

št. 78 (21.315) leta LXXI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 včasih Zákriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženem Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 4. APRILA 2015

na iPadu,
ko je
časopis
še v tisku

Available on the
App Store

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

**Našli so
edini
možen
izhod**

DUŠAN UDOVIČ

Kdor je kolikor toliko sledil dolgotrajnim, skorajda neskončnim pogajanjem o omejitvi iranskih jedrskih poskusov, se danes točno zaveda, kolikšen korak je bil narejen na končnem srečanju v Ženevi. Dejansko so pogajalci našli edini možen izhod, ki odpira pot mirni rešitvi vprašanja. Kot je včeraj s preprostimi besedami povedal Obama, je bila alternativa samo nadaljnje zaostrovanje že tako eksplozivnega položaja na Bližnjem Vzhodu, s konkretno možnostjo uporabe jedrskega orožja.

Problem ostaja ob podpori permanentno vojno razpoloženih ameriških republikancev nepopustljivi Netanjahuev Izrael, ki bi smrtnega sovražnika najraje zmlel v prah, glede na to, da mu slednji še vedno ne priznava pravice do obstoja. To bo v nadaljevanju nadaljnjih pogajanj najtrši oreh, pogojen od atavičnega sovraštva in preživetvevnega nagona na obeh straneh.

Toda rezultat pogajanj v Lozani je res velik. Iranu odpira vrata iz petintrideset let trajajoče mednarodne izolacije, kar je bistvenega pomena v trenutku, ko širšo regijo pretresa nova vojna z nepredvidljivo prodirajočim kalifatom islamske države. Ta grožeča nevarnost z razmahom terorizma, pred katerim nobena država ni varna, je spravila za isto mizo velesile kot so ZDA, Rusija in Kitajska, kar si je bilo do včeraj težko predstavljati. Gre tudi za zgled in obenem upanje, da je takšna »umetnost možnega« lahko uporabna tudi za druga krizna žarišča.

WASHINGTON - Jedrski dogovor v Lozani odprl novo stran v mednarodnih odnosih

V svetu pozitivni odmevi na dogovor velesil z Iranom

Proti doseženemu sporazumu pričakovano Izrael in ameriški republikanci

JERUZALEM / WASHINGTON / TEHERAN / MOSKVA / LOZANA - Večina držav se je včeraj pozitivno odzvala na okvirni dogovor o iranskem jedrskem programu, ki sta ga po maratonskih pogajanjih v četrtek v svicarski Lozani dosegla šesterica velesil in Iran. Obenem se vrstijo opozorila, da delo ni končano, saj je treba do julija doseči še končni dolgoročni sporazum. Največji kritik medtem ostaja Izrael. Predsednik ZDA Barack Obama je četrtkov preboj, ki je podlaga za dokončni sporazum med Iransom in svetovnimi silami, označil kot najboljšo od treh možnosti. Drugi dve sta bombardiranje Irana, ki bo nato le še bolj kljubovalen, ali nadaljevanje sankcij brez inšpekcij, kar Iranu omogoča nadaljevanje jedrskih aktivnosti brez nadzora.

Na 11. strani

TERMINAL SMART GAS - Po sestanku na okoljskem ministrstvu

Izkop kanala za tankerje ostaja še pod vprašajem

RIM - Predstavniki Dežele FJK, uprave tržiškega pristanišča in družbe Smart gas, ki načrtuje manjši plinski terminal pod Štivanom, blizu tržiške luke, so s tehniki okoljskega ministrstva razpravljali o možnosti za poenotenje dveh načrtov za izkop plovnega kanala do pristanišča oz. do načrtovanega plinskega terminala. Zaenkrat gresta postopka ločeno naprej. Kanal, ki ga načrtuje uprava pristanišča, bodo prilagodili potrebam terminala, le če bo družba Smart gas pravočasno pridobila vsa okoljska dovoljenja.

**V Trstu zasegli pošiljko
kitajskih čevljev**

Na 4. strani

**Občina Dolina vabi
na Pomlad v Glinščici**

Na 6. strani

**Na Goriškem 306 žrtev
nasilja nad ženskami**

Na 13. strani

**Za praznike predviden
gost promet**

Na 3. strani

TRST - Verska in kulinarična tradicija

Velika noč med svetim in posvetnim

TRST - Potica je imela na prazničnih mizah v slovenskih domovih vedno posebno mesto. Ta sladica za veliko noč nikakor ni smela manjkati. Da pa je potica, kar zadeva pripravo, ena najzahtevnejših sladčic, priznavata tudi dve barkovljanski gospodinji, ki potico pripravljata že več kot sedem desetletij.

V mestu in na Repentabru so sinoči opravili tudi tradicionalni križev pot. V cerkvah so potekali obredi velikega petka. Danes sledi blagoslov jedi, jutri pa slovesen praznik velike noči.

Na 8. strani

ZDRAVSTVO
**Za goriško
bolnišnico
je »drobtinice«**

GORICA - Letošnji lokalni načrt zdravstvenega podjetja za južno Furlanijo in Posočje, ki ga je konferenca županov iz goriške pokrajine odobrila pred enim tednom, Goričanom nič dobrega ne obeta. Da je dokument v nasprotju z zahtevami, ki jih je decembra lani izglasoval goriški občinski svet, opozarja načelnik DS Giuseppe Cingolani, po katerem tvegata tako goriška kot tržiška bolnišnica izgubo oddelka za kardiološko intenzivno terapijo, v Gorici pa je v nevarnosti tudi nevrologija. »Na trombolizo lahko pozabimo,« poudarja Cingolani, po katerem čakajo Gorico tudi iz vidika naložb »samo drobtinice«.

Na 13. strani

GORICA - Občina pripravila projekt

Na goriškem gradu tudi virtualni muzej

Na 13. strani

LJUBLJANA - Po odstopu z ministrskega položaja zaradi plagiata

Markeževa se odpoveduje tudi poslanskemu sedežu

Odgovor, ali gre res za plagiat magistrske naloge, bo v roku enega meseca

LJUBLJANA - Klavdija Markež, ki je v sredo odstopila s funkcije ministre za izobraževanje, znanost in šport, se je odpovedala tudi vnočičnemu prevzemu poslanske funkcije. Kot so sporočili iz DZ, je Markeževa predsedniku DZ Milana Brglezu to sporočila po telefonu, obenem pa je poudarila, da obžaluje svoje napake in prevzema odgovornost za svoja dejanja. Markeževa, ki je bila za ministrico izvoljena 27. marca, posle pa je prevzela v pondeljek, je v sredo odstopila zaradi očitkov, da je njeni magistrske delo plagiati. Premier Miro Cerar je odstop sprejel, saj je ocenil, da je bilo njeni ravnave nedopustno.

Markeževa bi se po odstopu z mesta ministrica lahko vrnila v poslanske klopi, saj je bila izvoljena poslanka SMC, a se je včeraj tej možnosti odrekla. Tudi v kabinetu predsednika DZ Milana Brgleza so njen dopis v zvezi s tem že prejeli.

Z odločitvijo Markeževe, ki jo je po izvolitvi za ministrico v poslanskih klopih nadomestil Dušan Radič, so seznanjeni tudi v poslanski skupini.

SMC. Odločitev po besedah namestnice vodje poslanske skupine SMC Lijljane Kozlovič ocenjujejo kot odgovorno dejanje, ki je v skladu s temeljnimi vrednotami SMC. »Obenem naj povem, da smo z njo ves čas odlično sodelovali. Cenimo tudi njen doprinos k delu poslanske skupine,« je še dodala Kozlovičeva.

Senat Fakultete za državne in evropske študije je medtem po predlogu

Klavdija Markež je bila ministrica za izobraževanje samo par dni

ARHIV

dekana uvedel postopek, v katerem bo ugotavljal, ali so izpolnjeni pogoji za odvzem znanstvenega naziva Klavdiji Markež.

Tričlanska komisija bo magistrsko delo Markeževe vsebinsko preučila v 30 dneh in o svojih ugotovitvah poročala senatu, je za STA povedal dekan fakultete Matej Avbelj. Komisijo je imenoval senat, ki bo na osnovi njenega poročila nato izdal ustrezni sklep. Z delom bo pričela prihodnji teden, poleg dekana pa jo sestavlja še docent Gorazd Justinek in profesor Jernej Rovšek.

Avbelj je predlog podal potem, ko ga je vodja knjižnice fakultete v torek seznanila z ugotovitvami pregleda magistrske naloge Markeževe z antiplagiatorskim programom, ki je ugotovil 37-odstotno ujemanje z drugim delom. Pri ujemanju, ki ga je ugotovil protiplagiatorski program, gre sicer za matematično prekrivanje, je pred dnevi v pogovoru za STA opozoril Avbelj. Tako bo komisija morala sedaj še »na roke« pregledati, v katerih delih se naloga ujema. »Citirati je treba vse tisto, kar ni splošno znano dejstvo in kar niso izvirne misli. Mehanično se tega ne da oceniti,« je dodal. (STA)

KOPER - V luki V zabojušniku 11,5 tone cigaret

KOPER - Cariniki so v luki Koper prejšnji teden v zabojušniku iz Kitajske našli kar 8,15 milijona ali skoraj 11,5 tone neprijavljenih cigaret, so včeraj sporočili iz Finančne uprave RS. V zabojušniku, ki je bil namenjen na Madžarsko, bi morala biti glede na prijavne podatke na carini kopalniška oprema.

V koprsko pristanišče je 23. marca prispela ladja s Kitajske. Cariniki Finančnega urada Koper so se na podlagi vnaprejšnje analize tveganja odločili za pregled zabojušnika. Zabojušnik so najprej preslikali z mobilnim rentgenom in nato opravili še delni pregled zabojušnika. Pri tem se je izkazalo, da je kopalniška oprema le v nekaj kartonih v prvih dveh vrstah, za njimi pa so našli večjo količino neprijavljenih cigaret.

Sledila sta praznjenje zabojušnika in natančen pregled, v katerem je bilo odkritih kar 40.750 zavojev znamke marlboro oz. 8,15 milijona cigaret v skupni teži 11,491 tone. Finančni urad Koper je tihotapljeno blago zasegel in obvestil koprsko kriminaliste, ki v tem primeru sedaj vodijo kriminalistično preiskavo.

Gre za prvi letoski večji zaseg cigaret v pomorskom prometu v koprskem pristanišču, pojasnjeno na Fursu. Lani sta po količini izstopala dva primera, in sicer osem milijonov cigaret septembra in devet milijonov cigaret maja 2014.

Pošiljke cigaret in tobaka, ki jih cariniki odkrijejo v zabojušnikih v luki Koper, največkrat prispejo s srednjega vzhoda in Kitajske.

BOHINJ - S koncem velikonočnih praznikov se na Voglu uradno zaključuje zimska sezona Žičnice Vogel bodo to poletje skrbele tudi za ponudbo pod slapom Savica

BOHINJ - Družba Žičnice Vogel je včeraj znova odprla okrepčevalnico pod slapom Savica, ki je sicer v lasti ljubljanske nadškofije. Ta je gostišče dala v najem, da ne bi prekinila dolgoletne ponudbe obiskovalcem slapa, pozneje pa načrtuje sanacijo objekta.

Denacionalizacijsko vprašanje glede samega slapa Savice in poti do njega medtem še vedno ni rešeno. Okrepčevalnico Savica v Ukancu je ljubljanska nadškofija z denacionalizacijo dobila vrnjeno leta 2013, ko je sklenila poravnavo z Družbo za spodbujanje razvoja Triglavskega narodnega parka, ki je do tedaj skrbela zanjo. Po tem ko je bila okrepčevalnica čez zimo zaprta, je nadškofija sedaj njenou upravljanje do novembra zaučala Žičnicam Vogel.

»Kljub ne optimalnim pogojem želimo prek najemnika obiskovalcem ponuditi vsaj osnovno gostinsko oskrbo, ki je povezana tudi s sanitarnimi prostori, kar je za obiskovalce v kotu bohinjske doline iz ekološkega vidika velikega pomena,« so za STA pojasnili v tiskovnem uradu Nadškofije Ljubljana in dodali, da je poznejša sanacija objekta še v fazu načrtovanja.

Denacionalizacijski postopek za sam slap Savica, ki naj bi kot naravna znamenitost sicer najverjetneje ostal v državnih lasti, in za pot do slapa medtem še ni končan. Načelnica Upravne enote Radovljica Maja Antonič je za STA pojasnila, da o zahtevku upravnega, to je Nadškofije Ljubljana, v tem delu še niso odločili.

V Žičnicah Vogel so se za najem okrepčevalnice Savica odločili, ker se lepo dopolnjuje z njihovo dejavnostjo. Kot je povedal predsednik uprave

družbe Boštjan Mencinger, bodo tako zaposlenim, ki se jim z iztekom smučarske sezone iztečejo pogodbe, le-te lahko podaljšali. Za pomoč pri delu v okrepčevalnici pa bodo iskali tudi študente.

Slap in okrepčevalnica pod njim sta namreč v lepih poletnih dneh mnogo obiskana. Mencinger se tako načrtuje tudi medsebojne promocije slapa in Vogla. Pri okrepčevalnici naj bi postavili odprtajo gondolsko kabino in z njo obiskovalce spomnili, da je v bližini še ena zanimiva izletniška točka, ki bo letosne poletje med drugim ponudila izboljšan kolesarski park, spust dolino in izposojo koles.

V teh dneh se na Voglu različnimi prireditvami počasi poslavljajo od zime. Drevi bo še zadnja možnost

v letosni zimi za voden sprehod med zasneženimi vršaci Triglavskega narodnega parka ob polni luni. Na velikonočni pondeljek pa na Vogel znova prihajajo ljubitelji smučanja po strem, ki se bodo pokazali in pomerili na progi v originalnih, tudi več kot 70 let starih opravah.

S koncem velikonočnih paznikov se na Voglu uradno zaključuje zimska sezona. Čeprav je snežna odeja še vedno debela, apetiti po smučanju v pomladanskem času namreč niso niti približno tako veliki kot v začetku zime, pojasnjujejo v Žičnicah Vogel, kjer se bodo kljub temu potrudili, da bodo ob dobrih pogojih aprilske končne tedna še zagotavljali smuko.

Letosna zimska sezona je bila sicer za Vogel zaradi precej manjše-

Sprejem ob 25-letnici prvih večstrankarskih volitev

LJUBLJANA - Predsednik DZ Milan Brglez bo v torek zvečer gostil slavnostni sprejem ob 25. obletnici prvih večstrankarskih volitev v Sloveniji. Vabljeni so delegati skupščine v mandatu 1990-1992 in poslanci. Osrednji govorci bodo predsedniki takratnih družbenopolitičnega zabora, zabora občin in zabora združenega dela, Ludvik Toplak, Ivan Bizjak in Jože Zupančič. Kot so včeraj sporočili iz Državnega zabora, se bo sprejem začel ob 18.30 in bo potekal v veliki parlamentarni dvorani. Brglez bo gostom namenil pozdravne besede, v kulturnem programu pa bo nastopil mladinski pevski zbor Osnovne šole Franceta Bevkja iz Ljubljane.

V aprilu se bodo v Sloveniji spomnili 25. obletnice prvih večstrankarskih volitev. Na njih so zmago dosegle stranke, združene v koalicijo Demos. Te so nato sestavile prvo demokratično izvoljeno vlado pod vodstvom Lojzeta Peterleta. Hkrati z volitvami v skupščino so aprila 1990 potekale tudi volitve predsedstva, za predsednika predsedstva je bil izvoljen Milan Kučan. Prva demokratično izvoljena skupščina, ki se je 23. junija 1990 preimenovala v Skupščino Republike Slovenije, je pozneje zagotovila sprejem zakonodaje in novo ustavo, ki sta bili podlaga za osamosvojitev Slovenije.

Danes Pasijon ubogih Andreja Capudra

TRST - Ob Veliki noči ponuja svojim poslušalcem Radio Trst A novo umeđniško srečanje. Skupina Radijskega odra je namreč pripravila ubeđeditev dela Pasijon ubogih, izvirne pesnitve pesnika, pisatelja in prevajalca dr. Andreja Capudra. V letu ponovne oživitve Škofjeloškega pasijona je Andrej Capuder presenetil s svojim videnjem pasijona in ga postavil v sodoben okvir problematike današnje družbe, ki jo ogroža socialna stiska, pa tudi duhovna tema. Gre za zelo sodobno predelavo tradicionalne religiozne in velikonočne motivike. Odlikuje jo pretjanjen posluh za sodobnost in občutljiv smisel za trascendenco, ki se ob izpiljenosti in dovršenosti ritmiziranega umetniškega izraza imenitno zlijeta v eno. Umetniška poslastica, ki se opira tudi na jasno in kleno besedo, je pravi izziv za radijskega poslušalca. V igri, ki jo je za Radijski oder režiral Danilo Pertot, dramaturško pa priredila Maja Lapornik, nastopajo igralci Marijan Kravos, Anka Peterlin, Ivan Mačuk, Nikolaj Pintar in Peter Raseni. Izvirno glasbeno kuliso, ki jo pretežno sestavlja orgelska glasba, je interpretiral Matjaž Zobec, tehnično pa je delo pripravil tonski mojster Samuel Simonovič.

Pasijonu ubogih lahko prisluhnete danes ob 18. uri na valovih Radia Trst A.

V Zagrebu z avtomobilom v pešce

ZAGREB - V naletu avtomobila v množico čakajočih na tramvajskem postajališču v Zagrebu je bilo včeraj poškodovanih najmanj pet oseb, starejša ženska je v kritičnem stanju, so poročali hrvaški mediji. Po prvih informacijah je voznik z avtomobilom Peugeot 208 zapeljal s cestišča čez tramvajsko progo na pločnik in zbil več ljudi. Nesreča se je pripetila nekaj po 13. uri na Trešnjevškem trgu, nedaleč od ene najbolj priljubljenih zagrebških tržnic. Potem ko je vozilo zbil več ljudi na postajališču, je zrušilo še več oseb, ki so bile ob stojnicah s knjigami in stripi. Poškodovanih je bilo najmanj pet ljudi, večinoma starejših občanov.

KOPER

V zabojušniku 11,5 tone cigaret

KOPER - Cariniki so v luki Koper prejšnji teden v zabojušniku iz Kitajske našli kar 8,15 milijona ali skoraj 11,5 tone neprijavljenih cigaret, so včeraj sporočili iz Finančne uprave RS. V zabojušniku, ki je bil namenjen na Madžarsko, bi morala biti glede na prijavne podatke na carini kopalniška oprema.

V koprsko pristanišče je 23. marca prispela ladja s Kitajske. Cariniki Finančnega urada Koper so se na podlagi vnaprejšnje analize tveganja odločili za pregled zabojušnika. Zabojušnik so najprej preslikali z mobilnim rentgenom in nato opravili še delni pregled zabojušnika. Pri tem se je izkazalo, da je kopalniška oprema le v nekaj kartonih v prvih dveh vrstah, za njimi pa so našli večjo količino neprijavljenih cigaret.

Sledila sta praznjenje zabojušnika in natančen pregled, v katerem je bilo odkritih kar 40.750 zavojev znamke marlboro oz. 8,15 milijona cigaret v skupni teži 11,491 tone. Finančni urad Koper je tihotapljeno blago zasegel in obvestil koprsko kriminaliste, ki v tem primeru sedaj vodijo kriminalistično preiskavo.

Gre za prvi letoski večji zaseg cigaret v pomorskom prometu v koprskem pristanišču, pojasnjeno na Fursu. Lani sta po količini izstopala dva primera, in sicer osem milijonov cigaret septembra in devet milijonov cigaret maja 2014.

Pošiljke cigaret in tobaka, ki jih cariniki odkrijejo v zabojušnikih v luki Koper, največkrat prispejo s srednjega vzhoda in Kitajske.

LJUBLJANA - Socialni demokrati in borci NOB iz Kopa

Protest zaradi podelitve odlikovanj Italije fašistom

LJUBLJANA - Socialni demokrati Slovenije so včeraj z izjavo v javnosti protestirali proti podelitvi priznanj italijanske republike nekdanjim fašistom.

Kot sta na novinarski konferenci v Ljubljani poudarila podpredsednica SD Tanja Fajon in poslanec Matjaž Nemeč,

gre za nevaren trend.

Socialni demokrati so se z izjavo pridružili protestu Združenja protifašistov, borcev za vrednote NOB in veteranov Koper, s propodpisanim predsednikom Marijanom Križmanom, ki obsoja podelitev priznanj italijanskih države šestim fašistom, ki so bili obdolženi vojnih zločinov, ubojev in mučenja Italijanov in Jugoslovanov, požiga hiš, kraje, ukazov za ustrelitev partizanov in sporočanja imen oseb za odpošiljanje v nemška koncentracijska taborišča.

Fajonova, ki je tudi evropska poslanka (S&D/SD), je spomnila, da bo maja 9. maja praznovati 70. obletnico konca druge svetovne vojne ter zmage nad nacizmom in fašizmom in da je vsakršno potvarjanje resnice ali zgodovinskih dejstev zelo nevarno.

Socialni demokrati si po njenih besedah v Sloveniji, ki ni imuna pred zlorabo resnice in potvarjanjem zgodovine, prizadevajo spoštovati in objektivno razumeti zgodovinska dejstva, še posebej ko gre za dogajanje v sosednjih državah.

»Z Italijo želimo graditi dobre medosedske odnose in jih nadgrajevati in v tej luči je pomembno, da se odzove slovensko zunanje ministrstvo,« je poudarila.

Pojasnila je, da so se za odziv na odlikovanje fašistov odločili, ker je v Evropi danes prisoten pojaz populizmov, nevarne nacionalistične retorike in tudi fašizma, na kar Slovenija ni imuna. Dejala je, da moramo na to opozoriti zelo jasno in napovedala, da bo na to opozorila tudi v Evropskem parlamentu.

Nemeč pa je poudaril, da gre pri odlikovanju fašistov očitno za trend, ki

je vreden kritike. Pojasnil je, da je bil v Italiji leta 2004 sprejet zakon o dnevu spomina na boje in eksodus. Leta 2014 pa so Italijani odlikovali italijanskega fašista Parideja Morija, po katerem so v Italiji celo poimenovali ulico. »Ta trend se v letu 2015 nadaljuje,« je opozoril Nemeč.

Ob poskušu potvarjanja resnice in zgodovine bi morala slovenske politika po njegovih besedah obsojati take trende in opozarjati, da Evropa 70 let živi v sožitju in miru in da mora tako tudi ostati.

Na vprašanje, kako SD gleda na raziskave povojnih pobojev in zločinov v Sloveniji, je Nemeč dejal, da SD sodeluje pri pripravi sprememb zakona ter da obsojajo povojne poboje. »Prav je, da strokovnjaki opravljajo svoje delo in pustimo jih, da to delajo brez političnega manipuliranja in izkriviljanja dejstev,« pa je dejala Fajonova.

Matjaž Nemeč in Tanja Fajon

LJUBLJANA - Odgovor ministrstva za zunanje zadeve

Slovensko MMZ poklicalo na pogovor veleposlanico Italije

LJUBLJANA - Slovensko zunanje ministrstvo je v zvezi z letošnjo podelitvijo priznanj italijanske države fašistom, ki so bili obdolženi vojnih zločinov, prejšnji teden na pogovor poklicalo italijansko veleposlanico v Sloveniji. Kot so včeraj še pojasnili za STA, spremljajo tudi postopek revizije glede določenih odlikovanj, ki poteka v italijanskem parlamentu. Slovensko veleposlanstvo v Rimu pa je v zvezi s tem vprašanjem zaprosilo za informacije glede postopkov na italijanskem zunanjem ministrstvu. Odgovora še ni prejelo, so še pojasnili na Ministrstvu z zunanjem za-

Slovenski veleposlanik v Rimu
Iztok Mirošič
KROMA

poudarili, da je slovenski veleposlanik v Italiji v zvezi s problematiko dneva spomina v Italiji že v preteklih letih naslovil več pisem na najvišje italijanske predstavnike. Dodali so, da so lani v Rimu ob 70. obletnici zaprtja fašističnih taborišč tudi organizirali odmevno razstavo Ko je umrl moj oče.

Zunanje ministrstvo je ob tem včeraj ponovno izrazilo stališče, da ustreznih izhodišč za ravnanja obeh strani v zvezi s tovrstno tematiko predstavlja poročilo slovensko-italijanske zgodovinsko-kultурne komisije Slovensko-italijanski odnosi 1880-1956 iz leta 2000.

TRST - Na deželnih palačah

Zastava z orлом za praznik Furlanov

TRST - 3. april je v Furlaniji Julijski krajini praznik furlanskega jezika, kulture in identitete, po furlansko Fieste de patrie dal Friuli. Praznik je pred kratkim z zakonom proglašil deželni svet, dogodek so spremljale polemike, proti prazniku se je (čeprav ga nihče ni vprašal za mnenje) opredelil tudi tržaški občinski svet, kar je v Furlaniji sprožilo dodatne polemike. Zakon, ki so ga predlagali nekdanji in bivši deželni svetniki Severne lige, med drugim določa tudi razobešenje furlanske zastave na javna poslopja in na sedeže lokalnih uprav, čeprav ne gre za obvezno, temveč za samovoljno odločitev. Včeraj so furlansko zastavo (z orlom na modri podlagi) med drugim izobesili tudi na sedežu deželnega sveta in deželne vlade v Trstu.

PROMETNA POLICIJA

Na deželnih cestah več prometa in več kontrol

Prometna policija objavljala več kontrol tudi na cestah FJK

POLICIJA

TRST - Na avtocestah Furlanije Julisce kraje se pričakujejo tudi danes okrepljen promet. Težka tovorna vozila ne bodo smela voziti od 8. do 16. ure, prepoved pa velja tudi v nedeljo in ponedeljek od 8. do 22. ure. Promet naj bi se nato ponovno okreplil predvsem v ponedeljek popoldne (v smeri proti Benetkom in tudi pri vstopu na avtocesto A4 pri Moščenicah) in v torek, 7. aprila, ko ne bo več omejitve za tovorna vozila, na cesti pa bodo še zadnji turisti, ki se bodo vračali z velikonočnih počitnic.

Prometna policija sporoča, da je na spletni strani www.poliziadistato.it na voljo koledar naj-

bolj kritičnih aprilskih dni (na voljo je tudi na naši spletni strani www.primorski.eu): po velikonočnem obdobju naj bi bil promet posebno gost v dneh okrog 25. aprila in 1. maja, saj pričakujejo, da si bo ob podaljšanih vikendih marsikdo privoščil krajše počitnice. Prometna policija bo zato okreplila nadzor na cestah in počivališčih, da bi tako preprečila prometne nesreče in morebitno škodo na račun parkiranih vozil.

Več informacij o prometu je na voljo na brezplačni telefonski številki 1518 in na številki družbe Anas 841 148.

LJUBLJANA

Cankarjev dom z manj javnimi sredstvi

LJUBLJANA - Svet Cankarjevega doma (CD) je potrdil program in finančni načrt CD za letos. Ta je zaradi zmanjševanja sredstev ministrstva za kulturo glede na predlog, pripravljen lani jeseni, doživel nekaj sprememb. Je pa CD, kot je na seji sveta poudarila generalna direktorica Uršule Cetinski, uspešno uresničil že četrtnino za letos načrtovanega programa. Kot je na četrtkovi seji povedala Uršula Cetinski, proračun Cankarjevega doma za letos znaša dobrih 8,6 milijona evrov. Od tega bo ministrstvo za kulturo zagotovilo dobrih pet milijonov oziroma 58 odstotkov načrtovanih prihodkov, CD pa mora zagotoviti preostanek.

Opozorila je, da se sofinanciranje CD s strani ministrstva zmanjšuje že več let, poleg tega CD zadnji dve leti ne prejema več sredstev za investicije, investicijsko vzdrževanje in nakup tehnične opreme. Plače zaposlenih, ki so še pred petimi leti predstavljale tretjino vseh sredstev zavoda, letos, kljub zmanjševanju števila zaposlenih v zadnjih desetih letih, zaradi radikalnega zmanjšanja drugih stroškov predstavlja že polovico sredstev zavoda.

Kot je še povedala, so na ministrstvu v predlogu programa, ki jim ga je CD poslal lani jeseni, nekatere njihove projekte včasih upravičeno, včasih pa tudi ne, ocenili kot »komaj še ustreerne za CD«. Sami se sicer zavedajo, da je na področju umetnosti veliko relevantnih projektov, ki pa so jim zaradi premajhnih sredstev nedosegljivi. »In ker morajo vedno več zaslužiti na trgu, je situacija pač taka, pa čeprav bi si sami žeeli drugače,« je dejala ter ob tem dodala, da tudi program, ki pritegne občinstvo, ni nujno nekakosten.

Do sprememb glede na predlog programa je po njenih besedah prišlo na vseh področjih, saj so morali nekatere projekte zamenjati s cenejšimi in dostopnejšimi, predvsem pa je okrnjen razstavni program.

Med že izpeljanimi letošnjimi projektmi je Cetinski na področju klasične glasbe kot izjemno uspešno med drugim izpostavila gostovanje Nemškega simfoničnega orkestra iz Berlin, na področju glasb sveta nastop Ane Moura iz Portugalske, na področju gledaliških koprodukcij pa je velik programski in poslovni uspeh doživel predstava Iliada, ki je nastala v koprodukciji s SNG Drama Ljubljana in Mestnim gledališčem ljubljanskim. Ogledalo si jo je že 22.800 obiskovalcev, zato načrtujejo dodatne predstave v maju in jeseni.

Uspešni sta bili tudi gostovanji Baleta Malandain iz Biarritz s predstavo Pepelka in britanske plesne skupine Akram Khan Company, vsa njihova pričakovanja pa je presegel letošnji festival dokumentarnega filma, na katerem se je z več kot 3.400 izdanimi vstopnicami obisk glede na lani povečal za približno 120 odstotkov.

Letos bo CD izvedel 1173 predstave javnega kulturnega programa. V koprodukciji z nevladnimi organizacijami bo izvedenih 300 predstav, 750 dogodkov pa se bo zvrstilo v kongresno-komercialnem programu.

PLINSKI TERMINAL PRI ŠTIVANU - Soočenje na ministrstvu za okolje

Izkop kanala za tankerje ostaja še pod vprašajem

Združitev z načrtom tržiške luke, le če Smart gas pravočasno pridobi vsa dovoljenja

Na ministrstvu za okolje v Rimu je v četrtek zasedalo tehnično omizje, ki je vzelo v pretres dva načrta za izkop oziroma poglobitev plovnega kanala do tržiškega pristanišča. Sestanek so sklicali na pobudo družbe Smart gas, ki se kot znameno zavzema za realizacijo manjšega plinskega terminala na industrijskem območju v neposredni bližini tržiškega pristanišča.

Izkop kanala je potreben tako za plinske tankerje, ki bi dostavljali utekočinjen plin, kot tudi za razvojne načrte Tržiškega pristaniškega podjetja, ki ima ob sebi tudi deželno upravo. Za potrebe pristanišča je predviden izkop do 12,5 metrov globine, medtem ko je za plovbo plinskih tankerjev do načrtovanega terminala Smart gas potreben izkop vsaj do globine 13,5 metrov.

Sestanek je bil zato namenjen preverjanju možnosti usklajevanja obeh projektov in izvedbe enega samega izkopa, seveda do večje globine, ki jo potrebuje družba Smart gas. Pri tem pa se pojavljajo pomisliki in problemi z obeh strani. Deželo in še bolj tržiška luka, ki že več kot deset let pričakuje poglobitev plovnega kanala, sta že pridobili okoljsko dovoljenje VIA, medtem ko je za plinski terminal zadevni postopek še v teku in torej ni rečeno, da bodo projektu prižgali zeleno luč. Deželo in vodstvo pristanišča skrbi, da ne bi združevanje obeh projektov prineslo do zakasnitve izkopa za potrebe pristanišča.

Podjetnik Alessandro Vescovini, prvi mož naveze, ki se poteguje za postavitev plinskega terminala, pa pričakuje pospešitev postopka in je po srečanju v Rimu izrazil optimistično pričakovanje, da bo tudi družba Smart gas da začetka poletja pridobila dokončno okoljsko dovoljenje in tako dohitela navezo dežele in

Ladje v dostopnem kanalu v tržiško pristanišče, kjer naj bi po načrtih pristaniške in deželne uprave še letos začeli z izkopom za poglobitev do 12,5 metrov

BONAVENTURA

pristanišča. Še več: ko bi izkop izvajala Smart gas, ki ni vezana na zapletene postopke v zvezi z zakupi javnih del, je Veskovini prepričan, da bi delo steklo hitrej.

S tem v zvezi je tudi namignil na bojazen, da bi sodstvo lahko ustavilo pristaniški načrt, v sklopu katerega je predvideno, da bi blato iz morskega dna uporabili za nov nasip, na katerem bi uredili logistično ploščad, s katero bi podvajili zdajšnjo kapaciteto tržiškega pristanišča. Znano je, da je morsko dno pred tržiško obalo onesnaženo in da je v njem precejšnja vsebnost težkih kovin. Uporaba tega materiala za podlago logistične ploščadi bi utegnila biti sporna iz vidika varstva okolja in pritegniti pozornost

sodstva, ki bi v skrajnem primeru lahko zaseglo območje in za dalj časa zaustavilo izkop kanala, kar bi seveda močno oškodovalo investitorje v energetski načrt plinskega terminala.

Z druge strani pa dežela in vodstvo pristanišča ugoverjata, da je njihov načrt javno delo v interesu celotne skupnosti, ki ga ne sme pogojevati načrt zasebnih investitorjev. Tehniki obeh ustavnov so zato na ministrstvu potrdili stališče, ki sta ga deželni odbornici za infrastrukturo Maria Grazia Santoro in za okolje Sara Vito že zagovarjali na soočenju z družbo Smart gas pred nekaj tedni v Gorici in sicer, da naj gre vsak postopek naprej svojo pot. Tik pred obja-

vo razpisa za dodelitev del, ki je predviden do konca poletja, pa naj bi preverili, če bo medtem družba Smart gas tudi sama pridobila okoljsko dovoljenje in tuji zeleno luč z ministrstva za gospodarski razvoj, ali je iz tehničnega, finančnega in upravnega vidika možna uskladitev obeh načrtov in izvedba enega samega izkopa.

Na sestanku so tehnični ministrstva za okolje tudi sami osvojili to stališče in potrdili, da se postopka za dva načrta nadaljujeta ločeno do pridobitve vseh potrebnih dovoljenj, šele potem pa bodo preverili morebitno združitev v izvršilni fazi obeh projektov.

M.M.

ČRNA KRONIKA - Finančna straža in cariniki v pristanišču pregledali sumljive kontejnerje

Zasegli 1110 parov čevljev

Finančni stražnik s primerkom čevlja iz zasežene pošiljke in desno ponarejena oznaka »vero cuoio«
FINANČNA STRAŽA

ne industrije, ki izdaja licenco za zaščiteno označko pravo usnje. Na podlagi njenih pričevanj so stražniki in cariniki ugotovili, da sanmarinski uvoznik nima licence za uporabo označke *pravo usnje*.

Ovadili moškega s sumljivim blagom

V četrtek je policija zaradi poseovanja blaga sumljivega izvora in neurenjenega statusa glede bivanja v državi ovadila 38-letnega romunskega državljanja P.A.R., sicer dobrega znanca policije zaradi premoženskih prekrškov. Policisti mobilnega oddelka tržaške policije so romunskega državljanja opazili v Ul. Mazzini. Ob pogledu na policiste je ta pospešil korak in se poskusil izgubiti v množici. Zaradi sumljivega vedenja so mu policisti sledili in, ko so ga dosegli, od njega zahvelili osebne dokumente. Pregledali so tudi osumnjenčev nahrbtnik, v katerem so našli dve majici in jopo sumljivega porekla. Po opravljeni kontroli je tržaška kvestura moškega ovadila in sprožila postopek za izgon iz Italije.

V tržaškem pristanišču je finančna straža v sodelovanju s cariniki zasegla več kot tisoč parov moških čevljev, ki so bila označena z nepravimi podatki. Obutve je bila označena s pikogramom in pisno označko *pravo usnje*, ki pa ne ustreza pravemu materialu oz. naročnik obutve sploh nima licence za uporabo te za-

ščitene označke. Uvoznika obutve s Kitajske, od koder prihaja večina ponaredkov, so ovadili zaradi ponarejanja blaga, blago v komercialni vrednosti vrednosti 200.000 evrov pa zasegli.

Finančna straža in carinski urad iz Trsta sta ponarejeno blago odkrila med rednim pregledom kontejnerjev, name-

Podaljšan rok za oddajo prošenj

Pokrajinski tajništvi delavske zbornice CGIL in sindikata najemnikov SUNIA sta zadovoljni z odločitvijo tržaške občinske uprave, da rok za oddajo prošenj na razpis za prispevke pri plačevanju najemnin podalja do 30. aprila. V isti sapi pa sindikalni organizaciji opozarjata, da morda tudi ta rok ne bo dober, saj mnogi prosilci ne bodo pravočasno prejeli obrazca ISEE, s katerim lahko uveljavljajo pravico do olajšav.

Zunanja oprema gostinskih lokalov

Zunanjo opremo gostinskih lokalov po novem ureja pravilnik, ki ga je občinski svet odobril 31. marca letos. Nove določbe so že v veljavi, več o njih pa interesi dobijo na spletni strani Občine Trst (urbanistica/regolamenti). Gostinsko opremo lahko na javne površine postavijo le gostinci, ki so zaprosili za dovoljenje. Kdor tega ni storil, ima še čas, saj je občinski svet zelo poenostavil postopek za pridobitev koncesij. Več o tem je mogoče dobiti na spletni strani dehors.online trieste.it.

Vrtičkarstvo v Ul. Grego

Dejavnosti v zvezi z vrtičkarstvom v Ul. Grego v Naselju sv. Sergija se bodo začele danes, končale pa oktobra letos. Projekt Familiarmemente... orto je finančno podprtia Dežela FJK, za njegovo realizacijo pa je zaslužna tržaška Občina. Današnje dejavnosti, ki bodo potekale med 9. in 12. uro, so namenjene vsem občanom. Danes bodo posjeli grah in ječmen ter posadili krompir in cebulo.

Fotografska razstava

V nekdanjih prostorih Aiat na Veličkem trgu so v četrtek odprli fotografiski razstavo »Oltre gli sguardi: diversi... da chi?«, ki bo odprtia do 10. aprila. Razstava je pripravilo združenje Progetto Autismo FVG v sodelovanju z Občino Trst, z njim pa želiš širšo javnost ozvestiti o potrebi po celostni obravnavi motnje, kakršna je avtizem.

Razstava del slikarja Sergia Budicina

Danes ob 18. uri bodo v galeriji Rettori Tribbio na Starem trgu 6 odprli razstavo del tržaškega slikarja Sergia Budicina. Njegov opus bo predstavila arhitektka Marianna Accerboni, ki bo omenila tudi umetnikovo priljubljenost v tujini, še posebej v Nemčiji. Razstava bo na ogled do 17. aprila, in sicer med 10. in 12.30 ter med 17. in 19.30, ob sobotah in nedeljah pa med 10. in 12. uro.

Ob prazničnem koncu tedna muzeji odpri

Podaljšan praznični konec tedna bo mogoče obiskati vse mestne muzeje in galerije. Danes in jutri bo možen tudi obisk svetilnika na Greti, ki bo svoje duri na stežaj odprt med 15. in 19. uro. Pokrajina Trst sporoča, da svetilnik lahko obiše največ deset oseb hkrati, voden obisk pa traja 15. minut. Med 10. in 13. uro ter med 16. in 20. uro danes in jutri ter med 10. in 13. uro v ponedeljek bo mogoče obiskati tudi pred dnevi odprto razstavo v Skladišču idej. Na tej so razstavljena sodobna umetniška dela iz zbirke Fundacije CRTrieste.

OPČINE - Ob jutrišnji slovesnosti v spomin na 71 ubitih talcev na openskem strelišču

Pretresljivi spomini Steva Rodića, 72. talca

Jutri ob 15. uri bo na openskem strelišču vsakoletna svečanost v spomin na 71 talcev, ki so jih nacisti umorili 3. aprila po partizanskem atentatu v openski kinodvorani. Na komemoraciji, ki jo prirejajo borčevske organizacije VZPI-ANPI, ANED in ANPPA, bodo letos govorili pisatelji Marko Sosič (v slovenščini), Giacomo Scotti (v italijanščini) in Milan Rakovac (v hrvaščini). Ob vseh padlih talcih se vsakokrat spominjamo tudi Steva Rodića, tedaj komaj dvajsetletnega mladeniča iz Drvarja, ki je čudežno preživel pokol v danes še živi v Beogradu. Lani ga je obiskala večja skupina iz naših krajev in o tem obisku objavljamo kratko pričevanje Zorana Sosiča z Opčin.

Oktobra lani sem se udeležil izleta v Beograd, ki ga je priredila Zveza borcev Slovenije ob 70. obletnici osvoboditve tega mesta. Z veseljem sem se odpravil na pot, ker sta me zanimala proslava in ogled Beograda. Še zlasti pa me je razveselilo dejstvo, da bom tam srečal Steva Rodića, preživelega talca na openskem strelišču, ki je že prekoračil devetdeseto let starosti.

Prvi dan potovanja, 18. oktobra, smo si ogledali Novi Sad, zvečer pa smo dopotovali v Beograd. V hotelu nas je čakal Stevo Rodić. Posredoval sem mu tople pozdrave prijateljev z Opčin, kjer je postal v živem spominu, ter mu voščil za častitljivi živiljenjski jubilej. Stevo je bil presrečen in vesel našega obiska ter voščil. Dejal je, da so mu ostale Opčine globoko zaznamovane v spominu, ki se ga ne da izbrisati. Za vse nas je bilo doživetje prisluhniti njegovi živi pripovedi o tistih nepopisnih tragičnih trenutkih, ki jih je preživel na openskem strelišču, ko je nemočen stal pred nemškimi strojnimi, ko je videl svoje to-

variše padati zadete okrog sebe in ko je bil tudi sam zadet, a je po srečem naključju ostal živ pod kupom trupel, izpod katerega je ponoči prilezel na plan in se rešil.

Povedal nam je tudi marsikaj o tem, kar je sledilo tragičnemu dnu po kola na strelišču, o svoji družini in o svoji družbeni angažiranosti ter o neomajni veri v boljše in pravičnejše življenje. Njegove tehtne in občutene besede so v vseh nas potrdile v utrdile spoznanje, da je Stevo Rodić človek izrednega znacaja in bistrega razuma in da še zdaleč ne kaže svojih devetdesetih let.

Od svoje neverjetne openske izkušnje je ohranilboleče občutke, zlasti ob spominu na 71 padlih tovarišev, pa tudi na prebivalce Opčin, ki so jih nacijašči po atentatu v openski kinodvorani ustrohovali ter jim grozili z usmrtnjivo in požigom vasi, če ne izročijo krivca atentata.

Mimogrede sva se s Stevom dotaknila tudi čudnega naključja, ki je sledilo nacifašističnemu pokolu. Tržaška občina je dan po tragičnem dogodku poslala krste za padle talce, katerih trupla pa so s kamioni odpeljali neznano kam. Sele nekaj let po vojni se je izvedelo, da so jih prepeljali v Rijarno, kjer so z njimi preizkusili krematorijsko peč. Vse neuporabljene krste pa so namestili v kapelici na openskem pokopališču. Kruta usoda se je z Opencami igrala 17 dni kasneje. Neuporabljene krste za talce, ki so jih pobili namesto Opencev, so uporabili prav za Opencev, ki so padli 20. aprila med zavezniškim bombardiranjem Opčin. V zvezi s tem me vselej spremljajo besede moje pokojne matere: Nikoli ne pozabi tistih ubogih 71 ljudi, ker so bili ustreljeni namesto nas.

Stivo Rodić (levo)
z Zoranom
Sosičem; spodaj
arhivski posnetek
openskega
strelišča

OBLETNICA - 70-letnica usmrtitve Jožeta Golca

Zavezniški obveščevalec, ki je tragično končal v Rijarni

Danes minima natanko sedemdeset let od tistega 4. aprila 1945, ko so nacistični okupatorji iz koronekskega zapora prepeljali v Rijarno skupino zapornikov, ki so jih tam umorili, njihova trupla pa sežgali v peči krematorija. V tej skupini sta bila tudi pomembna predstavnika zavezniške vojne obveščevalne mreže, njuni imeni pa sta manj znani v javnosti. Šlo je namreč za Jožeta »Joja« Golca, štajerskega novinarja, ki je v Trstu vodil skupino obveščevalcev, in za njegovega kurirja Rafaela Požarja. Oba sta bila člena širše mreže, ki sta jo vodila polkovnik jugoslovanske kraljeve vojne obveščevalne službe Vladimir Vauhnik in major Ante Anić.

Najzanimivejša osebnost je tu prav gotovo Golec, ki je, čeprav ni bil vključen v partizansko gibanje, kot izuren obveščevalec dal svoj doprinos v boju proti nacizmu in fašizmu. Rojen leta 1901 v Polju ob Šotli, je od leta 1918 živel v Mariboru, kjer je začel tudi svojo časnikarsko pot, najprej pri Slovenskem gospodarju, nato pa pri dnevniku Slovenec. V tisto obdobje segajo tudi začetki njegovega obveščevalnega dela v sodelovanju z Aničem, ko je Golec preje posiljal protihitlerjevska sporočila, po nemškem napadu na Jugoslavijo pa se je umaknil najprej v Polje, nato v Ljubljano, nazadnje pa v Trst, kjer je razvil pod-

talno delo in vodil krajevno postojanko Vauhnikove in Aničeve obveščevalne mreže, katere tipalke so segale v srednj Evropo, Slovenijo, Hrvaško in severno Italijo, zaveznikom pa je nudila dragocene vojaške in druge informacije. Britanci so Golčev delo zelo cenili, kar je po vojni trdil sam Vauhnik, po besedah katerega je bila marsikatera italijanska ladja potopljena ravno po zaslugu mariborskega časnika. Po razbijaju Vauhnikove mreže v Ljubljani in Zagrebu so nacisti v septembru in oktobru 1944 udarili še po tržaški skupini z arretacijo tako Golca kot vrste njegovih sodelavcev in znancev. Nekateri, kot npr. člani družine Šibenik, pri katerih je Golec bival, ali pa minorit p. Placido Cortese, so izgubili življenje že kmalu po arretaciji, druge, kot npr. dolgoletnega svetoivanskega kaplana Petra Šorlija ali slikarja Zorana Mušiča, so poslali v koncentracijska taborišča, Golca in Požarja pa so zasliševali najdlje časa, na koncu pa so ju 4. aprila 1945 v Rijarni usmrtili in sežgali.

Ime Jožeta Golca je po drugi svetovni vojni šlo v pozabo, o njem je v svoji knjigi Nevidna fronta pisal Vauhnik, bežno so ga spomnili tudi v preiskavah in na procesu proti krvnikom iz Rijarne. Golca, Požarja ter njunih sodelavcev, prijateljev in znancev pa se bodo spomnili 11. aprila ob 11. uri v Rijarni na počubo nekaterih njihovih svojcev in časnika Iva Jevnikarja, ki se že vrsto let posveča raziskovanju teh manj znanih plati naše zgodovine. Najprej bo na ploščadi svečanost s priložnostnimi besedami, polaganjem cvetja in molitvijo, ki jo bo vodil vojaški vikar v Slovenski vojski Jože Plut, nato bo v dvoranici nad hišnikovo pisarno pogovor, ki ga bo vodil Jevnikar in na katerem bo udeleženec pozdravil kustos Rijarje Francesco Fait, napovedan pa je tudi pozdrav tržaškega občinskega odbornika za kulturo Paola Tassinarija.

ZGONIK - Izobraževalni projekt za šolarje

Vse o prehranjevanju med 1. svetovno vojno

Ogled razstave o
pri svetovni vojni
Bojni glasovi v
mirovni času v
prostorih
zgoniškega
županstva

V preteklih dneh so šolarčki zgoniške in repenbarske šole spoznalni prehranjevalne navade med prvo svetovno vojno. Predavanje je bilo uokvirjeno v projekt *Ermada 1914: voci di guerra in tempo di pace*, katerega nosilec je Skupina Ermada Flavio Vidonis. Občini Zgonik in Repentabor sta predstavili dogodek *Il rancio del soldato - vojaška menaža*, namenjen otrokom osnovnih šol omenjenih občin.

Cilj dogodka je bil otrokom predstaviti, kako so se ljudje prehranjevali med prvo svetovno vojno. Pomjanjanje hrane je v vojnem času namreč povsem spremenilo prehranjevalne navade. Mali obiskovalci so to temo lahko spoznali v okviru predavanja poznavalke kraške kuhinje in tradicije Vesne Guštin (eno

SDGZ - Sporočilo
Prijava
odpadkov
MUD 2015

Slovensko deželno gospodarsko združenje obvešča člane, da je tu di letos rok za prijave proizvedenih in prepeljanih odpadkov ostal nespremenjen, in sicer 30. april.

Podjetja, ki upravlja z odpadki, bodo morala prijavo poslati telematiko (<http://www.mudtelematico.it/>); prenos preko CD-ja, DVD-ja ali diskete ni več veljaven. Možna je predstavitev na papirnatem obrazcu za tiste, ki nimajo več kot 7 različnih vrst odpadkov ter več kot 3 prevoznike in 3 odlagališč ali preko spletnih strani <http://mudsemplificato.ecocerved.it/>, ki generira papirnat obrazec, ki se ga potem odda Trgovinski Zbornici.

Zavezanci za predložitev prijave so: podjetja in ustanove, ki proizvajajo nevarne odpadke; zbiralci in prevozniki odpadkov; trgovci in posredniki odpadkov brez njihove posesti; podjetja in ustanove, ki predelujo ali odstranjujejo odpadke; kmetijska podjetja s prometom, ki presega 8000 evrov; podjetja in ustanove, ki imajo več kot 10 zaposlenih, in so proizvajalci nenevarnih odpadkov. Potrebno je navesti ostanek odpadkov v skladu na koncu prejšnjega leta; ponovno so uveli navedbo fizičnega stanja odpadkov. Program za izpolnjevanje obrazcev bo na razpolago na spletni strani <http://mud.ecocerved.it>, kjer so na voljo tudi dodatne informacije.

Clani, katerim SDGZ letno pripravlja prijavo odpadkov bodo dobili poziv za sestanek. Kdor pa bo letos moral predstaviti prijavo in to želi storiti preko SDGZ, naj kontaktira tajništvo najkasneje do 15. aprila.

Zavezance opozarjajo, da je za nepredstavitev prijave MUD predvidena globla od 26.000€ do 160.000€, če se le-to predstavi v 60 dneh po zapadlosti in od 2.600,00€ do 15.500,00, če se je ne predstavi oz. se zamudi prej omenjeni termin.

na vsaki šoli). Sledilo je skupno kosilo v Zgoniku. Poslovno vzdušje so pričarali igralci, ki so bili oblečeni v oblačila iz tistih časov.

Občina Zgonik do 20. aprila vabi na ogled razstave o prvi svetovni vojni *Bojni glasovi v mirovni času*, na kateri je v besedi in sliki predstavljeno razdejanje kraških in goriških vasi. V sklopu te razstave bodo 18. aprila (ob 17. uri) v Centru za promocijo teritorija v Sesljanu uprizorili igro na naslovom *Devinski grad - od Rilkejevih žalostink do velike vojne*. Istoimenska razstava pa je na ogled v Devinskem gradu, ki gosti tudi razstavo z naslovom *Graffiti in avstrijske in italijanske utrdbe v veliki vojni*. Grad bo odprt tudi na praznični ponedeljek, in sicer med 9.30 in 17.30.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE IN OPZ FRAN VENTURINI Imenitna koncertna prireditev na temo Disneyevega sveta

Pihalni orkester Ricmanje je prejšnjo v soboto v gledališču Franceta Prešerna v Boljuncu priredil celovečerni koncert Disney Wonderland (Prečudoviti Disneyev svet). Na koncertu, ki ga je vodil dirigent in umetniški vodja Aljoša Tavčar, sta sodelovala tudi otroški pevski zbor Fran Venturini od Domja pod vodstvom Suzane Žerjal ter igralec Gualtiero Giorgini.

Koncert je bil tematsko posvečen glasbi iz znanih Disneyevih filmov, kot so Fantazija, Ostržek, Knjiga o džungli, Mala morska deklica, Pirati s Karibov, Mary Poppins in drugi. Za večino priredb pa je poskrbel sam dirigent ricmanjske godbe. Dogodek sta obogatili

la tudi znana Disneyeva lika Miki Miška in Miška Mini, ki sta med odmogram delila otrokom bombone in barvice. Med samim koncertom so v odlomku Ples ur iz Ponchiellijeve opeere La Gioconda nastopili podvodni konji, v skladbi Pirati s Karibov pa sta gušarja uprizorila pravi dvoboje.

Dirigent in člani orkestra so začutili enkratnost večera in temeljito naštudirali zahteven program. Aljoša Tavčar in dirigentka zabora Suzana Žerjal večkrat sodelujeta in tudi tokrat sta se lepo ujela in ponudila občinstvu imeniten koncert. Otroški zbor Fran Venturini je še enkrat potrdil visoko izvajalsko raven. Vrhunski kabaretist (in režiser) Gaultier

ro Giorgini je z dovršeno igralsko spremnostjo ter izredno kultiviranim glasom poustvaril sanjsko in igrivo ozračje v tipičnem Disneyevem slogu. K uspehu večera so pripomogli tudi glasbeni in odrski efekti ter luči.

Umetniški vodja Aljoša Tavčar, ki si je zamislil koncert, je v nekaj letih privedel ricmanjski orkester na visoko kakovostno raven. V koncertne programe pa vključuje tudi skladbe, ki niso ravnogostno pogosto v repertoarjih pihalnih orkestrov. Dogodek bodo poslušalci še dolgo hranili v lepem spominu. Večer rojen pod srečno zvezdo, ki je zaradi prizadevanj vseh nastopajočih vreden še kaže ponovitve.

DOLINA - Pomladanski vodeni naravoslovni izleti

Pomlad v dolini Glinščice

Na sporednu bodo 4 izleti v aprilu in maju - Prvi bo na velikonočni ponedeljek, 6. aprila

Krasa. Pogled na velike cere (quercus cerris), ki rastejo na sveži in oddaljeni točki, nas bo nagradil z ves napor, ki smo ga vložili v vzpon. Še majhen vzpon po stranski stezi, pa se bo pred nami odprl razgled na pečine na pobočjih Malega Krasa. Pot se nadaljuje navzdol proti Botiču, po poti, ki se vije tik ob nekdanji meji, nato se pa vrne na dno doline. TEŽAVNOSTNA STOPNJA: za odrasle in družine (otroci od 10. leta starosti).

10.maja: Od Doline do razgledišča v Krogljah

Neobičajna pot za ogled doline Glinščice. Začne se v Dolini pri vodnjaku Zgurenec, nad pokopališčem, kjer se začenja staza označena s št. 1 CAI, in se nadaljuje do razgledišča v Krogljah in do vrha Malega Krasa (457 m nmv). Pot se nadaljevala ob ogledu rumenega in rdečega cvetja, ki obarvajo ta predel na začetku maja, ter krajenvih botaničnih redkosti. Med izletom si bomo ogledali reko Glinščico z značilnim slapom, ki nam bo omogočil vpogled tudi v geološke posebnosti, ki oblikujejo to območje, s Steno in Malim Krasom in ospredju. Poleg naravoslovnih vidikov, bo izpostavljeni vez med preteklostjo doline Glinšči-

ce in zgodovino človeka, kar se odraža v prisotnosti prazgodovinskih človeških naselij, mlinov, rimskega vodovoda in srednjeveških trgovskih poti, vse do moderne dobe. TEŽAVNOSTNA STOPNJA: za odrasle in družine (otroci od 10. leta starosti).

31.maja: Dolina Glinščice med apnenjem in peščenjakom

Na sprehodu bomo primerjali apnenčasto krajino hriba Stena s dolino Dražga, sestavljeno pretežno iz peščenjaka. Pot se bo začela pred cerkvico na Jezeru, nadaljevala se bo po stezi z razgledom nad dolino Glinščice, do hriba Stena. Hojo bo po travnikih, borovih gozdcih in ostankih kraške gmajne. Nato se bo pot spustila do Drage in se spet dvignila po dolini z znacilnim bujnim rastlinstvom in s prisotnostjo vode v začasnih potočkih, v ledenicah in povezanih kalih. Govora bo o povezavi med naravnimi in človeškimi elementi v kraškem okolju in o težnjah razvoja v teku. TEŽAVNOSTNA STOPNJA: za odrasle in družine (otroci od 8. leta starosti).

Vsi sprehodi bodo v dopoldanskih urah, z dvema vodičema, ki bosta obvladala italijanski in slovenski jezik. Vsak sprehod bo trajal približno tri ure.

19.aprila: Mali Kras, dolina Glinščice gledana z viška

Izlet je fizično zahteven, njegov cilj pa je raziskovanje levega brega doline Glinščice. Ko zapustimo Gornji Konec nadaljujemo pot po odsekovi steze na dnu doline, nato pa obrnemo po poti proti sedlu Malega

Krasa. Pogled na velike cere (quercus cerris), ki rastejo na sveži in oddaljeni točki, nas bo nagradil z ves napor, ki smo ga vložili v vzpon. Še majhen vzpon po stranski stezi, pa se bo pred nami odprl razgled na pečine na pobočjih Malega Krasa. Pot se nadaljuje navzdol proti Botiču, po poti, ki se vije tik ob nekdanji meji, nato se pa vrne na dno doline. TEŽAVNOSTNA STOPNJA: za odrasle in družine (otroci od 8. leta starosti).

19.aprila: Mali Kras, dolina Glinščice gledana z viška

Izlet je fizično zahteven, njegov cilj pa je raziskovanje levega brega doline Glinščice. Ko zapustimo Gornji Konec nadaljujemo pot po odsekovi steze na dnu doline, nato pa obrnemo po poti proti sedlu Malega

Krasa. Pogled na velike cere (quercus cerris), ki rastejo na sveži in oddaljeni točki, nas bo nagradil z ves napor, ki smo ga vložili v vzpon. Še majhen vzpon po stranski stezi, pa se bo pred nami odprl razgled na pečine na pobočjih Malega Krasa. Pot se nadaljuje navzdol proti Botiču, po poti, ki se vije tik ob nekdanji meji, nato se pa vrne na dno doline. TEŽAVNOSTNA STOPNJA: za odrasle in družine (otroci od 8. leta starosti).

19.aprila: Mali Kras, dolina Glinščice gledana z viška

Izlet je fizično zahteven, njegov cilj pa je raziskovanje levega brega doline Glinščice. Ko zapustimo Gornji Konec nadaljujemo pot po odsekovi steze na dnu doline, nato pa obrnemo po poti proti sedlu Malega

Krasa. Pogled na velike cere (quercus cerris), ki rastejo na sveži in oddaljeni točki, nas bo nagradil z ves napor, ki smo ga vložili v vzpon. Še majhen vzpon po stranski stezi, pa se bo pred nami odprl razgled na pečine na pobočjih Malega Krasa. Pot se nadaljuje navzdol proti Botiču, po poti, ki se vije tik ob nekdanji meji, nato se pa vrne na dno doline. TEŽAVNOSTNA STOPNJA: za odrasle in družine (otroci od 8. leta starosti).

19.aprila: Mali Kras, dolina Glinščice gledana z viška

Izlet je fizično zahteven, njegov cilj pa je raziskovanje levega brega doline Glinščice. Ko zapustimo Gornji Konec nadaljujemo pot po odsekovi steze na dnu doline, nato pa obrnemo po poti proti sedlu Malega

Krasa. Pogled na velike cere (quercus cerris), ki rastejo na sveži in oddaljeni točki, nas bo nagradil z ves napor, ki smo ga vložili v vzpon. Še majhen vzpon po stranski stezi, pa se bo pred nami odprl razgled na pečine na pobočjih Malega Krasa. Pot se nadaljuje navzdol proti Botiču, po poti, ki se vije tik ob nekdanji meji, nato se pa vrne na dno doline. TEŽAVNOSTNA STOPNJA: za odrasle in družine (otroci od 8. leta starosti).

19.aprila: Mali Kras, dolina Glinščice gledana z viška

Izlet je fizično zahteven, njegov cilj pa je raziskovanje levega brega doline Glinščice. Ko zapustimo Gornji Konec nadaljujemo pot po odsekovi steze na dnu doline, nato pa obrnemo po poti proti sedlu Malega

Krasa. Pogled na velike cere (quercus cerris), ki rastejo na sveži in oddaljeni točki, nas bo nagradil z ves napor, ki smo ga vložili v vzpon. Še majhen vzpon po stranski stezi, pa se bo pred nami odprl razgled na pečine na pobočjih Malega Krasa. Pot se nadaljuje navzdol proti Botiču, po poti, ki se vije tik ob nekdanji meji, nato se pa vrne na dno doline. TEŽAVNOSTNA STOPNJA: za odrasle in družine (otroci od 8. leta starosti).

19.aprila: Mali Kras, dolina Glinščice gledana z viška

Izlet je fizično zahteven, njegov cilj pa je raziskovanje levega brega doline Glinščice. Ko zapustimo Gornji Konec nadaljujemo pot po odsekovi steze na dnu doline, nato pa obrnemo po poti proti sedlu Malega

Krasa. Pogled na velike cere (quercus cerris), ki rastejo na sveži in oddaljeni točki, nas bo nagradil z ves napor, ki smo ga vložili v vzpon. Še majhen vzpon po stranski stezi, pa se bo pred nami odprl razgled na pečine na pobočjih Malega Krasa. Pot se nadaljuje navzdol proti Botiču, po poti, ki se vije tik ob nekdanji meji, nato se pa vrne na dno doline. TEŽAVNOSTNA STOPNJA: za odrasle in družine (otroci od 8. leta starosti).

19.aprila: Mali Kras, dolina Glinščice gledana z viška

Izlet je fizično zahteven, njegov cilj pa je raziskovanje levega brega doline Glinščice. Ko zapustimo Gornji Konec nadaljujemo pot po odsekovi steze na dnu doline, nato pa obrnemo po poti proti sedlu Malega

Krasa. Pogled na velike cere (quercus cerris), ki rastejo na sveži in oddaljeni točki, nas bo nagradil z ves napor, ki smo ga vložili v vzpon. Še majhen vzpon po stranski stezi, pa se bo pred nami odprl razgled na pečine na pobočjih Malega Krasa. Pot se nadaljuje navzdol proti Botiču, po poti, ki se vije tik ob nekdanji meji, nato se pa vrne na dno doline. TEŽAVNOSTNA STOPNJA: za odrasle in družine (otroci od 8. leta starosti).

19.aprila: Mali Kras, dolina Glinščice gledana z viška

Izlet je fizično zahteven, njegov cilj pa je raziskovanje levega brega doline Glinščice. Ko zapustimo Gornji Konec nadaljujemo pot po odsekovi steze na dnu doline, nato pa obrnemo po poti proti sedlu Malega

Krasa. Pogled na velike cere (quercus cerris), ki rastejo na sveži in oddaljeni točki, nas bo nagradil z ves napor, ki smo ga vložili v vzpon. Še majhen vzpon po stranski stezi, pa se bo pred nami odprl razgled na pečine na pobočjih Malega Krasa. Pot se nadaljuje navzdol proti Botiču, po poti, ki se vije tik ob nekdanji meji, nato se pa vrne na dno doline. TEŽAVNOSTNA STOPNJA: za odrasle in družine (otroci od 8. leta starosti).

19.aprila: Mali Kras, dolina Glinščice gledana z viška

Izlet je fizično zahteven, njegov cilj pa je raziskovanje levega brega doline Glinščice. Ko zapustimo Gornji Konec nadaljujemo pot po odsekovi steze na dnu doline, nato pa obrnemo po poti proti sedlu Malega

Krasa. Pogled na velike cere (quercus cerris), ki rastejo na sveži in oddaljeni točki, nas bo nagradil z ves napor, ki smo ga vložili v vzpon. Še majhen vzpon po stranski stezi, pa se bo pred nami odprl razgled na pečine na pobočjih Malega Krasa. Pot se nadaljuje navzdol proti Botiču, po poti, ki se vije tik ob nekdanji meji, nato se pa vrne na dno doline. TEŽAVNOSTNA STOPNJA: za odrasle in družine (otroci od 8. leta starosti).

19.aprila: Mali Kras, dolina Glinščice gledana z viška

Izlet je fizično zahteven, njegov cilj pa je raziskovanje levega brega doline Glinščice. Ko zapustimo Gornji Konec nadaljujemo pot po odsekovi steze na dnu doline, nato pa obrnemo po poti proti sedlu Malega

Krasa. Pogled na velike cere (quercus cerris), ki rastejo na sveži in oddaljeni točki, nas bo nagradil z ves napor, ki smo ga vložili v vzpon. Še majhen vzpon po stranski stezi, pa se bo pred nami odprl razgled na pečine na pobočjih Malega Krasa. Pot se nadaljuje navzdol proti Botiču, po poti, ki se vije tik ob nekdanji meji, nato se pa vrne na dno doline. TEŽAVNOSTNA STOPNJA: za odrasle in družine (otroci od 8. leta starosti).

19.aprila: Mali Kras, dolina Glinščice gledana z viška

Izlet je fizično zahteven, njegov cilj pa je raziskovanje levega brega doline Glinščice. Ko zapustimo Gornji Konec nadaljujemo pot po odsekovi steze na dnu doline, nato pa obrnemo po poti proti sedlu Malega

Krasa. Pogled na velike cere (quercus cerris), ki rastejo na sveži in oddaljeni točki, nas bo nagradil z ves napor, ki smo ga vložili v vzpon. Še majhen vzpon po stranski stezi, pa se bo pred nami odprl razgled na pečine na pobočjih Malega Krasa. Pot se nadaljuje navzdol proti Botiču, po poti, ki se vije tik ob nekdanji meji, nato se pa vrne na dno doline. TEŽAVNOSTNA STOPNJA: za odrasle in družine (otroci od 8. leta starosti).

19.aprila: Mali Kras, dolina Glinščice gledana z viška

Izlet je fizično zahteven, njegov cilj pa je raziskovanje levega brega doline Glinščice. Ko zapustimo Gornji Konec nadaljujemo pot po odsekovi steze na dnu doline, nato pa obrnemo po poti proti sedlu Malega

Krasa. Pogled na velike cere (quercus cerris), ki rastejo na sveži in oddaljeni točki, nas bo nagradil z ves napor, ki smo ga vložili v vzpon. Še majhen vzpon po stranski stezi, pa se bo pred nami odprl razgled na pečine na pobočjih Malega Krasa. Pot se nadaljuje navzdol proti Botiču, po poti, ki se vije tik ob nekdanji meji, nato se pa vrne na dno doline. TEŽAVNOSTNA STOPNJA: za odrasle in družine (otroci od 8. leta starosti).

19.aprila: Mali Kras, dolina Glinščice gledana z viška

Izlet je fizično zahteven, njegov cilj pa je raziskovanje levega brega doline Glinščice. Ko zapustimo Gornji Konec nadaljujemo pot po odsekovi steze na dnu doline, nato pa obrnemo po poti proti sedlu Malega

Krasa. Pogled na velike cere (quercus cerris), ki rastejo na sveži in oddaljeni točki, nas bo nagradil z ves napor, ki smo ga vložili v vzpon. Še majhen vzpon po stranski stezi, pa se bo pred nami odprl razgled na pečine na pobočjih Malega Krasa. Pot se nadaljuje navzdol proti Botiču, po poti, ki se vije tik ob nekdanji meji, nato se pa vrne na dno doline. TEŽAVNOSTNA STOPNJA: za odrasle in družine (otroci od 8. leta starosti).

19.aprila: Mali Kras, dolina Glinščice gledana z viška

Izlet je fizično zahteven, njegov cilj pa je raziskovanje levega brega doline Glinščice. Ko zapustimo Gornji Konec nadaljujemo pot po odsekovi steze na dnu doline, nato pa obrnemo po poti proti sedlu Malega

Krasa. Pogled na velike cere (quercus cerris), ki rastejo na sveži in oddaljeni točki, nas bo nagradil z ves napor, ki smo ga vložili v vzpon. Še majhen vzpon po stranski stezi, pa se bo pred nami odprl razgled na pečine na pobočjih Malega Krasa. Pot se nadaljuje navzdol proti Botiču,

Izleti

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje Naučnega Rezervata doline Glinščice, organizira prvi brezplačni vodení izlet ci-klausa »Pomlad v dolini Glinščice« v ponedeljek, 6. aprila. Izlet izven najbolj znanih poti doline Glinščice, med Peskom in Gročano in v vzponom na Goli (621 m) za odrasle in družine (otroci od 8. leta starosti). Štart ob 10.00 iz Gročane (pri tabli na začetku vasi). Za info in prijave info@riservalrosandra-glinscica.it ali na tel. št. 040-8329237 (pon. - pet. 9.00-13.00).

Obvestila

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE vabi slovenske vernike v mestu danes, 4. aprila, v kapelo Marijinega doma (Ul. Risorta 3) na evharistično bogoslužje velikonočne vigilije. Sodelujejo skavti SZSO in zbor ZCPZ. Začetek ob 19. uri. **NA OPENSKEM STRELIŠČU**, pred spomenikom 72 talcem, bo v nedeljo, 5. aprila, ob 15. uri spominska svečanost, ki jo prirejajo združenja VZPI-ANPI, ANED in ANPPIA. Govorili bodo pisanstvi Marko Sosič, Giacomo Scotti in Milan Rakovac. Sodeluje harmonikarična Neva Kranjec.

OBČINA ZGONIK vabi na ogled izvlečka razstave o prvi svetovni vojni »Ermada 1914: Voci di guerra in tempo di pace« (Bojni glasovi v mirovnem času) s slikami o razdejanju kraških in goriških vaseh, ki jo je financirala Avtonomna dežela Furlanija Julijska krajina. Slike bodo na ogled do 6. aprila v urnikih obratovanja občinskih uradov.

OBČINSKA KNJIŽNICA Nada Pertot v Nabrežini bo zaprta v torek, 7. in sredo, 8. aprila.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 7. aprila, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja. V soboto, 11. aprila, ob 10. uri odhod avtobusa iz Padriča za nastop na Bledu.

SKLAD MITJA ČUK vabi na predavanje »Higiena glasu«. Predavanje bodo vodile Larisa Jereb, Nikol Krizmancic in Patricija Plaznik, študentke druge stopnje programa logopedija in surdopedagogika na Pedagoški fakulteti v Ljubljani, v sredo, 8. aprila, ob 19.00 na sedežu Sklada - Proseška ulica 131.

ZADRUGA NAŠ KRAS sklicuje redni občni zbor v sredo, 8. aprila, ob 8.00 v prvem sklicu in v četrtek, 9. aprila, ob 19.00 v drugem sklicu v prostorih Kraške hiše v Repnu. Vabljeni!

KMEČKA ZVEZA prireja tečaj za odgovorne pri izvajaju procedur samo-kontrole nad higieno živil z apliciranjem principov sistema HACCP. Tečaj bo po-

tekal 9., 16. in 21. aprila, od 18.00 do 21.00 v razstavni dvorani ZKB na Općinah. Zveza vabi vse člane, ki se niso opravili tečaja ali ga morajo obnoviti, naj se prijavijo v uradnih Kmečke zvez ali na tel. 040-362941.

OBRAZNA JOGA - SKD Slavko Škamperle vabi na predstavitev tečaja obra-zne joge, na Stadion 1. maja, v četrtek, 9. aprila, ob 19. uri. Info in prijave na tel. št. 347-0335969 (Petra Miklus).

SKD RDEČA ZVEZDA vabi članice in člane, da se udeležijo rednega letnega občnega zborna, ki bo v četrtek, 9. aprila, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v društvenih prostorih v Saležu. Ob tej priliki bo mogoče poravnati članarino za tekoče leto.

»PREDAVANJE O TEMI, O KATERI NOČETE SLIŠATI« bo v petek, 10. aprila, ob 18.00, ko bo psihologinja dr. Tanja Repič Slanič, zakonska in družinska terapevtka iz Ljubljane, predavala o temi spolnega nasilja nad mladoletnimi. Srečanje z njo - namenjeno predvsem mladim, staršem in vzgojiteljem - bo v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti, 3 (1. nadstropje). Vabljeni! Prirejata SZSO in MOSP.

SKD LONJER-KATINARA prireja v petek, 10. aprila, ob 20. uri v ŠKC v Lonjerju predavanje z naslovom »Vloga NOB dana«, ki ga bo imel prof. Jože Pirjevec. Toplo vabljeni!

ZSKD sklicuje 49. redni občni zbor, ki bo v petek, 10. aprila, ob 9. uri v prvem sklicu na sedežu ZSKD, Ul. S.Francesco 20 v Trstu in v soboto, 11. aprila, ob 10. uri v drugem sklicu v Kulturnem domu Jožeta Češčuta - KD Sovodnje, Prvomajska ul. 73.

CENTER OTROK in odraslih Harmonija organizira delavnice cake design, na katerih bodo učili otroke in odrasle kako se okrasi sladice. Delavnice za otroke bodo potekale v soboto, 11. aprila (za osnovnošolce od 9.30 do 11.00 in za otroke od 3 do 6 let od 11.00 do 12.30). Delavnica za odrasle pa bo potekala v tretih srečanjih, od 14. aprila, ob sredah od 17.00 do 19.00 na sedežu v Ul. Canova. Informacije in prijave na center.harmonija@gmail.com ali tel. 320-7431637.

KD PRIMAVERA - POMLAD vabi na delavnico »Barve in čopiči za dobro počutje - Spomladanski ekvinocij«, ki bo v soboto, 11. aprila, od 15.00 do 19.00 v prostorih SKD Igo Gruden v Nabrežini št. 89. Delavnica bo vodila psihologinja in psihoterapeutka dr. Lucia Lorenzi. Za info in prijave tel. št. 347-4437922 ali 334-7520208.

KLINIČNA SOMATIKA - SKD Igo Gruden obvešča, da bo v soboto, 11. aprila, z začetkom ob 15. uri potekala v društvenih prostorih v Nabrežini 4-urna delavnica, ki jo bo vodil fizioterapeut Aleš Ernst. Info in vpis na tel. 349-6483822 (Mileva).

PILATES - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljuncu in vaditeljica Sandra sporočata, da bo v aprilu vadba Pilatesa v telovadnici nižje srednje šole potekala le ob torkih, od 19.30 do 20.30.

SK DEVIN v sodelovanju z ZŠSDI vabi na 1. Pomladni pohod po stezi Mirka Škarbega iz Praprota v Repen v nedeljo, 12. aprila. Zbirališče in odhod ob 8.30 do 10. ure v Praproto pred avtobusno postajo. Poskrbljeno bo za povratni prevoz iz Repna. Pohod je primeren za vse in hoje je za približno 4 ure.

SKD VIGRED organizira, v primeru za-dostnega števila vpisanih, tečaj risanja za srednješolce in odrasle z akademsko slikarko Katerino Kalc, ki bo potekal v Štalci v Šempolaju. Prijave in info na tel. 380-3584580, tajnistvo@skdvigred.org.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, prireja praznik pokusu domačega kruha in vina v soboto, 18. aprila, od 20. ure dalje. Vzorce belega in rdečega vina, ki jih bo strokovna komisija ocenila naj pridelovalci oddajo v društvu v ponedeljek, 13. in torek, 14. aprila, od 18. do 20. ure.

Prva tri uvrščena vina vsake sorte premejo pokal in diplome strokovne komisije. Prisotni na prazniku bodo ocenili prve štiri vsake sorte in jih nagradili s kolajno. Info na tel. 349-4599458; 040-411635.

CENTER OTROK IN ODRASLIH HAR-MONIJA prireja tečaj obrazne joge (5

srečanj) ob sobotah, od 18. aprila, od 10.00 do 11.30. Vpisi do torka, 14. aprila. Omejeno število mest. Info in prijave na center.harmonija@gmail.com.

SKD VALENTIN VODNIK - Majenca vabi vse domače likovnike in umetnike, na informativni sestanek v torek, 14. aprila, ob 18.00 v društvenih prostorih. Tel. št. 339-5963683 (Maddalena).

MAŠA V ITISU (Ul. Pascoli 31) ob prazniku Velike noči s srečanjem z gosti bo v sredo, 15. aprila, ob 16.30 (ob 16.10 molitev rožnega venca). Sv. maša s podletvijo bolniškega maziljenja bo daroval p. Rafko Ropret. Sodeluje slovensko občestvo župnije sv. Vincencija. Po dročni svet slovenskih vernikov s Trsta in Milj toplo vabi k udeležbi.

DRŽAVNA PROSTOVOLJNA CIVILNA SLUŽBA - ZSKD sporoča članom in mladim med 18. in 28. letom, da lahko kandidirajo za prostovoljno državno civilno službo preko ZSKD in neprofitnega združenja ARCI Servizio civile. Predvideno je zakonsko določeno na domestilo za prostovoljno delo v trajaju 12 mesecev. Na voljo je 6 mest. Rok prijave do četrtna, 16. aprila, do 14.00. Info na sedežu ZSKD, Ul. S.Francesco 20 (II. nadstr.), tel. 040-635626, trst@zskd.eu, www.zskd.eu ali na ARCI Servizio civile, Ul. F.Severo 31, tel. 040-761683.

SKD S. ŠKAMPERLE vladno vabi članice in člane na redni občni zbor v četrtek, 16. aprila, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu v društveno dvoranico na Stadionu 1. maj (Vrdelska c. 7).

OBČINA DOLINA - Odborništvo za proizvodne dejavnosti vabi vse oljkarje, ki želijo sodelovati na 18. razstavi oljčnega olja, da prinesajo vzorce (1 steklenico po 1/2 l in 1 steklenico 1/4 l) na občinski sedež najpozneje do petka, 17. aprila. Za informacije tel. 040-8329245 ali cultura-kultura@sandorli-go-dolina.it.

SSO obvešča, da bo redni občni zbor v petek, 17. aprila, ob 17. uri v prvem in ob 18. uri v drugem sklicu v dvorani ZKB na Općinah, Ul. Ricreatorio 2.

CENTER OTROK IN ODRASLIH HAR-MONIJA organizira julija in avgusta poletni center pri morju v Grljanu (v slučaju slabega vremena bodo aktivnosti na sedežu združenja). Plavanje s potapljači v bazenu in v morju, laboratorijski in številne aktivnosti bodo razdeljene glede na starostno stopnjo in bodo namenjene otrokom od 3 do 14 let. Info in prijave na center.harmonija@gmail.com.

NORDIJSKA HOJA - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljuncu sporoča, da bo nadaljevalni tečaj, ki ga bo vodila prof. Loredana Kralj, potekal v soboto, 18. aprila, od 14.30 do 16.30 ter v nedeljo, 19. aprila, od 9.30 do 11.30. Vpis na tel. 333-3616411 (od 14. do 15. ure). Za nov tečaj za začetnike, ki bo potekal v drugi polovici maja, bomo pravočasno obvestili.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in zadružna »La Quercia« obveščajo, da bo ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih od 16.00 do 18.00 in v sobotah od 10.00 do 12.00. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Za mesec april je predvidena delavnica: Pomlad je - ustvarjam z naravnimi elementi. Za informacije tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8.00 do 13.00.

SDGZ obvešča, da bo imelo na razpolago vstopnice za EXPO v Milanu po zelo ugodni ceni. Člani, ki bi želeli obiskati EXPO, naj javijo na info@sdgz.it najkasneje do 30. aprila. V primeru za-dostnega povpraševanja se bo priredilo tudi skupni ogled razstave. Datum bomo sporočili naknadno.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča javnim osebam ali zasebnikom, ki so lastniki nepremičnine in so dali v najem stanovanje, ki je bilo pred tem neodano, manj premožnim osebam, da lahko prosijo za prispevek kot predvideva zakon (2. stavek 6. člena DZ/6/2003). Prošnja do 4. maja, ob 12. uri izključno na obrazcu na www.comune.duino-aurisina.ts.it - news in na sedežu Socialne službe (Sesljan, Naselje Sv. Mavra

124), po predhodnem tel. dogovoru na št. 040-2017390.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da je bil odobren razpis za izplačilo subvencije najemnine za l. 2014 za javne ali zasebne stanovanjske enote, razen subvencioniranih stanovanj (11. čl. zakona št. 431/1998 in 6. čl. DZ št. 6/2003). Vloge morajo biti izpolnjene do 4. maja, ob 12. uri z uporabo ustreznega obrazca na www.comune.duino-aurisina.ts.it - news ali na sedežu Socialne službe Občine Devin Nabrežina (Naselje Sv. Mavra 124), po predhodnem tel. dogovoru na št. 040-2017390.

ponedeljkih in sredah od 10.00 do 12.00 in od 14.30 do 16.30 ter ob torkih, četrtekih in petkih od 10.00 do 12.00. Otvoritev razstave bo v četrtek, 9. aprila, ob 18. uri.

SKUPINA 35-55 - SKD F. Prešeren prireja v četrtek, 9. aprila, ob 20.30 v društveni dvorani občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu predavanje »Rimljani na območju Boljanca«. O tem zanimivem argumentu bosta spregovorila raziskovalec Stanko Flego in arheolog Matjaž Župančič. Vabljeni.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNIČA vabi na odprtje razstave akvarijov Sophie Vinci, maturantke umetnostnega liceja Nordio, z naslovom Navdih, ki bo v petek, 10. aprila, ob 18. uri v čitalnici knjižnice v Ul. sv. Frančiška 20. Predstavlja jo bo Matej Susič.

SKD TABOR - Gledališka skupina vabi na ogled nove izvedbe igre »Burka o jezičnem dohtarju« v petek, 10. aprila, ob 20.30 v Prosvetni dom na Općine. Režija S. Verč.

SKD TABOR vabi na gostovanje SSG v nedeljo, 12. aprila, ob 18.00 v Prosvetni dom na Općine. Predstava »Zlati prah v očeh« M. Koštute.

FOTOVIDEO TRST 80 sporoča, da je v prostorih Ljudskega doma v Križu na ogled fotografksa razstava Nataše Peric »Poezija kontrastov«. Urnik od srede do nedelje od 11. do 14. ure in od 18. do 22. ure.

SKD LONJER - KATINARA obvešča, da je razstava »Lonjer, partizanska vas« na ogled do 30. aprila, ob sobotah in nedeljah, z izjemo velikonočne nedelje, od 16. do 18. ure v prostorih ŠKC v Lonjerju.

SKUPINA 35-55 - SKD F. Prešeren iz Boljanca vabi v društveni bar n'Griči na ogled fotografksa razstave »Naše žene in dekleta nekoč«, ki je nastala ob 8. marcu.

Poslovni oglasi

PRODAJAM DRUŽINO ČEBEL
zaradi prenehanja dejavnosti.

Tel. 370-3310998

PRODAM STANOVANJE

ulica Papaveri, Općine.

Tel. 3400503429

VPELJANO PODJETJE ISČE MLADO MOTIVIRANO OSOBO

diplomirano v ekonomskih vedah za vodenje administrativnega oddelka. Prošnjo s curriculum vitae se sprejema na naslov elektronske pošte motiviranost@gmail.com

Mali oglasi

DVE NERESTAVRIRANI starinski kraski omari, okrašeni z letvičenjem, prodam za 300 evrov. Tel. 338-6603682.

IZPRAZNJUJEM hiše, stanovanja, kleti, podstrešja, in poslovne prostore ter popravljam pohištvo. Tel. št.: 340-27190

CERKEV - Včeraj obhajanje velikega petka

Škofov križev pot v mestu, skavtski pa na Repentabru

Velikonočna poslanica nadškofa Crepaldi: Kristusovo vstajenje je kot pomlad

Kristusovo vstajenje je kot pomlad, ko veje dreves zacvetijo, saj iz nje izredno izžareva duhovno življenje, ki daje moč in posmen vsakemu človeškemu upanju, pričakovaju, želji in načrtu. Tako v svoji velikonočni poslanici med drugim piše tržaški nadškof Giampaolo Crepaldi, za katerega vstajenje neizbrisno zaznamuje zgodovino, saj gre za dogodek, ki je za vedno odpravil temo smrti.

Zato, je v svoji poslanici zapisal nadškof, naj bo letosnja velika noč pomlad miru za svet, naj bo pomlad za preganjane kristjane, pomlad živiljenja za družine in otroke, pomlad za delavce in mlade, ki z zaskrbljenostjo gledajo na negotove perspektive razvoja našega ozemlja ter se morajo vsak dan soočati s socialno in delovno prekarnostjo. Naj bo velika noč tudi pomlad prihodnosti za Trst, ki se kaže kot mesto na poti v žlostest zaton, pa tudi pomlad sreč in umov, ki naj spravi v ropotarnico stari in nove ideologije.

Nadškof Crepaldi je, potem ko je na veliki četrtek vodil dopolne krizmeno mizo, zvečer pa mašo v spomin na zadnjo ve-

čerjo, včeraj, na veliki petek, v stolnici sv. Justa vodil obrede v spomin na Kristusovo trpljenje in smrt, sиноči pa križev pot od Trga Vico do stolnice, kjer je nagovoril in blagoslovil vernike. Drevi pa bo ob 22.45 vodil obrede velikonočne vigilije, medtem ko bo jutri na praznik velike noči v stolnici ob 10. uri slovesna maša s papeškim blagoslovom. Nadškof bo daroval mašo tudi popoldne ob 16. uri v koronejskem zaporu, ob 18. uri pa v stolnici večernice.

Sugestiven križev pot z baklami je si noči na Repentabru priredila tudi Slovenska zamejska skavtska organizacija. Udeleženci so se zbrali pri pilju na Colu, od tam pa je stekla povorka proti svetišču na Tabru v znanimenju petja in prebiranja odlomkov iz govorov papeža Frančiška o prilejencih, medsebojnem spoštovanju preko vzgoje in veri ter njenem posredovanju. Po prihodu v cerkev so člani veje roverjev in popotnic brali svoje misli, župnik Anton Bedenčič pa je vodil obred češčenja križa. Tudi dogajanje v cerkvi je potekalo v znamenju petja, pri čemer je sodeloval tudi novoustanovljeni skavtski zbor.

Na slikah križev pot z nadškofom Crepaldijem do sv. Justa (zgoraj) in skavtski križev pot z baklami na Colu

FOTODAMJ@N

VELIKONOČNE JEDI - Pravi rekorderki v pripravljanju potic sta Barkovljanki Sabina Nibrant in Ida Gregori

Potica kraljica prazničnih dni

Ida Gregori (na levi strani) je pripravila rusko pito z orehi, Sabina Nibrant (na desni strani) pa klasično orehovo potico

FOTODAMJ@N

Brez sladkih priboljškov ni praznikov. Velika noč pa je velik praznik, ob katerem se pod dobrotami šibi miza. Nepogrešljiv del nasitne in hranljive velikonočne hrane je nedvomno potica. Ste vedeli, da so jo najprej pekli v srednjeveških samostanih? Kmalu se je ta kulinarična moda razširila po gradovih, v mestih in na podeželju. V svojih zapisih sta jo omenjala že Primož Trubar in Janez Vajkard Valvasor. V 18. stoletju je bila doma že skoraj po vsej Sloveniji, pa tudi na Tržaškem.

V teh predprazničnih dneh bodo tiste najbolj pridne gospodinje spekle vsaj eno potico. Najboljše potice pečemo v potičniku; v okroglem modelu z luknjo v sredini. Priprava potice je nekoliko dolgotrajnejši postopek, vzhajanje je nočna mora za marsikatero še tako veščo kuharico, zato se peke potice dobre gospodinje ne lotijo tik pred zdajci - danes je namreč že žegen in takrat ni časa za večja opravila.

O tem, kako se pripravlja potica in kako mora vzhajati, smo se pogovarjali z dvema gospodinjama iz Barkovlj, ki ob tradicionalni barkovljanski prireditvi Pokušnja kruha, vina in olja vsako leto pripravita celo morje potic. Naj mimogrede spomnimo, da bo letosnja preditev na programu 18. aprila. Gospa Sabina Nibrant, ki ima častitljivih 86 let, je velikonočne potice že pripravila, gospa Ida Gregori, da ma z visoko starostjo, ki šteje kar devet de-

setletij, pa bo potico pripravila tik pred zdajci. »Žal mi počasi zmanjkuje moči. Ni več tako kot pred leti, ko sem se brez težav lotila peke potic«, nam je v telefonskem pogovoru zaučala prijazna Barkovljanka, ki potico pripravlja po klasičnem receptu. Osnovni Idin recept za potico sestavljajo pšenična moka, kvas, mleko, sladkor, sol, pecilni prašek, maslo, jajca in naribana lupinica limone in pomaranče. Gospodinja prisega na potico z orehi ali mandli, v nadev pa vedno doda malo rumove arome. Skrivnost dobre potice tiči v testu, ki ga je treba gnetiti do tiste mere, da se začne luščiti od sklede in rok. Ne sme namreč biti premehko. Gospa Ida pusti testo vzhajati dvakrat, šele nato ga razvalja in enakomerno namaže z nadevom. Na vprašanje, v kolikšni meri upoštevamo tradicijo današnje kuharice, je gospa Ida odgovorila, da zelo malo. »Časi so se pač spremenili in mladi nimajo časa za tako dolgotrajna opravila, kakršno je priprava potice,« je dejala vešča kuharica. No, ob tem bi lahko dodali, da mlade kuharice morda z razlogom nimamo časa za pripravo potice - za dobro potico potrebujemo veliko časa (ki ga je vedno manj), kar nekaj surovin, potrebitnost, pa tudi kar nekaj sreče. Rezultat pa je pogosto ob še toliko vloženem trudu lahko suha, neprivalična potica, ki jo lahko izboljšamo le, če zraven ponudimo kompot.

To, da je za pripravo dobre potice potreben tudi kanček sreče in da je potica, kar zadeva pripravo, ena najzahtevnejših slaščic, priznava tudi gospa Sabina, ki je potice spekla že kar nekaj dni pred prazniki. In to zelo dobre. O tem smo se prepričali na našem uredništvu, kamor je gospa Sabina preko našega fotografa poslala eno potico. Bila je taka, kot mora biti; sočna, mehka in okusna. Kuharica nam je zaupala, da pravega recepta za potico ni. Potico pripravlja po občutku, brez tehtnice, za nadev pa uporabi zmlete orehe, mleko ali še raje sladko smetano, sladkor, rum in vanilijo, krušne drobtine in rozine. Zanimalo nas je, če se mojstrstvo v peki potic doseže s praksjo. Gospa Sabina meni, da ne, saj tudi njej potica ne uspe vedno. »Dobra potica je odvisna od moke, razpoloženja in številnih drugih faktorjev«, je opozorila gospodinja in dodala, da pa je prav neverjetno, kako vsi cenijo njeno potico. »Samoo, da jim ni treba peči,« je hudomušno dejala naša sogovornica.

Potica torej ostaja kraljica prazničnih dni. Ob članku prilagamo recept za klasično potico v podobi orehove potice, ki se je kljub inovativnejšim sestavinam ohranila vse do današnjih dni. In to kljub dejstvu, da poznamo toliko različnih potic, kolikor je sploh možnosti slanih in sladkih nadevov. (sc)

Orehova potica po receptu poznavalke kraške kuhinje Vesne Guštin:

Osnovni recept za testo

500 g moke
3 jajca (1 celo in 2 rumenjaka)
60 g masla
60 g sladkorja
35 g kvasa
200 ml mleka
ščepec soli, ribana limonina lupina,
žlica ruma, vanilja

Nadev

500 g mletih orehov
150 g rozin
75 g masla
100-120 g sladkorja
50 g pinjol
1 jajce, ribana lupina pol limone

Priprava

V nekaj manj kot deciliter mlačnega mleka stresemo ščepec sladkorja in zdrobljen kvass ter pustimo vzhajati. Mleko raztopimo z žlico mleka. V moko primešamo ščepec soli, naribamo limonino lupino, potresemo vaniljo, 1 jajce (celo) in 2 rumenjaka: sestavine dobro premešamo z žlico, nato dodamo raztopljeni maslo in kvass (ki je medtem vstal). Testu primešamo še sladkor in žlico ruma, nato pa ga zamesimo: po potrebi dodamo malo mleka ali moke (odvisno od konsistense testa). Testo naj bo čim bolj mehko, gladko in rahlo: taka bo nato tudi potica. Prekrijemo ga s prtičem in pustimo vzhajati, medtem pa pripravimo nadev. Najbolje bi bilo, da bi rozine predhodno namakali v rumu 24 ur, če tega nismo storili, storimo sedaj. Medtem orehe oparimo s približno 200 ml vrelega mleka, jim primešamo rozine in pinjole (cele), po želji tudi malo vanilje in žlico ruma. Vzhajano testo razvaljamo (med valjanjem ga vsaj dvakrat obrnemo): na koncu naj bo debelek 2-3 centimetre. Premažemo ga z beljakom, ki smo ga predhodno stepili v trd sneg in mu primešali rumenjak ter malo sladkorja. Nanj razmažemo še nadev (če ga je preveč, ga tudi v tem primeru delno odstranimo) in potresemo z masлом, ki smo ga narezali na lističe, ter s sladkorjem. Testo zavijemo v klobčič, položimo v pekač (v katerega smo namestili papir) in pustimo vzhajati pod prtičem. »Na sredi naj bo seveda roža!« Preden damo v pečico, potico premažemo z jajcem, ki smo ga predhodno stepili z vilicami; na več mestih jo tudi prebodem z zobotrebcem, nato pa namestimo v vročo peč. Potico pečemo približno 45 minut.

SLOVENIJA TA TEDEN

Ministri Miru Cerarju cepajo kot muhe

DARJA KOCBEK

Krisa v levošredinski vladni koaliciji se je v tem tednu zapletla bolj, kot je bilo pričakovati potem, ko je predsednik vlade Miro Cerar v ponedeljek poslal v državni zbor predlog za razrešitev ministra za obrambo, socialnega demokrata Janka Vebrja, ker je po njegovi oceni prekoracil pooblastila. Del članstva socialnih demokratov zaraadi premjerjega predloga meni, da bi stranka morala oditi v opozicijo. Dodaten problem je Cerarju v sredo, le dva dni potem, ko je prevzela posle ministrica za izobraževanje, povzročila članica njegove stranke SMC Klavdija Markež.

Ta je po objavi sumov, da je njeni magistrska naloga plagiat, odstopila sama, Cerar pa je njen odstop sprejel. Markeževa je bila sporna že takoj, ko jo je Cerar izbral za kandidatko za novo šolsko ministrico zaradi sumov, da je kot direktorica Ljudske univerze Ptuj zlorabila položaj. Cerar je takrat vztrajal, da je najboljša kandidatka, ki jo je lahko našel. Glede na te besede ima tudi za iskanje novega kandidata na voljo zelo majhen kadrovski bazen.

V petek je Markeževa sporocila, da nepreklicno odstopa tudi s funkcije poslanke v državnem zboru. Ker jo bo nadomestil naslednji izvoljeni kandidat z liste SMC, je Markeževa s tem Cerarju prihranila skrbi, da prihodnji teden, če bo pri socialnih demokratih zmagala struja, ki hoče, da gre stranka po razrešitvi Vebrja v opozicijo, izgubil še večinsko podporo poslancev v državnem zboru. Markeževa bi se namreč lahko vrnila v državni zbor le kot nepovezana poslanka, saj sta ji Cerar in namesnica vodje poslancev SMC dala jasno vedeti, da je ne želijo več imeti v svojih vrstah. Ker bi tako SMC izgubila en poslanski sedež, bi z upokojensko

stranko Desus imeli enega poslanca premalo za poslansko večino.

Ko se koalicija ukvarja sama s seboj, so se pomembne zadave zgodile v gospodarstvu. Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB) ali slaba banka je v tem tednu ameriški banki Merrill Lynch International Limited prodala slabe terjatev prve skupine podjetij. To so ACH, Elan, Polzela in Adria Airways.

Prodaja slabih terjatev je eden od načinov privatizacije podjetij v Sloveniji. Slaba banka po podatkih tiskovne agencije STA prodaja še terjatev 22 podjetij v skupni višini 520 milijonov evrov. Do slabih terjatev podjetij je prisla tako, da so jih v okviru sanacije predlani in lani nanjo prenesle banke, ki so bile podprtavljene. Slabe terjatev so terjatev od kreditov, ki so jih banke dodelile podjetjem na lepe oči, zato jih ne morejo dobiti povrnjene.

Večino teh terjatev sta na slabo banko prenesli največji banki Nova Ljubljanska banka (NLB) in Nova kreditna banka Maribor (NKB). NLB je prenesla za 2,2 milijarde evrov slabih terjatev, NKB pa za 1,2 milijarde evrov. Velik del slabih terjatev bank izvira iz obdobja po letu 2000, ko so menedžerji brez lastnega denarja prevzemali podjetja, ki so jih vodili. Za tovrstne prevzeme so najemali kredite, za njihovo odplačilo pa so zastavili delnice podjetja. Te zastavitev novim lastnikom terjatev zagotavljajo lastnino v teh podjetjih.

V slab banki so potrdili, da bo ameriška banka na podlagi pogodbe lahko postala lastnica delnic družbe Polzela. Pogodba pa ne vključuje možnosti, da bi lahko postala tudi lastnica deležev v družbi Adria Airways. Te deleže bo še naprej prodajal Slovenski državni holding, ki je druga

državna institucija, ki prodaja podjetja v državni lasti.

Eden od razlogov za ustanovitev slabe banke je bil, da bo s prodajo slabih terjatev in deležev podjetij v težavah poskušala iztržiti čim več denarja za povrnitev sredstev davkoplaćevalcem, ki so v okviru sanacije dokapitalizirali banke v skupnem znesku okrog 5 milijard evrov.

Ameriška banka Merrill Lynch je terjatve prvega svežnja podjetij od slabih banke kupila z namenom, da z njimi zase ustvari čim več dobička, saj je finančna institucija. Kljub temu ni pričakovati, da bo s tem premoženjem ravnala slabše, kot so z njim ravnali slovenski lastniki in menedžerji.

Agonija nekaterih podjetij, katerih terjatev so pristale na slabih banki, se vleče še iz prejšnjega stoletja. Najbolj razvito takšno podjetje je proizvajalec športne opreme Elan. Njegove težave se vlečejo že vse od leta 1990, ko se je začel stičajni postopek, ki še zdaj ni končan. Leta 1992 je družba pristala v hrvaški lasti, leta 2000 jo je slovenska država odkupila nazaj. Ekonomist Bogomir Kovač je lani v Mladini napisal, da so potem, ko je spet postal slovenski, še poti Elana samo še navzdol. Postal je tranzicijski politični plen novih poslovnih elit in njihovih katastrofnih poslovnih odločitev. Nasprotno pa je Elan v zadnjih dvajsetih letih postal zgled, kako ne smemo upravljati in voditi državnih podjetij, je še opozoril Kovač.

Enako je mogoče reči tudi za slovenskega nacionalnega letalskega prevoznika Adrio Airways, ACH, v dolčeni meri tudi za Tovarno nogavic Polzela. Pa tudi za državo je mogoče reči, da je po osamosvojitvi plen starih in novih političnih elit in njihovih katastrofnih odločitev.

LJUBLJANA - Etnološki film

Idrijska čipka na mednarodnem festivalu v Bristolu

Spretnе roke klekljarice

FOTO TOMAZ LAUKO

LJUBLJANA - Etnološki film »Z nitjo povezane« je bil pred nekaj dnevi sprejet na 14. Mednarodni festival etnografskega filma v Bristolu v Veliki Britaniji (14th RAI International Festival of Ethnographic Film). Izbran je bil v konkurenči nekaj manj kot tristo filmov in bo v drugi polovici meseca junija predvajan v sekcijsi Filmi iz muzejev.

Idrijska čipka ter klekljarice z Idrijskega in Cerkljanskega so v filmu predstavljene skozi pripovedovanje številnih klekljaric, ki ohrajanjajo dedičino klekljanja živo tudi dandanes, preko njihovih spominov pa oživijo tudi zgodbe klekljaric iz preteklosti. V njem se prepleta več tem: klekljanje za zasluzek in način preživljavanja prostega časa, izdelava in uporaba klekljarskih pripomočkov, risanje vzorcev in druženje ob klekljanju.

Poudarek je na načinih prenasanja znanja klekljanja. Formalno poteka v čipkarski šoli in društvi, neformalno pa v domačem okolju med staro mamo in vnukinja, med sosedami in prijateljicami. Naj pri tem še izpostavimo, da film temelji na predhodni raziskavi kustosinj Mestnega muzeja Idrija. »Da je bil film Z nitjo povezane izbran v močni mednarodni konkurenči filmov v Bristolu sem seveda zadovoljen. Najbolj zadovoljen pa sem s tem, da so tako klekljarice, ki so v filmu nastopale, kot tudi tiste, ki so si ga ogledale ta film vzele za svojega,« je o dobrem sprejemu filma povedal režiser Matjaž Mrak in še dodal, da so spoštovanja vredne odločitve vodstva Mestnega muzeja Idrija, da vlagajo v etnološke filme, kar je v Sloveniji prej izjema kot pravilo.

Etnološki film »Z nitjo povezane« je nastal v produkciji Mestnega muzeja Idrija v okviru projekta Razvoj idrijske čipke. Javnosti je bil prvič predstavljen na 32. Festivalu idrijske čipke, sledila je predstavitev na prireditvi Ta veseli dan kulture, prikaz na Dnevih etnografskega filma v Slovenskem etnografskem muzeju, koncem minulega leta pa je bil na ogled tudi na TV Slo.

Roša

seveda s sladkim nasmeškom na ustih, da se podpisuje - tudi ko piše svoji divaški ljubici in nesojeni ženi - pod pismi, razglednicami in dopisnicami nič manj in nič več kot: dr. Ivan Pregelj. In s tem sem povedala vse. Kdor ima ušesa, naj sliši.

Pa še vam, nadvse dragi pesnik in dr. France Prešeren, peščičko besed. Upam, da vam niso sapo zaprli vsi doktorati in častni naslovi, ki si jih je tekoma let nabral moj sežanski sorok in zgodovinar Pirjevec, in nam jih je namizal na koncu glose v večno pamet, vi pa fasali samo enega ubogcenega v vsem svojem življenju. Potolažite se, umrli ste odločno le premladi in s tem hočeš nočes presekali neustavljivo verigo podeljevanja častnih titul zaslужnikom. Ko bi se malce potrudili in živelni vsaj toliko let, kot jih je zelo plodno in uspešno že preživel omenjeni (stari) stric, moj bližnji sorok in rekordni tituliranec -75 let! - bi se jih tudi vam še kaj narahljalo, da bi se lahko z njim celo primerali, brez skrbi.

Dixit še nekoliko starejša teteta (tudi mačja), imenovana jolka znana ne-dottoressa in ne-professoressa iz Sezane

PISMA UREDNIŠTVU

Nekaj malega o nekdanjih italijanskih doktorjih in prav tako nekdanjih slovenskih direktorjih

Se skoraj popolnoma strinjam z Jožetom Pirjevcem, ki proti koncu svoje glose v Prim. dnev., z dne 2. aprila 2015 domneva, da će bi šla v Rim, bi bila verjetno tudi jaz "Dottoressa". Drobna razlika je le v tem, da mi ni treba sploh v Rim, da postanem za naše sosedje dohtarca ali doktorica. Lahko kar v Sežani ostanem in literarno uradujem in obratujem s Partizanske 14. Ni treba niti, da stopim s hišo na cesto. Lahko kar čepim doma. Dolgo let sem prejemala tržaško revijo Arte & cultura, ki so jo redno dostavljali do letošnje zadnje številke neki dottoressi, ki je nosila moje ime. Parkrat sem illo tempore ustno in pisno opozorila uredništvo in še druge, ki so s tem naslovom opletali, da univerzo sem na žalost videla le od zunaj - v edini in množini, veličasten pogled na njej! - razen neke rimske, v katero sem le stopila, da sem na tajništvu zaposila za sestrin indeks in ga tudi dobila. A ni nič pomagalo, "dottoressa" je preživelva vse ujme in proteste, s "professoresso" vred. Še za neko doktorstvo honoris causa me je hotel neki (očitno) nevednež predlagati na neki univerzi, a jaz sem mu

kategorično in kar se da odločno izrekla svoj kar večkratni ne in ne in ti sočkrat ne, me ne zanima. Sicer zelo hvaležna predlagatelju, da me tako ... šaca. Saj zaslužim. Ima dober vid. In tudi voh. Lastnosti pri redkih.

Prejemam kar veliko pism iz Italije, elektronskih in navadnih, pišejo mi v glavnem osebno nepoznani literati, ki sem jih prevajala ali briadi, da jih prevedem ali kaj napišem o njih, s katerimi potem navadno sodelujem ali smo že prej navezali povečinoma virtualne stike, in kakšna dottoressa ali professoressa se skoraj obvezno samogibno pridruži na zagonjavu naslova. Zanje je namreč skoraj nepojmljivo, da bi se ukvarjal s prevajalstvom ali književnostjo nekdo, ki ni poklicno vsaj šolnik ali diplomiranec v književnosti.

Spominjam se ital. pisca, prevajalca in eseista iz Milana Arnalta Bressana, ki ga pobliže pozna tudi Pirjevec, in še bolj njegova sestra Marija Pirjevec, kasnejše poročena Paternu, in Miran Košuta in še (marsi)kdo, recimo prevajalka Rebulovalga romana V Sibilinem vetrju Diomira Fabjan Bajc et al. Prva sem ga spoznala jaz, saj me je prišel izrecno obiskat v Sežano ob neki obletnici Srečka Kosovela, ki smo jo v Sežani nadvse slavnostno obhajali in se je udeležila - z nami Kraševci, ostalimi Primorci in Zamejci - vsa kulturna Ljubljana, menda leta 1974 - vsekakor enkrat po izidu tržaškega dvojezičnega Kosovela založbe Asterisco in

prav tako moje dvojezične antologije 13 slovenskih sodobnih pesnikov - in sem se z milanskim literatom za vse večne čase spoprijateljila ter ga uvajala in uvedla v ... slovensko kulturno srenojo in realnost. Potem sva zelo intenzivno sodelovala in se družila praktično do njegove prerane smrti. No, leto dni po spoznanju (beri in piši pred kakimi 40. leti) se je Arnaldo udeležil v Ljubljani nekega slovenskega poletnega jezikovnega tečaja in ko me je nato obiskal, mi je ves potrt povedal, da so se ga sotečajniki prav grdo privoščili, in niti ne razume zakaj, na račun naslova dotor ob njegovem imenu. Naj mu jaz razložim, da bo vsaj kapiral. V treh sekundah sem mu raztolomčila in mu dodatno povedala, da pri nas kroži vic, ki nas vedno do solz nasmeje o razliki med Italijo in (socialistično) Slovenijo oz. Jugoslavijo: kot v Italiji doktorjev kar mrgoli, tako pri nas nikoli ne zmanjka in seagnete brez konca in kraja ... direktorjev. Tudi on se je z mano nasmejal. In ker je bil zelo pronicljive sorte, nikoli več se ni tuliral z doktorjem.

Jaz osebno štejem Stanka Vuka za svojega in našega sodobnika, saj se je rodil kot mi, ki diskutiramo - z Jožkom Pirjevcem vred - v 20. stoletju, ga ne peham od sebe v Prešernovo dobo in niti v Jurčičevu ali Cankarjevu, niti v čas ... pisatelja Ivana Pregelja, ki se je rodil koncem 19. stoletja, le kakih 30 - 40 let pred nami, njenemu še vedno velikodušno dovolim,

Rez grajske trte

LJUBLJANA - Na Ljubljanskem gradu je včeraj potekal tradicionalni prvi spomladanski rez grajske trte, ki na gradu raste od leta 1990. Gre za prvo pomembno strokovno opravilo, povezano z vinsko trto, v vinogradniškem letu, na Ljubljanskem gradu pa nanj vabijo tudi obiskovalce, lahko trtne rozge zasadijo v svojih vinogradih ali vrtovih. Kot so STA pojasnili na Javnem zavodu Ljubljanski grad, so pri rezu sodelovali enolog Julij Nemančič, pretor Vinskega konventa sv. Urbana Edi Berk, ljubljanski župan Zoran Jančić, skrbnik grajske trte ter predstavnik Ljubljanskega gradu in član vinskega konventa Stane Miklavec. Obiskovalci so trtne rozge lahko tudi odnesli domov.

Grajska trta na Ljubljanskem gradu ob zidu razgledne terase pri Stolpu strelcev raste od 30. septembra 1990. Tedaj je cepljenko trte z mariborskega Lent, ki je potomk naštarejše žlahtne trte na svetu, ljubljanski občini podarila mariborska občina. Trta rodi grozje modre kavčne ali žametne črnine.

TRIO GUARNERI - V Trstu izvrsten koncert čeških mojstrov

Globoko navezani na svojo kulturo

Čeprav večkrat ponavljamo, da je glasba univerzalen jezik, pozna ta trditev tudi nekaj izjem: ko so v drugi polovici 19. stoletja vzbrstele tako imenovane nacionalne šole, so si mnogi skladatelji prizadevali, da bi podarili in ovrednotili značilnosti ljudske glasbe, take, ki točno opredeljujejo nacionalno pripadnost. To stremljenje je bilo najbolj živo v Rusiji, pa tudi na Češkem, Madžarskem in drugod, kjer je bilo ljudsko izročilo posebno bogato in zanimivo. Koncert, ki ga je za tržaško Koncertno društvo oblikoval Trio Guarneri, je bil prav lep dokaz globoke povezanosti z lastno kulturo: trio se je rodil pred skoraj tridesetimi leti v Pragi, italijansko ime pa nosi zaradi dveh dragocenih godal, ki jih imata violinist Čenek Pavlik (Guarneri del Gesu, ki je svojčas pripadal Jasi Hajfezu) in čelist Marek Jerie (ta pa igra na instrument, ki ga je Andrea Guarneri izdelal l. 1684). Oba instrumenta imata žlahtno, vsekakor pa bolj temno žametno barvo, ki jo klavir zlahka preglasí, ampak pianist Ivan Klansky se je z veliko rahločutnostjo značilnosti znal izogibati skušnjavi, da bi prevladal nad godalcema.

Češki mojstri so začeli z Elegijo op. 23 Josefa Suka, blago zvenečo, a ne posebno zanimivo skladbo, ki je vsebinsko vezana na pesniški ciklus Vyšehrad Juliusa Zeyerja, oblikovano pa na poznoromantični slog, ki se pri nekaterih skladateljih l. 1902 še ni vdajal novitetam. Trio Guarneri je pokazal elegantno ubranost v omikanem pogovoru med godaloma, v katerega je pianist posegal z rahločutnim dotikom.

Trio v g-molu op. 15 Bedricha Smetane je mnogo bolj razčlenjena skladba: čeprav je nastala ob tragični izgubi skladateljeve hčerke, je njen potek razgiban in nudi tudi svetlejše

Češki Trio Guarneri

TOMASZ TRZEBIAŁOWSKI

trenutke. Pianist Ivan Klansky je zabeležil kot nespornejši glasbeni vodja tria: markantna osebnost je izstopala z jasno interpretativno vizijo, ki sta ji godalca brez težav sledila, saj so tri desetletja skupne igre pripeljala do popolnega zlitja.

Vsiček večera smo doživeli v drugem delu programa, ko je bil na sporednu znamenitosti Trio v e-molu Dumky op. 90 Antonina Dvoržaka: skladatelj je bil vodilno ime v skupini narodnozavestnih glasbenikov in uspelo mu je, kot malo kateremu (prekosil ga bo le Leoš Janaček), oplemeniti ljudsko izročilo z izredno tehnim in posrečenim pristopom. Dumka, češki narod-

ni ples, je postala navdih in izhodišče za pestro in bogato skladbo, ki jo je Trio Guarneri podal z velikim, iskrenim zanosom. Občudovali smo pianistov, ki so vstavljali novo interpretativno prebliske, pa tudi toplo spevnost violinista in čelista, ki sta lahko prehajala od lirskega do ljudskega sproščenih odstavkov. V izvedbi je bilo občutiti globoko sozvočje s skladateljevo dušo, ki ga je tudi občinstvo živo zaznalo: aplavzi so bili zelo navdušeni, da nam je trio zaigral kar dva dodatka, oba izpod peresa Antonina Dvoržaka: najprej stavki iz tria, nato znamenito Humoresko, ki je sladko in prikupno sklenila lep večer.

Katja Kralj

TOMIZZEV DUH

Kozarec pravice in kruha

PIŠE MILAN RAKOVAC

Danas na Viliju Vazma čemo lipo bacalà in bianco, a sutra na Vazan udri jaje u jaje, i pinca točana u zavajon. Pak ala jančić in teča. Ki ima. Aa ki nima, ter vero je bolje fjanko vuoce jalovice in umido: škalonju pofrigaš na loju, mieso na to, pak jeno malo slavuje i zaliješ z deci bilega vina, njoki po luovski, samo muka, so i mlake vode... Orka pi pa ke manjada!

Enkrat na leto ljudje z Jadranu z nekaj truda na kontinentu dobro zaslužijo. Oljke je treba obrezati, da bolje rastejo in rodijo, odrezane vejice pa ljudje kupujejo na cvetno nedeljo. Lepo. Cele karavane tovornjakov polnih oljčnih vejic odhajajo iz Istre in Dalmacije proti mestom v notranjosti. Pol evra vejica, če je lepa, evro, najdeš pa jih tudi po dva: prav po Jezusovi pravici ...

Ko je beseda o človeku in bozu, se mi zdi primerno spomniti na Silvija Strahimirja Kranjčevića (Senj 1865, Sarajevo 1908), zame nemara največjega pesnika Južnih Slovanov. Danes, ko mora Boris Pahor v

svojem drugem stoletju življenja Italijo nenehno opozarjati na zgodovinsko amnezijo, kajti nikoli se ne bomo sporazumeli, če se ne bomo – razumeli. Ne razumemo pa se, ker nam ni mal za mnenje in trpljenje drugega, obvladamo le lastno muko. Na bližnjega, drugega med nami je opozoril še en velikan, Vladimir Nazor, ki je kot učitelj izbral naše kraje, Pazin, Koper, Kastav, Reko, čeprav je želel v Bosno, da bi se tam naučil čiste hrvaščine in je zato pisal Kranjčeviću, naj mu tam najde službo. Ta pa mu je svetoval, naj kar ostane pri morju, saj so rimske spomeniki, beneški palazzetti in jezikovno kontaminirana narečja del-hrvaške nacionalne kulture. Misel stara več kot sto let!

V poemu Eli, Eli, lama sabaktni! (o bog, zakaj si me zapustil!) Kranjčević poje: »Prošetala se povijest u sramotničkoj halji, / I što smo nebu bliži, sve od neba smo – dalji! / Na Golgoti je staro prelomilo se drvo, / Pokradoše mu čavle – i to je bilo prvo!«

Uime čovječanstva i bratstva i slobode/Počeše krvno kolo da bezbožnički vode/

I derala se družba od gadne strasti pjana;/Mi ubijamo, Bože, sve zbog Tebe - Hosana!/Na Golgoti je mrtvo i vjetrić tamo tajni/Tek civili: Eli! Eli! lamâ azāvtani?/

A pokraj krvi davne i ispod drva suha/Sve milijuni vase: O pravice, o kruhu!« ...

O evropskem človeku presenetljivo razmišlja slavni ameriški znanstvenik Jeremy Rifkin, ki nenehno vznešenje svet s svojimi preroščimi deli (Tretja industrijska revolucija, Konec dela, Empatična civilizacija, Vodikova ekonomija, Evropski sen ...). V Evropskem snu nas spomni na naše lastne vrednote: »Ko Američani slišimo besedo lenoba, seveda mislimo, da je to nemoralen način življenja. Ko pa Evropejec sliši to besedo, sliši nekaj drugega: čas je, da gremo v gostilno, pojmemo kozarec vina in poduhamo cveće. V Evropi ljudje delajo, da bi živeli, medtem ko Američani živijo, da bi delali.« V ton tega evropskega duha se le-

po prilega tudi tale ironičen verz Janeza Menarta ob smrti pesnika: »No, Janezek, – je vzdihnil bog – zdaj, ko je konec rim, / ko sklenil si življenjski krog, / kaj s tabo naj storim?«

Zakaj nočemo biti takšni, kot nas vidi naklonjeni Američan? Zakaj hočemo za vsako ceno biti Američani? Rifkin ni noben romantik, dobro pozna tudi naše slabosti: »Evropska vizija je pravilna, le evropski politični motor potrebuje več uglaševanja ... EU-projekt je širjenje miru, ameriški sen pa je vojaški, ker mislimo, da Zlo ni le metafora ... evropski sen je, prvič v zgodovini, poskus vzpostavitev globalne zavesti za globalizirani svet ...«

Prazniki so, sem (evropsko) len in bom v velikonočnem tednu prav rad s prijatelji spil kozarec vina; nemara zato o tem eliksiru pogosto pišem. Otroci bodo trcali ali picali z evrom: koristna igra, posebej za zmagovalca, saj znamo all'americana. Mogoče pa je le boljši način all'europea. Če ga obudimo, kot pred stoletjem, skozi boj za pravico in kruh. In za tisto čašo rujnegra.

45. TEDEN SLOVESKE DRAME

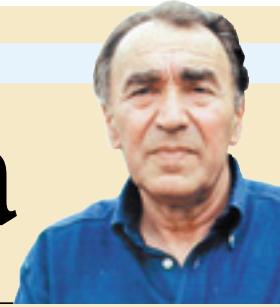
Tudi sejem dobrih dram

Za Grumovo nagrado se poteguje 5 avtorjev

V okviru 45. tedna slovenske drame je včeraj potekal že tradicionalni Dan nominiranec, na katerem se predstavljajo najboljša nova slovenska dramska besedila. V Kranju gostujejo z Grumovo nagrado v preteklosti že nagrajeni Rok Vilčnik-rok gre, Simona Semenič, Matjaž Zupančič in Vinko Möderndorfer ter Vedrana Grisogono. Tokrat se avtorji predstavljajo s svojimi novimi besedili, s katerimi se znova potegujejo za nagrado za najboljše novo dramsko besedilo. Vilčnik in Möderndorfer, ki sta prejela po že dve Grumovi nagradi, se predstavljata z dramama Tarzan in Tri ženske. Trikrat nagrajeni Zupančič je tokrat nominiran za Pesmi živih mrtvev, z eno Grumovo nagrado nagrajena Semeničeva pa za dramo »sedem kuharic, štirje soldati in tri sofije«. Kot nominiranka za nagrado se jim letos prvič pridružuje Vedrana Grisogono s komedio Delamo na sebi.

Danes bo v sklopu festivala potekala še okrogl miza Društva gledaliških kritikov in teatrologov Slovenije, ki bo tokrat potekala na temo Pisava in (ne)uprizorjanje Simone Semenič. Semeničeva je trenutno najbolj plodovita dramska avtorica pri nas, njena besedila pa so stalnica tudi na tujih odrih. Njen slog pisanja se izmika utečenim strukturnim normativom in vzpostavlja novo, prepoznavno avtorsko narativnost. Izzivi uprizorjanja, ki jih sproža njena dramatika, izkazujejo visok potencial za inovativnost gledaliških prijemanj, a obenem lahko zaradi svoje nekonvencionalnosti povzročajo zadrege pri umeščanju njenih besedil na repertoarje slovenskih gledališč. Razmislek o tem, kako se uveljaviti na domačih odrih in kako prodreti na tujje, bodo sogovorniki na njenem primeru razširili tudi na širšo situacijo slovenskih dramskih piscev. (STA)

KNJIŽEVNOST
Alessandro D'Avenia
D'Avenia v četrtek v Ssg

Alessandro D'Avenia
M. D'AVENIA

V tržaškem Kulturnem domu bodo prihodnji četrtek gostili italijanskega pisatelja Alessandra D'Avenia, avtorja svetovne uspešnice Bianca come il latte, rossa come il sangue (prevedena je bila tudi v slovenščino z naslovom Bela kot mleko, rdeča kot kri). 37-letni pisatelj prihaja v Trst s svojim najnovijim romanom Ciò che inferno non è (To kar ni pekel), v katerem je opisal srečanje med palermškim najstnikom in duhovnikom Pinom Puglisijem. Duhovnika, ki je padel pod mafijskimi streli, je tudi sam osebno poznal. Četrtkovo srečanje se bo pričelo ob 18. uri, v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem pa ga prirejajo Občina Trst, združenje Libera in knjigarna Ubik.

WASHINGTON - Ob ostrem nasprotovanju Izraela in republikancev v ZDA

Jedrski dogovor z Iranom pozitivno odmeva v svetu

JERUZALEM / WASHINGTON / TEHERAN / MOSKVA LOZANA - Večina na držav se je včeraj pozitivno odzvala na okvirni dogovor o iranskem jedrskem programu, ki sta ga po maratonskih pogajanjih v četrtek v švicarski Lozani dosegla šesterica velesil in Iran. Obenem se vrstijo opozorila, da delo ni končano, saj je treba do julija doseči še končni dolgoročni sporazum. Največji kritik medtem ostaja Izrael. Predsednik ZDA Barack Obama je četrkov preboj, ki je podlaga za dokončni sporazum med Iranom in svetovnimi silami, označil kot najboljšo od treh možnosti. Drugi dve sta bombardiranje Irana, ki bo nato le še bolj kljubovalen, ali nadaljevanje sankcij brez inšpekcijskega kariranja omogoča nadaljevanje jedrske aktivnosti brez nadzora. »Neizbežne kritike dogovora lahko vprašam le to, ali resno mislijo, da je dogovor s podporo svetovnih sil slabša izbira kot tveganje še ene vojne na Bližnjem vzhodu in slabša izbira od tega, kar smo delali skoraj dve desetletji?« je dejal Obama.

Te besede so bile namenjene republikancem in drugim, ki so četrtkov kompromis zavrnili. V kongresu namreč že pripravljajo zakon, po katerem bo moral Obama končni dogovor prinesi v kongres, in če ga bo ta zavrnil, ameriških sankcij proti Iranu ne bo mogel odpraviti. Predsednik je kritike opozoril, da če spodkopajo dogovor, bo svet odgovornost za to naprtil ZDA. Obama je v četrtek tudi po telefonu poklical najglasnejšega kritika nastajajočega dogovora z islamsko republiko - izraelskega predsednika Benjamina Netanjahua. Ta mu je znova povedal, da je dogovor slab in ogroža obstoj Izraela. Kot je ocenil, Iranu ne bo preprečil izdelave jedrske bombe, ampak mu bo to pot tlakov, poleg tega odpira pot za jedrsko oboroževalno tekmou in novo vojno na Bližnjem vzhodu.

Včeraj je nato Netanjahu zahteval, da mora vsak končni jedrski dogovor z Iranom vsebovati »jasno in nedvoumno iransko priznanje pravice Izraela do obstoja«. Kot je še menil, zdaj ne obstaja le izbira slab dogovor ali vojna, ampak obstaja tudi tretja alternativa - vztrjanje pri trdnih stališčih in krepitev pritiska na Iran, dokler ne bo dosežen dober dogovor.

Nasprotno je medtem vzdružje v Teheranu. Iranski predsednik Hasan Rohani je včeraj izjavil, da bo dogovor z velikim sihami odprt novo stran v mednarodnih odnosih islamske republike in vodil v konstruktivno sodelovanje s svetom. V televizijskem nagovoru je tudi dejal, da bo končni dogovor odvisen od tega, ali se bosta obe strani držali svojih zavez.

Na ulicah iranske prestolnice je po četrtkovi novici o dogovoru zavladalo spontano veselje. Prav tako so navdušene mnogice včeraj pričakale pogajalce z zunanjim ministrom Mohamedom Džavadom Zarifom na čelu, ki so se vrnili iz Švice v domovino. Pohval na račun dogovorenega ni manjkalo tudi drugod po svetu. Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je dejal, da bo okvirni dogovor z Iranom prispeval k miru in stabilnosti na Bližnjem vzhodu. Nemška kanclerka Angela Merkel je ocenila, da mednarodna skupnost še nikoli ni bila tako blizu dogovoru, ki bi Iranu preprečil jedrsko orožje. Rusija je pozdravila okvirni dogovor, ki da Teheran daje brezpogojno pravico do jedrskega programa v civilne namene in bo pozitivno vplival na varnost na Bližnjem vzhodu. Tudi na Kitajskem so kompromis pozdravili, a podobno kot ostali spomnili, da je dela do končnega sporazuma še veliko. Pozitivni so bili tudi odzivi Rijada, Ankare ter vrste drugih držav. Bivši slovenski veleposlanik v Iranu Jožef Kunič je medtem v pogovoru za STA četrtkov dogovor ocenil kot izjemno pomembnega. Kot je ocenil, je v ozadju doseženega predvsem boj proti su-

nitskem skrajnežem, kot sta Islamska država in Al Kaida. Za sam Iran dogovor po besedah bivšega slovenskega veleposlanika v Iranu prinaša zelo veliko, saj so sankcije državo zelo oslabile, a obenem so vanj vgrajene mnoge varovalke. Okvirni dogovor so po maratonskih pogajanjih v Lozani v četrtek dosegli predstavniki šesterice velikih sil - petih stalnih članic Varnostnega sveta ZN (ZDA, Rusije, Kitajske, Velike Britanije, Francije) in Nemčije ter Irana. Do 30. junija naj bi sedaj sklenili še končni dolgoročni sporazum, ki bi po 12 letih poganj končno rešil jedrski spor.

Iran se je med drugim zavezal, da bo v prihodnjem desetletju za dve tretjini zmanjšal kapacitete za bogatenje urana in da bo dovolil stroge mednarodne inšpekcijske svojih jedrskeih objektov.

Zahod bo v zameno odpravil sankcije, ki hromijo iransko gospodarstvo, a si pridržuje pravico, da jih znova uvede, če bo Iran kršil dogovorjeni. (STA)

Veselje včeraj na Teheranskih ulicah

Druga črna skrinjica potrdila namerno strmoglavljenje letala

PARIZ - Podatki druge črne skrinjice strmoglavljenega letala niz-kocenovnega letalskega prevoznika Germanwings potrjujejo, da je bilo letalo namerno strmoglavljenje, so včeraj sporočili francoski preiskovalci. Ugotovili so tudi, da je letalo v zadnjih minutah leta izgubljalo na višini in pridobivalo na hitrosti. »Prvo branje skrinjice kaže, da je pilot v kabini spremenil nastavitev autopilota na višino 30 metrov,« so sporočili francoski preiskovalci. »Nato je med zniževanjem letala večkrat spremenil nastavitev autopilota za zvišanje hitrosti,« so še pojasnili.

Drugo črno skrinjico, ki je beležila podatke o letu, so našli v četrtek zvečer. Zadnji podatki očitno potrjujejo teorijo, da je kopilot Andreas Lubitz namerno zapeljal letalo v gore. Njegovo namero o strmoglavljenju letala so pokazali tudi podatki prve črne skrinjice, ki je snemala zvoke v pilotski kabini in so jo našli kmalu po strmoglavljenju. Preiskava nesreče je doslej pokazala, da je kopilot trpel za hudo depresijo, nemško tožilstvo v Düsseldorfu pa je ugotovilo, da je Lubitz preučeval različne načine izvedbe samomora.

VATIKAN - Papež Frančišek ob velikem prazniku

Velikonočni obredi

Papež Frančišek med včerajnjim obredom v baziliki sv. Petra

VATIKAN / JERUZALEM - V Vatikanu se je na včerajšnji veliki petek, ko se kristjani spominjajo Jezusovega trpljenja in smrti na križu, zbralo na tisoče vernikov. Vrhunec tamkajšnjega dogajanja je sicer bil večerni križev pot v rimskej Koloseju, ki ga je vodil papež Frančišek.

Tradicionalne slovesnosti potekajo tudi v Jeruzalemu, kjer je Jezus na Kalvariji umrl na križu. Kristusov križ ni poraz: križ je ljubezen in milost,« je na Twitterju zapisal papež. Sveti oče je ob včerajšnjem križevem potu med drugim molil za otroke in žrtve spolnih zlorab ter prosil za odpuščanje.

Veliki petek je sicer edini dan v letu, ko v Katoliški cerkvi ni maše, se

pa po cerkvah vrstijo velikonočna bogoslužja - eno od njih je včeraj v vatikanski baziliki svetega Petra vodil papež Frančišek.

Latinski patriarh Fuad Twal je medtem včeraj vodil katoliške obrede v baziliki Božjega groba v Starem Jeruzalemu, ki naj bi stala na mestu, kjer so Jezusa pokopali. Na Vii Dolorosa v središču Jeruzalema je kot vsako leto potekal tradicionalni križev pot.

Judje so medtem sinoči ob sončnem zahodu začeli praznovanja ob pesahu, s katerim se spominjajo izhoda Judov iz Egipta. Izraelsko ministrstvo za turizem tako v teh dneh pričakuje kakih 130.000 tujih obiskovalcev.

NAIROBI
Napetost, aretacije in policijska ura

NAIROBI - Po četrtkovem napadu na študentski kampus v Garisri v Keniji so tem mestu in še treh okrajih razglasili policijsko uro. Pristojne oblasti so tudi sporočile, da so aretirale petega napadalca, poroča britanski BBC. V najhujšem napadu v Keniji po letu 1998 je umrlo najmanj 147 ljudi, med njimi naj bi bili tudi štirje napadalci. Več kot 500 študentom je uspelo, da so pred napadalci pobegnili. Pri tem je bilo 79 študentov poškodovanih.

Eden od študentov Erik Wekesa je za Reuters povedal, da se je najprej zaklenil v svojo sobo, nato pa pobegnil. »Kar sem uspel slišati od napadalcev, je bilo, da so rekli, da so prišli ubijat, da bodo na koncu sami umrli,« je dejal. Drug študent Augustine Alanga je za BBC povedal, da je bilo grozljivo in da se je streljalo povprek. Dodal je, da je pomilovanja vredno, da sta univerzo varovala samo dva policista.

RIM - Prvi dan na ministerstvu za infrastrukture

Graziano Delrio kot novi minister takoj ugriznil v zahtevno problematiko

RIM - Novoimenovani minister za promet in infrastrukture Graziano Delrio je včeraj zgodaj zjutraj začel z delom na ministerstvu pri znamenitih rimskih vratih »Porta Pia«. Na delo je prišel s kolesom in novinarjem dejal, da bo treba z resnim in potprežljivim delom urediti vse zadeve, začete naloge pa bo treba pripeljati do konca.

Minister je v prvi vrsti poudaril potrebo po transparentnem delovanju ministerstva. Odločitve bodo morale biti sprejeti kolektivno in ob poznavanju vse problematike. Delo na ministerstvu je primerjal z domaćim, kot če postavljaš novo kuhišnjo. »Ne moreš si predstavljati, da bi delo ostalo na pol poti, vedeti moraš, kakšni bodo na koncu stroški in ali se bodo ujemali s predračuni.«

Delrio je novinarjem povedal, da se je včeraj pogovoril tudi s predsednikom protikorupcijske komisije Rafaalejem Cantonejem. V delu bosta tesno povezana, bodisi kar zadeva mi-

Na delo se je minister Delrio pripeljal s kolesom

dal, da bo tehnična struktura na ministerstvu delovala naprej, dodal pa ji bo strukturo za šole in hidrogeološko problematiko, kateri je sledil že prej kot podstajnik na predsedstvu vlade. Povedal je tudi, da bo problematiko osebja na ministerstvu reševal v dogovarjanju s sindikati.

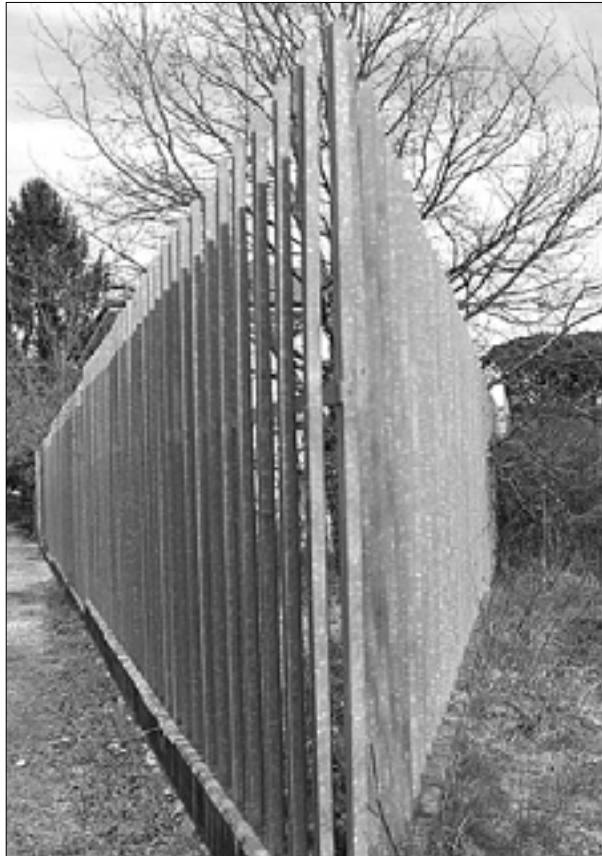
SOVODNJE - Vojašnico še obnavljajo, občina prosi deželo za prispevek

Družbeno koristna dela za »gabrske« priběžnike

Preden bo nekdanja gabrska vojašnica vseljiva, bo po vsej verjetnosti minilo še nekaj tednov. Občina Sovodnje pa je medtem že zaprosila deželo Furlanijo Julijsko krajino za prispevek, s katerim bo izvajala projekte, namenjene socialnemu vključevanju prisilcev za azil, medkulturni izmenjavi in spodbujanju sožitja. Tako kot v nekaterih drugih krajih v deželi bodo prisilcem za azil tudi v sovodenjski občini ponudili možnost sodelovanja pri projektih družbeno koristnih del; zanje prebežniki ne bodo prejeli plačila, bodo pa imeli priložnost, da se nečesa novega naučijo, da spoznajo tukajšnje okolje in jezik ter da se na nek način tudi zahvalijo skupnosti, ki jih je sprejela.

Na podlagi deželnega odloka z dne 11. marca je sovodenjska županja Alenka Florenin naslovila na deželo FJK prošnjo za prispevek v višini 15.000 evrov. »Prošnje je bilo treba vložiti do 31. marca, zato smo jo morali pripraviti in poslati, čeprav še zdaj ne vemo, koliko prisilcev za azil bodo namestili v bivši gabrski vojašnici. Po naših ocenah jih stavba lahko gosti petnajst, prav govorovo pa ne več kot dvajset,« pravi sovodenjska županja. V prošnji za prispevek je občina Sovodnje predvidela izvajanje treh vrst projektov: ob družbeno koristnih delih, kot so na primer čiščenje cest ter izvajanje manjših vzdrževalnih del na javnih stavbah in zelenicah, bodo prisilcem za azil ponudili tečaje o varnosti pri delu ter možnost sodelovanja pri kulturnih in športnih pobudah.

Floreninova si je sredi tedna ogledala stavbo v Ulici Ograda skupaj s funkcionarji goriške prefektur in Gianfrancem Schiavonejem, predsednikom tržaškega konzorcija ICS, ki bo po vsej verjetnosti upravljal gabrski nastanitveni objekt. »Obnova napeljave so končali, dela pa še niso zaključena. Vse je še treba preplesati, očistiti in opremiti,« pojasnjuje Floreninova, ki meni, da prisilcev za azil ne bodo pripeljali v Gabrje pred koncem aprila. »Ko bo jasno, kdaj in koliko prisilcev za azil bo prišlo, bomo privedli javno srečanje, na katerem bomo občanom na voljo za vse podrobnejše informacije,« zaključuje sovodenjska županja. (Ale)

Ograja, ki obdaja gabrsko vojašnico BUMBACA

GORICA - Predlog SKP Z referendumom nad reformo občin

Goriško pokrajinsko tajništvo Stranke komunistične prenove gradi koalicijo, ki bi občanom predlagala referendum za razveljavitev deželnega zakona št. 26/2012. Reforma krajevnih uprav, na podlagi katere se bodo morale občine Furlanije Julijsko krajine povezati v medobčinske unije, je po ocenah pokrajinskega tajnika SKP Roberta Criscitiella in somišljenikov popolnoma protidemokratična, zato menijo, da jo je treba preprečiti.

»S soglasno odobritvijo resolucij Federacije levice in Gibanja 5 zvezd je goriški občinski svet zavrnil dejelno reformo krajevnih uprav. Le-ta ustanavlja zvezbe občin, ki jih bodo vodile skupščine županov, občinski sveti pa bodo iz njih popolnoma izključeni. Ni jasno, kaj bodo svetniki sploh delali, saj bo kar 70 odstotkov pristojnosti občin prevzela medobčinska zveza. Vse to je v nasprotju z demokratično ureditvijo, saj bodo občani volili predstavnike občinskih svetov, ki ne bodo imeli nikakršne moči. Postali bomo dežela oz. država, glede na vlogo predsednice FJK znatnaj Demokratske stranke, ki je vse bolj podobna tisti, ki so jo vodili podstajni in duec,« pravi Criscitiello, po katerem ima goriški občinski svetnik Marco Rota prav, ko pravi, da je bila resolucija Federacije levice »politična ocena«. »Dvomimo, da bo dežela zamrznila izvajanje zakona, zato se zavzemamo za sklic referendumuma,« zaključuje pokrajinski tajnik SKP. (Ale)

TRŽIČ - Krizna žarišča se množijo, rešitev še ni

Delavci in družine v stiski

Nekdanji zaposleni v podjetju Beraud bodo vključeni v projekt Pipol, nadaljuje se mobilizacija v mlinu De Franceschi

Petnajsterica bivših zaposlenih v podjetju Beraud bo vključena v deželni načrt za spodbujanje zaposlovanja Pipol. Med srečanjem, ki je potekalo na uradu za zaposlovanje v Tržiču, pa so delavci še enkrat poudarili, da potrebujejo novo zaposlitev, saj drugače ne morejo preživljati svojih družin. »Delavci so pripravljeni sprejeti karkoli, dovolj je, da jim pomaga do novega delovnega mesta. Res so v veliki stiski,« je povedal Livio Menon, predstavnik sindikata CGIL, ki se je udeležil srečanja na tržiškem uradu za zaposlovanje. V okviru projekta Pipol bo

pokrajinska služba delavcem predlagala tečaje, s pomočjo katerih bodo lahko pridobili nove izkušnje, ob tem pa jih bo postavila v stik z redkimi podjetji, ki še zaposlujejo. »V Tržiču se žal širi le družba Monte Carlo Yachts, drugega ni,« je poudaril Menon.

Podjetje Beraud je štirideset let skrbelo za barvanje ladij v tržiški ladjedelnici, leta 2010 pa je družba Fincantieri izbrala drugega podizvajalca, tržaško družbo Petrol lavori. Podjetje Beraud je zašlo v težave, njegovi delavci pa ne morejo pozabiti, da je družba Pe-

trol lavori na začetku februarja namesto njih zaposnila osemdeset tujcev. »Problem delavcev podjetja Beraud je v tem, da imajo vsi preko 40 let. Njihove družine so v zelo hudih težavah,« je prisstavil Menon.

Medtem se nadaljuje protestna mobilizacija delavcev tržiškega mlinu De Franceschi, ki so proizvodni obrat zasedli že pred desetimi dnevi. Vodstvo družbe je sporočilo, da namerava odpustiti kar 50 od skupnih 57 zaposlenih. Odpuščene bi že le takoj vključiti v program mobilnosti, ne da bi prej seglo po ostalih oblikah socialnih blažilcev. Obdržalo bi le sedem delavcev, ki skrbijo za privez. V prejšnjih dneh je na sedežu dežele v Vidmu potekalo srečanje, ki sta se ga udeležila tudi deželna odbornika Sergio Bolzonello in Loredana Panariti, sindikati in predstavniki družbe pa so ostali na svojih stališčih. Sindikati zahtevajo izredno dopolnilno blagajno,

družba pa tega noč sprejeti. Šušljalo se je, da namerava mlin prevzeti druga družba, za zdaj pa se to ni zgodilo. Deželna odbornika sta zagotovila, da je uprava pripravljena odigrati vlogo posrednika, Bolzonello pa je tudi izpostavil, da morajo ob privezu mlinu De Franceschi hič prej ponovno pristajati ladje.

V težkem položaju so dalje bivši delavci podjetje Eurogroup, ki bodo kmalu izključeni iz programa mobilnosti, in okrog dvajset bivših delavcev tovarne Eaton, ki so jih odslovili marca 2013 in so še vedno brez zaposlitve. Mobilnost se izteka tudi za bivše delavce podjetij Demont, Meccanona, Progetto 3000 in regal Villa, po 22. aprilu pa se bo zaključilo obdobje dopolnilne blagajne za delavce podjetij Iso C in Sfc. Tem delavcem, ki so v glavnem državljanji Bangladeša, je treba pristaviti še 124 bivših zaposlenih v tovarni Detroit, ki bodo kmalu na mobilnosti.

TRŽIČ - Pred nakupovalnim središčem Emisfero

V trčenju trije ranjeni

Odpeljali so jih v tržiško bolnišnico - V Ronkah se je poškodoval 35-letni motorist

Reševalci na krožišču ARHIV

V Tržiču se je v četrtek zvečer zgodila prometna nesreča, v kateri so bile ranjene tri osebe. Do čelnega trčenja med dvema avtomobiloma je prišlo v Ulici Polcar, na odsek državne ceste št. 305, ki povezuje tamkajšnji podvoz s krožiščem ob nakupovalnem centru Emisfero.

Nesreča se je zgodila okrog 21. ure. Avtomobil znamke Suzuki vitara, v katerem je sedel 31-letni T.D. iz Vileša, je peljal iz Tržiča proti Ronkah, v obratni smeri pa je vozil 27-letni R.E. iz Dobrodober, ki je sedel za volanom avtomobila znamke Peugeot 206. Z njim se je peljala tudi zaročenka, 26-letna P.E. iz Gorice. Vše ne-pojasnjene okoliščinah, ki jih prečujejo go-

riška prometna policija - možno je, da je eden izmed dveh voznikov izgubil nadzor nad vozilom in zapeljal na nasprotni vozni pas -, sta avtomobila silovito trčila. Na priporočje je ob policistih prišla rešilna služba 118. Oba voznika in deklo so odpeljali v tržiško bolnišnico, kjer so jih sprejeli na zdravljenje.

V tržiško bolnišnico so v četrtek odpeljali tudi 35-letnega ronškega motorista O.D., ki se je okrog 20.20 ponesrečil na križišču med ulicama Mazzini in Serenissima v Ronkah. Trčil je v avtomobil Lancia y, ki ga je upravljal 34-letni G.A. iz Tržiča. Motorista so odpeljali v bolnišnico, okreval bo v tridesetih dneh. (Ale)

Protest delavcev podjetja Beraud BONAVENTURA

Pokrita tržnica do 18. ure

Zaradi dveh zaporednih prazničnih dni (velika noč in velikonočni pondeljek) bo pokrita tržnica na Verdijevem korzu v Gorici danes izjemoma odprta do 18. ure; običajno jo ob sobotah zapirajo ob 15. uri. Podaljšani obratovalni čas velja tako za stojnice s sadjem in zelenjavo kot tudi s cvetjem.

Velika noč z nadškofom

Po sinočnjem krijevem potu v mestu bo noč ob 22. uri v goriški stolni cerkvi nadškof Carlo Redaelli vodil velikonočno bdenje velike sobote, jutri ob 6.30 se bo udeležil vstajenske maše goriških Slovencev ravno tako v stolnici, kjer bo ob 11. uri daroval še slovesno mašo za italijanske vernike.

Izvršni načrt za ločniško šolo

Goriški občinski odbor je odobril izvršni načrt za gradbena dela na poslopju niže srednje šole v Ulici Romana v Ločniku: utrdili bodo strukturo in prilagodili inštalacije varnostnim predpisom. Delom bodo namenili 250 tisoč evrov, dokončana pa bodo še letos, pravi župan in dodaja, da je občina v zadnjih sedmih letih vložila v popravila šolskih stavb 11 milijonov evrov.

Srbske folklorne skupine

V novogoriškem gledališču bo danes 15. festival srbskih folklornih skupin. Z začetkom ob 19. uri se bo pomerilo osem skupin iz Kranja, Radovljice, Ljubljane, Maribora, Kočevja in Nove Gorice, nastopili bodo tudi gostujoči folkloristi iz Vicenze. Žirija bo izbrala pet najboljših, ki se bodo 23. maja v Beogradu potegovale za naslov evropskega prvaka v srbski folklori. (km)

GORICA - Lokalni zdravstveni načrt ne obeta nič dobrega

»Drobtinice« in finančna luknja

Letošnji lokalni načrt zdravstvenega podjetja za južno Furlanijo in Posoče, ki ga je konferenca županov iz goriške pokrajine odobrila pred enim tednom, Goričanom nič dobrega ne obeta. Da je dokument v nasprotju z zahtevami, ki jih je decembra lani izglasoval goriški občinski svet, pa tudi s samo dejelno zdravstveno reformo, opozarja načelnik Demokratske stranke Giuseppe Cingolani, ki se sprašuje, kako je goriška občinska uprava sploh lahko podprla takšen načrt.

»Lokalni načrt predvideva, da bo zdravstveno podjetje imelo večmilionski primankljaj. Novica je povzročila preplah, pojasnil pa ni bilo. Del deficitu naj bi bil povezan z višjimi stroški za storitev, ki jih bo podjetje kupilo od zasebnikov, vzroka za to pa v načrtu ne najdemo,« pravi občinski svetnik Cingolani, po katerem je levji delež »strukturnega deficit« zdravstvenega podjetja posledica tega, da je dejelna zdravstvena reforma spremnila goriško in tržiško bolnišnico v »osnovni bolnišniški postojanki«. »Kljub temu zakon dopušča obema bolnišnicama, da ohranita tudi nekatere storitve, ki so predvidene za bolnišnice višje stopnje. To so oddelek za kardiološko intenzivno terapijo v obeh bolnišnicah, uro-

logija in nevrologija v Gorici ter pediatrični oddelek, okulistika, otorinolaringologija in laboratorij za analize v Tržiču. Paradoks je v tem, da prejemata tržiška in goriška bolnišnica le prispevke, ki so predvideni za osnovne bolnišniške postojanke. To potruje tudi dejstvo, da prejema zdravstveno podjetje za južno Furlanijo in Posoče za hospitalizacijo 434 evrov na občana, poravnonsko, tržaško in videmsko zdravstveno podjetje pa 587, 743 in 810 evrov na občana. Prepričani smo, da bi moral dejelni zakon upoštevati dodatne funkcije, ki ju opravlja goriška in tržiška bolnišnica, ter posledično povišati njuno dotacijo,« pravi Cingolani, po katerem iz lokalnega zdravstvenega načrta dalje izhaja, da tvegata tako goriška kot tržiška bolnišnica izgubo oddelka za kardiološko intenzivno terapijo, v Gorici pa je v nevarnosti tudi nevrologija. »Na trombolizo lahko pozabimo,« podarja Cingolani, po katerem čakajo Gorico tudi iz vidika naložb »samo drobtinice«. »Za gradbena in druga dela predvideva zdravstveno podjetje za južno Furlanijo in Posoče 29.500.000 evrov, Gorica pa jih bo dobila le 623.000,« je ogorčen Cingolani, ki zahteva sklic občinske svetniške komisije za socialo. (Ale)

Goriška splošna bolnišnica

GORICA - Občina računa na evropska sredstva

Virtualni muzej na gradu

V načrt so vključili utrditev grajskega obzidja ter obnovo stolpa, nekdanjega lokalna Bastione fiorito in pešpoti

BUMBACA

Ste si kdaj zaželeti, da bi se s časovnim strojem popeljali nazaj v preteklost, denimo v srednji vek? Ali ne bi bilo zanimivo, ko bi lahko srečali srednjeveške ljudi, prisluhnili njihovim zgodbam, z njimi sedeli za mizo, poslušali glasbo ali opazovali, kako je pred stoletji potekalo vsakdanje življenje?

Tak »oskok v preteklost« si bodo v prihodnje lahko privoščili obiskovalci goriškega gradu, v katerem nameščava goriška občinska uprava urediti virtualni muzej. Sredstva zarji, pravi goriški podžupan Roberto Sartori, bo črpal iz evropskih skladov za trajnostni urbani razvoj za obdobje 2014-2020. »Gre za neke vrste Pisus 2; v Furlaniji Julijski krajini je na voljo 11.600.000 evrov, ki jih bo dejela porazdelila med štirimi glavnimi mesti pokrajine,« pojasnjuje Sartori, po katerem se bo goriška občina na razpis prijavila s projektom, ki je vreden okrog dva milijona evrov in v središču katerega je goriški grad. Projekt so pripravili občinski uradni v sodelovanju s predstavniki skupine Raylight, ki so lani organizirali multimedijsko prireditve na Travniku, in zvezo trgovcev Ascom. Prvi del načrta je namenjen obnovitvenih in restavratorskih ukrepom, od utrditev grajskega obzidja in ureditve območja, kjer je nekoč obravalo lokal Bastione fio-

rito, do obnove t.i. »urnega stolpa« in ureditve pešpoti. Drugi del projekta, nadaljuje podžupan Sartori, predvideva posodobitev kulturno-turistične ponudbe gradu s pomočjo digitalnih tehnologij, virtualnih prikazov srednjeveškega življenja in tridimenzionalnih projekcij.

Cilj tretjega dela projekta je povezava gradu z drugimi zgodovinskimi zanimivostmi v mestu. »Občina bo z upravitelji - tako z zasebniki kot z javnimi ustanovami - podpisala sporazume, ki bodo podlaga za nov model turistično-kultурne ponudbe v mestu. Uvedli bomo enotne vstopnice, ki bi lahko bile tudi elektronske, preko katerih bi obiskovalci imeli dostop do vseh muzejev in drugih zanimivosti,« pravi Sartori in dodaja, da bodo s tem ovrednotili tudi goriške lepote, ki v primerjavi z gradom beležijo manjši turistični obisk. Obiskovalci s pametnimi telefonimi si bodo lahko brezplačno naložili aplikacijo Let's Go!, ki ponuja dostop do raznih turističnih in drugih koristnih informacij, ob tem pa bodo lahko uporabljali brezplačno internetno povezavo, ki jo namerava občina vzpostaviti tudi izven ozjega mestnega središča. Program, dodaja Sartori, bi morala dejela odobriti pred koncem junija. Če se bo vse iztekelo, kot bi moral, bodo sredstva za ovrednotenje gradu na razpolago leta 2016. (Ale)

RONKE - Lepaki na hišnih zvoncih in ograjah

Solidarnost? Goljufija!

Ljudi sprašujejo, naj darujejo obleke, čevlje, torbice in pasove, o tem, komu je pomoč namenjena, pa niti besedice

Tudi oblačila so sredstvo goljufije, goljufov pa ni sram okrog primesti ljudi s sklicevanjem na solidarnost.

Ni prvič, da se po Ronkah pojavijo lepaki zadrženja Aiuto Italia, s katerih sprašujejo občane, naj darujejo obleke, čevlje, torbice in pasove pod pogojem, da so v dobrem stanju. Prilepljeni so na hišne zvonce ali ograje. Nabirkaj naj bi potekala v soboto - torej danes, vendar datum ni naveden - od 8.30 dalje. Vse da je misliti, da gre za klic na pomoč ljudem v stiski, kar pa ni nikjer zapisano. Večji del lepaka je posvečen brezplačnemu sestovanju proti bančnemu oderuštvu: »Najše osebje lahko brezplačno preveri, če je

banka izkoristila svojo dominantno pozicijo pri zaračunavanju interesov in stroškov ob dodeliti posojil ...« Na lepaku staše naslov elektronske pošte in telefonska številka, o solidarnosti pa niti besedice.

Že v minulih mesecih je finančna straža na pobudo občana iz kraja San Giorgio di Nogaro uvelja preiskavo. Moški je namreč zavrtel številko z lepkami in sogovornika vprašal, kdo odgovarja za društvo, kako in komu razdelijo darovane artekle, kje ima društvo sedež. Nejasnim odgovorom so sledile žalivke in prekinitev kljica. Ker tudi spletni iskalniki niso našli informacij o društvu, se je moški obrnil na karabinjerje in finančno

stražo. San Giorgio di Nogaro in Ronkista seveda edina kraja, kjer so se lepaki pojavili. Občina Rossiglione pri Genovi na svoji Facebook strani svari: »Lepak je poskus goljufije, ki smo ga že prijavili slikam javnega reda. Občani naj si lepak ogledajo in širijo vest o goljufiji. Kdor pa bo morebiti opazil vozilo s takšnimi napisi, ki pobira obleke, naj zabeleži registrsko tablico in obvesti karabinjerje.«

Tovrstne goljufije so se žal razpale in jih je vse težje razkriti. Varnostne sile zato pozivajo občane, naj jih seznamijo, če naletijo na sumljiva ali nenavadna sporočila pa čeprav se sklicujejo na solidarnost ali velikodušnost ljudi.

Zapeljivi lepak v Ronkah

FOTO C.V.

GORICA - Dramatični podatki

Pomoč poiskalo 306 žensk, žrtev nasilja

Na ženske svetovalnice v goriški pokrajini, ki ponujajo pomoč žrtvam nasilja, se je lani obrnilo kar 306 žensk. Ta številka že sama po sebi pove, da govorimo o zelo razširjenem pojavi, še bolj strašljiv pa je podatek, da je ob omenjenih ženskah zaradi težke družinske situacije trpelo tudi 130 otrok.

Številke kažejo, da je obravnavanih primerov nasilja nad ženskami vsako leto več, vendar pa ni mogoče z gotovostjo povedati, ali gre ta podatek pripisati dejstvu, da so žrtve nasilja bolj ozaveščene in se odločajo poiskati pomoč, ali da se položaj nasilja v družini pri nas izrazito slabša. Najbolj pogosto gre za nasilje v domačem okolju, povzročitelj pa je skoraj vedno partner oz. sorodnik. Po podatkih, ki so jih zbrali goriška pokrajinska opozovalnica proti nasilju, centri za pomoč ženskam ter zdravstvene in socialne službe v lanskem letu, je med žrtvami nasilja največ poročenih žensk (42 odstotkov). 14 odstotkov tistih, ki so poiskale pomoč, ima partnerja, 21 odstotkov je neporočenih, 18 odstotkov je ločenih, 3 odstotke pa predstavljajo vdove. Večina žensk (30 odstotkov), ki so

lan potkale na vrata centrov SOS Rosa v Gorici in Gradišču, centra Da donna a donna v Ronkah ter družinskih svetovalnic v Gorici in Gradišču, spada v starostno skupino od 30 do 40 let. Z 29 odstotki sledijo ženske med 41. in 50. letom, 15 odstotkov je mladih med 15. in 29. letom, 14 odstotkov žensk med 51. in 60. letom, ostale pa so starejše.

Pomoč so poiskale zaradi psihičnega, fizičnega, spolnega in ekonomskega nasilja. V številnih primerih so ženske žrtve različnih vrst nasilja hkrati. Italijanskih državljanek je bilo veliko več kot tujk (razmerje je 80:20), večina izmed njih (42 odstotkov) je imela službo, 26 odstotkov je bilo brezposelnih, 9 odstotkov upokojen, 6 odstotkov žrtev nasilja pa je še studiral.

Center SOS Rosa deluje v Ulici Diaz v Gorici (0481-32954) in na Trgu Unità v Gradišču (0481-960260), center Da donna a donna pa na Trgu Furlan v Ronkah (0481-474700). Žrtvam nasilja je na voljo tudi osebje družinskih svetovalnic zdravstvenega podjetja v Tržiču (0481-487611) in v Gorici (0481-592869). (Ale)

TRŽIČ - Stoletnica

Obdobja vojn, razlogi za mir

Tudi slovenski doprinos k programu

Dne 9. junija bodo v Tržiču obeležili stoletnico vstopa italijanske vojske v mesto. Tedaj se bo zaključil niz prireditvev, ki bo potekal pod naslovom *Zgodovina in spomin - Obdobja vojn, razlogi za mir* in se bo začel že prihodnji teden. Zlata nit dogajanja ne bo proslavljanje stolnice, temveč zgodovinski in kulturni razmislek s podudarkom na družbenih in okoljskih spremembah, ki jih je vojna povzročila. Občinska uprava je v ta namen pridobilovala evropska sredstva za projekta *Na krilih zgodovine in Pot Miru* ter na dejelneh razpisu (Tržič je osvojil prvo mesto med stotimi vlagatelji projektov); denar bodo namenili kakovostenim dogodkom, ki ne bodo potekali le v ladješčinskem mestu, temveč tudi v Nabrežini, Postojni, Timau ...

V četrtek, 9. aprila, ob 18. uri bo v Eupropalaceu javno srečanje na temo *Potovanje med kulturo in človečnostjo, za Evropo brez rasizmov in ljudstev, ki se sovražijo*; govoril bo Giorgio Pressburger, uvedel bo Lucio Grengoretti. Dan kasneje, 10. aprila, bo na istem prizorišču in ob isti uri govoril Corrado Augias, uvedel bo Roberto Covaz, posegel bo dejelni obornik Gianni Torrenti. V soboto, 11. aprila, ob 16. uri v Eupropalaceu bo Moni Ovadia nastopil z zgodbami in zvoki kultur, ki so jih totalitaristični režimi skušali izbrisati. V ponedeljek, 13. aprila, ob 18. uri bo v dvorani občinskega sveta dogodek s slovenskim pečatom: Karlo Mucci bo predstavil knjigo Daria Frandoliča o dunajskem pisatelju judovskega rodu Kornelu Abelu; sodelovala bosta ronško Jadro in društvo Tržič. V soboto, 18. aprila, med 9. in 13. uro bo v tržičkem tematskem parku pre svečne vojne mirovnški shod dijakov. Ob 19. uri pa bo v občinskem gledališču koncert za mir: Fvg Mitteleuropa Orchestra bo nastopila s skladbami Mauricea Ravela, ob 50 orkestrah bosta še solista iz Slovenije in Avstrije. V četrtek, 30. aprila, ob 18.30 na Trgu Repubblica bosta Giancarlo Schiaffini in Shipyard Town Jazz Orchestra ponudila glasbeni dogodek *Music without borders - Veliki jazz brez meja*. Tržičko obeleževanje stoletnice se bo nadaljevalo v mesecu maju, vrhunc pa bo 9. junija.

STARA GORA - Oddelek za invalidno mladino

Odločitev je padla: gradili bodo na sedanji lokaciji

»Zadovoljen sem, da prizadevanja po desetletjih opozarjanj dobivajo epi-log,« odločitev ministrstva za zdravje o novogradnji v Stari Gori komentira Jurij Karapandža, vodja oddelka za invalidno mladino v Stari Gori. Ministrstvo bo za novi objekt zagotovilo 2,5 milijona evrov, preostali denar za investicijo, ki bo v celoti predvidoma stala okoli 4 milijone evrov, pa bo zagotovila šempetska bolnišnica sama. Projekt naj bi bil izveden do konca prihodnjega leta.

Gre za več kot 40 let stare dotorjane prostore oddelka za invalidno mladino Šplošne bolnišnice dr. Franca Derganca Nova Gorica. Prostorska stiska in pogoji za delo v dotrajanih montažnih paviljonih so iz leta v leto večja težava. Načrtov in obljub, kako bi tri najbolj do trajane paviljone od skupno štirih, obnovili, oziroma na njihovem mestu zgradili sodobne prostore, je bilo v preteklosti veliko, a do uresničitve ni prišlo. Lani poleti se je situacija dodatno zapletla po obisku inšpekcijskega inšpektorata za delo in zdravstvenega inšpektorata, ki sta podali oceno o neustreznosti prostorov. Inšpektor za delo je opozoril na nesprejemljive azbestne plošče v fasadah in rok za odpravo sprva določil do konca letosnjega maja, kasneje ga je podaljšal do konca 2019. Zdravstvena inšpektorica pa je opozorila na številne drobne napake znotraj objekta. »Te že odpravljamo, doslej smo jih že 90 odstotkov,« zatrjuje Karapandža.

Vodstvo šempetske bolnišnice je že v začetku marca pričakovalo na-

povedani sestanek z ministrstvom za zdravje, od katerega so si obetali jasne odgovore na vprašanja ali bo ministrstvo odobrilo novogradnjo ali pa se bo odločilo za obnovo obstoječih stavb in kje bo stal objekt - v igri so bile namreč štiri lokacije. V Društvu za pomoč osebam s posebnimi potrebami Stara Gora so bili mnenja, da bi bila najboljša rešitev sedanja lokacija, vodja oddelka, Jurij Karapandža, pa je s strokovnega vidika zagovarjal selitev bliže k bolnišnici v Šempetu.

Na srečanju, ki je na ministrstvu potekalo 17. marca, so vsa vprašanja dobila odgovore: ministrstvo je zagotovilo sredstva za investicijo v vrednosti 2,5 milijona evrov, prisotni - poleg vodstva bolnišnice in predstavnikov ministrstva so se srečanja udeležili še predstavniki Društva za pomoč osebam s posebnimi potrebami Stara Gora in arhitekt Boris Školaris, ki je leta 2008 že pripravil pro-

Nataša Fikfak (levo), Jurij Karapandža pred montažnimi paviljoni (zgoraj) FOTO K.M.

jekte za objekt v Stari Gori - pa so se enotno strinjali, da je sedanja lokacija za vse sprejemljiva.

Karapandža odločitev spoštuje. »S strokovnega stališča bi bila bližina šempetske bolnišnice sicer prednost. A v nobenem primeru nismo želeli preprečiti tega projekta, ki je naš cilj, ki ga uresničujemo že deset let,« je poučaril.

Kako torej namerava šempetska bolnišnica zagotoviti svoj del sredstev za novogradnjo? »Gotovo bomo sledili vsem evropskim razpisom, ki se bodo pojavljali. Eden takšnih, na katerega kar na glas računamo, je zadnji projekt Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje iz naslova mentalnega zdravlja,« pojasnjuje vršilka dolžnosti direktorja bolnišnice, Nataša Fikfak.

Iz dogovora na ministrstvu za bolnišnico izhaja obveza, da skupaj z arhitekti pripravi DIIP (dokument identifikacije investicijskega projekta). Po be-

sedah Fikfakove bo narejen do konca aprila. Ministrstvo bo na podlagi potrjenega DIIP projekt uvrstil v svoj proračun, predvidoma za leti 2016 in 2017. »Ministrstvo bo pomagalo pri pridobitvi vse dokumentacije, ki je v domeni različnih ministrstev,« dodaja vršilka dolžnosti direktorja šempetske bolnišnice, ki napoveduje, da po vselitvi v nove prostore programa na področju invalidne mladine ne bodo širili, bolj računajo na širjenje dejavnosti rehabilitacije odraslih oseb po možganski kapi po zaključeni akutni obravnavi v bolnišnici.

Kje bodo med gradnjo v Stari Gori nameščeni mali bolniki? »Možnosti so še odprte, veliko pa je odvisno od projektov: ali bo možna fazna gradnja ali ne. Če ne bo, potem bo treba poiskati začasno rešitev, kamor bomo premestili otroke v času gradnje,« odgovarja Jurij Karapandža.

Katja Munih

GORICA - Na odru Andrej Rozman-Roza

»Je naš ded res grešil in v kolikšni meri?«

Zakaj je naš ded grešil? To je zapisano v Bržinskih spomenikih, najstarejših ohranjenih besedilih v slovenskem jeziku, ki so nastala okrog leta tisoč na ozemlju današnje Bavarske. Ravno razvoju slovenskega jezika od bržinskih zapisov z versko vsebinom do danes je bila posvečena kabaretna predstava z naslovom *Jezik, ne jezi se*, ki je bila prikazana na odru Kulturnega doma v okviru festivala Komigo. Zamislili si jo je ter jo režiral in vodil Andrej Rozman-Roza, ki so mu ob strani stali štirje mladi igralci (dve dekleti in dva fanta) ter pianist, ki je spremjal dogajanje na odru. Za to priložnost je Kulturni dom priredil tudi loterijo z žrebojem velikonočnih dobitkov - čokoladnih priborov in druge sladkarije.

»Je naš ded res grešil in v kolikšni meri?« je bilo vprašanje, s katerim se je začela predstava v obliki kviza. Pravega odgovora na vprašanje ni, saj je bilo človeštvo od nekdaj razdrojeno, danes bi rekli na levo in desno stran oz. med rdeče in bele. Igra je zato bila dvoboje med belo in rdečo ekipo, od časa do časa pa je bila soudeležena tudi publike. S kratkimi prizori, petjem in plesnimi koraki so štirje mladi igralci pod »bulnim« očesom voditelja prikazali, kako se je jezik razviral in se spremenjal v teku stoletij ter kako dojemajo narečne raznolikosti in aktualne popačenke. Glas z ozadja je pripovedoval kratka besedila v »starih« oblikah slovenščine pa tudi v narečjih. Pojavile so se prekmurščina in rezijaščina, zorna in povedna slovenščina. Kviz je zaobjel Bržinske spomenike, Trubarjev čas, kmečko puntanje in kasnejša obdobja, ki so oblikovala kulturno in jezikovno podobo slovenskega naroda. Vse skupaj je bilo začinjeno s pikrjem humorjem in z obilico improvizacij. Igralcem iz Ljubljane gre priznanje, da so

Med predstavo

FOTO K.D.

tudi napotke iz publike znali preoblikovati v smiselne prizore. Znali so se poigrati z izrazi, ki še niso bili izumljeni, kot na primer beseda »badzika«, ki jo je ponudil gledalec iz dvorane. Del občinstva je to dojemal kot novitet, drugemu delu pa je to bilo tuje, saj je pogrešal t.i. zlato nit, ki se vije skozi igro do zaključnega sporočila. Ob koncu je bila tudi dvorana razdrojena: polovica občinstva je bila nad predstavo navdušena, druga polovica pa nekoliko razočarana. Morda pa gre ravno v tem iskati smisel predstave: večni bo med nasprotnima si bregovoma, med levimi in desnimi, rdečimi in belimi ... (vip)

ŠEMPAS - Politično-literarni shod

Janšev Beli panter

»Nemško zgodovinopisje je skovalo 'pravljico' o prihodu Slovanov šele v 5. in 6. stoletju«

V šempaškem Kulturnem domu je v torek potekal večer s predstavitvijo knjig, ki jih je napisal Janez Janša. V petih letih jih je izšlo pet, med njimi dva ponatisa. Večera, ki sta ga priredila novogoriški odbor Slovenske demokratske stranke (SDS) in tisti iz Šempasa ter iz okoliških krajev, se je udeležilo okrog tristo ljudi, ki so sledili iztočnicam evropske poslanke Patricije Šulin in avtorjem posegom.

Po uvodnem pozdravu je čustveno zapela pevska trojica Kresnice. Avtorjeva dolga izvajanja so se z obnavljanjem publikacij *Premiki, Okopi, Bela knjiga slovenske osamosvojitve* in *Za kulturo življenja* dotaknila različnih političnih pojavnosti v zadnjih več kot dveh desetletjih. V tem času je prišlo do novih odkritij, ki izvirajo iz raznih arhivov, zato so *Premiki* in *Okopi* bili ponatisnjeni.

Poglede in izkustva je Janez Janša navezel na dogajanja pri Depali vasi, na izbrisane, za katere se je - po njegovem izračunu - izkazalo, da jih je le nekaj sto; dalje na poskuse, da se prizna kot narodne manjšine državljanje iz nekdanjih jugoslovenskih republik s statusom italijanske in madžarske skupnosti z nimenom, da bo v parlamentu več levo nakanjenih poslancev; na afero Patria; na povojna grobišča, ki zahtevalo drugačno obravnavo, nasprotно pa bo v Ljubljani slovesnost ob 70-letnici zaključka vojne, na kateri bo glavni govornik Milan Kučan (glasno negodovanje v šempaški dvorani); na nagrajene nasprotnike osamosvojitve in na kaznovane zaslужne osebe, ki so na primer iz vojaškega skladščica v Borovnici odnesle »več orožja kot vsi

Avtor s svojo knjigo

partizani skupaj v drugi svetovni vojni.«

Primereno se je pripraviti za zamenjavo državnega vodstva, ker se bo sesulo še letos, ker bosta predsednik in obrambni minister odšla, je nadaljeval Janša. Operativne vlade ni več, saj se ne ukvarja z reševanjem problemov, zato ostajajo evropska sredstva v predalih. Zalomilo se je po letu 2008, a nazadovanja ne smemo pripisati gospodarskim težavam, temveč razpadu vrednot, saj se je osamosvojiti zanos porazgubil. V parlamentu ponuja predloge le Slovenska demokratska stranka. Do sprememb bo prišlo nenapovedano; doma in po svetu so presenečenja na dnevnem redu. Resnica bo naravno zmagala, za zagovarjanje laži pa je potrebno ogromno energije, kar ne more trajati v nedogled.

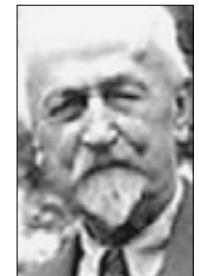
Gost je odgovoril tudi na nekaj vprašanj iz publike o nostalgičnih dosegih v času SFRJ in sedanji nesposob-

NOVA GORICA
Misli in spisi
Maksa
Fabianija

Prvi dogodek, s katerim v novogoriški mestni občini začenjajo letošnje Fabianijevo leto, bo odprtje razstave z naslovom *Misli in spisi arhitekta Maksa Fabianija*, ki bo od srede pa do konca aprila postavljena v knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici. Odprtje bo ob 17. uri.

Društvo primorskih arhitektov in Bevkova knjižnica sta razstavo pripravila ob 150. obletnici Fabianijevga rojstva. Spregovorila bo o njegovem pogledu na arhitekturo, urbanizem, umetnost in življenje kot tako. »Za knjižni del razstave bomo poskrbeli v naši knjižnici, na ogled bo postavljena literatura o Fabianiju,« napoveduje Tina Podgornik iz knjižnice. Društvo primorskih arhitektov bo živiljenje in delo Fabianija predstavilo na višecih panojih.

Kot je znano, novogoriška mestna občina vsako leto že tradicionalno posveča posameznemu področju ustvarjanja ali osebnosti, ki je vidnejše zaznamovala goriški prostor. Glede na to, da mineva 150 let od rojstva arhitekta, urbanista, izumitelja, misleca in humanista Maksa Fabianija, ki je dolgo obdobje svojega življenja preživel prav na Goriškem, so se odločili, da letosnje leto posvetijo njemu in bogati ustvarjalni dedičini, ki jo je zapustil. Povezali so se s številnimi goriškimi institucijami in društvom, ki bodo vsak na svojem področju prispevali k obogatitvi programa. Nastal je raznolik nabor dogodkov, ki vsak s svojega zornega kota osvetljujejo razmišljanja o arhitekturi, prostoru, urbanizmu, večkulturnosti in Fabianijevi zapuščini. (km)

Maks Fabiani

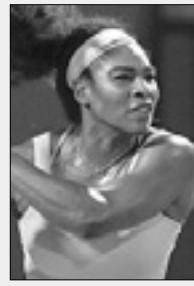
nosti črpanja pomoči Evropske unije ter o vzrokih, zaradi katerih se upokojencem ne računajo v delovno dobo tudi opravljane nadure.

Nova knjiga z naslovom *Beli panter* pripoveduje o noriškem kraljestvu, katerega začetki so zaznavni v Soški dolini. Gre za začetek trilogije o trinajstih plemenih, ki so se povezala zaradi varnosti pred zunanjimi pritiski. Niso se imenovali Slovenci, a njihovi simboli so naši. Iskanju listin, knjig in opisov je avtor posvetil pet let, da se je dokopal do spoznanj, ki zanikajo doslej sprejeti razlagi, osnovano na rimski kulturni nadoblasti, iz katere je nemško zgodovinopisje skovalo »pravljico« o prihodu Slovanov šele v 5. in 6. stoletju po našem štetju. Najprej nas ni bilo, potem pa smo kar naenkrat bili.

Raziskave dokazujejo, da v tistem obdobju ni bilo plemen za Krpati, od koder bi se premikala proti Zahodu, se pravi, da preseljevanja ljudstev ni bilo, a panslavizem je po prvi svetovni vojni zgrabil to razlag, tedanji zgodovinarji pa niso opravili pravilno svoje naloge. Genetika pravi, da smo Slovenci seveda bliže srednjeevropskim ljudstvom kot pa balkanskim. Iliri so izmišljotina, Kelti so evropski kulturni pojem, nikakor pa enovit narod. O Karantaniji se ve veliko, o Noriku pa se ne govorí: v slednjem so kralje volili demokratično najboljše, ne po dednem pravu, na Gospodskem polju pa jih je imenovala plemičica ...

Knjigo je nujno prebrati, kajti na včeraj ni bilo pojasnjeno, kako naj bi se Noričani naučili praslovenščine. (ar)

Williamsova že desetič

MIAMI - Na mastersu ATP serije 1000 v Miamiju je Andy Murray prvi finalist moškega turnirja. Čeha Tomaža Berdycha je premagal s 6:4 in 6:4. V drugem polfinalu se bosta pomerili Novak Đoković in Američan John Isner. Na ženskem turnirju pa si je 33-letna Williamsova priborila še deseti finale v Miamiju. Po zmagi nad Romunko Simono Halep se bo merila s špansko tekmico 12. nosilko Carla Suarez Navarro.

Pedrosa prestal operacijo

MADRID - Dirkač Dani Pedrosa, ki je po prvi dirki v motociklizmu sporočil, da bo zaradi poškodbe roke za nekaj tednov prekinil nastope, je uspešno prestal operacijo. Pedrosa so na operacijo spravili krči oziroma težave z delovanjem mišic v podlakti, poškodba oziroma težava pa je značilna prav za športnike, ki se ukvarjajo s športni na motociklih, povzročali pa naj bi jih tresljaji motorja in ponavljajoči se gibi roke. Okrevanje bo trajalo od štiri do šest tednov. Nadomeščal ga bo Japonec Hiroshi Aoyama.

ALPSKO SMUČANJE - Pogovor s slalomistko Ano Bucik iz Nove Gorice

Vse primerjamo s Tino Maze

V čem so slovenske smučarke najbolj prikrajšane? - »Andrea Massi bi slovenski ekipi gotovo koristil« - Tudi o Shiffrinovi

Slovenske smučarke nosijo kar težko breme. Vse do konca kariere bodo naslednice Tine Maze, kar pa še zdaleč ne bo lahko. Primerjava s šampionko z velikim Š-jem je hvalevredna, kot taka lahko pa zasenči tudi marsikateri (manjši) rezultat. Tako razmišlja najmlajša članica slovenske članske alpske reprezentance Ana Bucik, zgovorna Novogoričanka, ki je v svetovnem pokalu nasledila legendarnemu Primorcu Juretu Franku. Letos je po dobrih vožnjah v slalomu v pripravljalnem obdobju in prvih točkah svetovnega pokala dosegla prvi kratkoročni cilj: stalno mesto v ekipi svetovnega pokala. Zdaj pa želi ambiciozna Gorčanka še korak dolje.

Letos ste od januarja dalje redno nastopali na tekmaštvu svetovnega pokala, še vedno pa zbirate tekmujevale tudi na tekmaštvu evropskega pokala. Zakaj so tekme nižjega ranga še vedno pomembne?

Zaradi startnih številk. Pa tudi zato, ker ko se odločiš, da boš dodal še eno disciplino, ti tekma nižjega ranga omogoči, da opraviš oba spustna, na svetovnem pokalu pa največkrat končaš že v prvi vožnji, saj je preboj med trideseterico težak. Konkurenca je vsekakor zelo ostra, saj veliko deklet, ki redno tekmuje na tekmaštvu svetovnega pokala, nastopa tudi na tekmaštvu nižjega ranga.

Letos ste se opredelili za slalom in zaključili na 44. mestu, naslednji cilj je tridešeterica?

Tako je. To pomeni, da se bom morala v naslednji sezoni nekajkrat uvrstiti med 15. ali večkrat med 20. Preboj s številkami sicer ni tako hiter, saj sistem zavaruje tudi tekmovalke, ki so bile dobre in doživljajo mora slabšo sezono. Ko se bom uspela prebiti med trideset, pa bo nadaljevanje veliko lažje.

Startna številka je pomembna za tekmovalce zaradi razmer na proggi? Višja je, slabše so razmere na proggi?

Tudi zato. Je pa tudi psihološka razlika. Če startaš s številko 60, pomeni, da jih moraš prehiteti 30, da se prebiješ v drugi spust. Če startaš s številko 30, pa morajo drugi prehitevati tebe. S tega vidika je malo lažje.

Glavni uspeh letosnje sezone je bil 11. mesto v superkombinaciji na svetovnem prvenstvu v Beaver Creeku. O tem še razmišljate?

Da. To je bila dobra uvrstitev, veseli me, da sem jo tam dosegla. Občutki so pa mešani: spominjam se dobrih občutkov iz tistega slaloma, nisem pozabila pa niti na odstop v slalomu, kjer bi lahko osvojila prav takto visoko uvrstitev.

V slalomu ste premagali tudi Tino Maze in Katrin Zettel. Najbrž vam je to vponos?

Sigurno, a tekma je skupek dveh spustov. Mazejeva in Zettlova sta se borili za nekaj drugega, jaz pa sem startala iz napadala ne pozicije in sem lahko tvegal. Mogoče je na njunem mestu nekoliko drugače ...

V naslednjih sezonaš kje se pravzaprav vidite?

Sigurno nočem tekmovati samo v slalomu. Dodala bom tudi velesalom, ki smo ga vadili že lani v pripravljalnem obdobju, med sezono pa je za to zmanjkalno časa. Ob velesalomu pa bom poskusila tudi supervelesalom. Prioriteta ostaja vsekakor slalom, kjer bom ciljala v petnajsterico. Če bo šlo še više, toliko boljše.

Ana Bucik
bo 21. julija
dopolnila 22 let.
Novogoričanka je
prve točke
svetovnega pokala
osvojila lani
decembra v Areju.
Svoje prve nastope
pa je zbirala na
promocijskih
tekmaštvih, med
drugim se je leta
2006 okitila z
naslovom
čezmejne goriške
prvakinja

ANSA

Zakaj je pomembno, da ne tekmuješ samo v slalomu?

Ko tekmuješ v več disciplinah, imaš več tekem in se pritisk malo porazdeli. Sicer pa pričakuješ slalomsko tekmo dva tedna, potem na nej lahko hitro odstopiš in vse to zna postati kar stresno. Če pa tekmuješ v več disciplinah, lahko slabši nastop pravisi.

Najbrž pa je Tina Maze vaš navdih?

Sigurno. Tina je nam vsem vzornica. Ne samo Slovenkam, ampak tudi ostalim smučarkam na svetu. Ona je konkurenčna v vseh disciplinah, kar je zelo težko. Mogoče to pri njej ne zgleda nič posebnega, a vsak, ki malo več trenira, ve, da to ni tako enostavno. Skušali ji bomo čim bolje slediti, a pričakovati, da bomo imeli novo Tino Maze, je rez zelo težko.

Vodjo njene ekipe Andreo Massija vabijo v Smučarsko zvezo Slovenije. Bi bila po vašem mnenju to dobra poteza?

Z Massijem nisem veliko sodelovala. Ima gotovo veliko izkušenj in poznanstev, ki pri smučanju pridejo še kako prav, sigurno bi nam koristil kot član ekipe.

Goričan je tudi vaš kondicijski trener Renato Srebrnič. Zakaj kondicijo vadiš individualno?

V zadnjih sezonaš so nam večkrat zamenjali kondicijskega trenerja in s tem se je spremenil vsakič tudi način dela. Jaz se s tem nisem strinjala. Zame je pomembno, da nadgrajuješ neko stanje, zato sem izbrala svojega. Obenem pa je zame tako manj naporno, saj izvajam kondicijo doma in mi ni treba, da se vozim v Celje, kjer trenirajo ostale.

Kondicijskemu treningu dodajate tudi gimnastiko, zakaj?

Vadim z Edijem Činejem, ki vodi skupino GO-Breakers iz Nove Gorice. Gimnastika omogoča, da bolje čutim svoje telo.

Vrniva se k smučanju: za člansko reprezentanco še vedno ni vse poskrbljeno. Večji del stroškov plačujete še vedno sami, kajne?

To je res. Je kar obvezuoče in zelo stresno. Upam pa, da bo boljše. Imam sponzorja Spintek, še vedno pa večji del

stroškov pokrijejo starši. Ta del nas najbolj moti. Mislim, da ni nobene punce, ki bi lahko smučala brez staršev.

Veliko se govori, da slovensko smučanje zaostaja za konkurenco. Med slovensko ekipo in Tino Maze je res velik razkorak. V čem ste morda najbolj prikrajšani?

V tem, da nimamo kontinuitete. Ne toliko, da trenerji ne bi bili sposobni ali da treningi ne bi bili dovolj kvalitetni, ker so. A zelo težko je trenerjem, saj ne morejo načrtovati vnaprej, saj ne vedo, če bodo naši trenerji še naslednjo sezono. To seveda vpliva tudi na tekmovalce.

Če bi bilo urejeno, bi lažje konkuričati Mazejevi?

Seveda. A primerjava s Tino Maze je prenagla. Niti francoska in italijanska ekipa nimata tekmovalke, ki je primerljiva s Tino Maze. Slovenke imamo res visoko leštivo primerjave, saj se vse primerja z Mazejevo. To je po eni strani super, po drugi pa se ne opazi rezultatov nekaterih tekmovalk, ki so še vedno vrhunski. Ta razkorak v primerjavi z nekaterimi ekipami pa ni niti tako velik. Če bi se kaj popravilo, bi bili še bolj konkurenčni.

Težava je najbrž tudi v tem, da večina ne trenirate na domačih smučiščih ...

Seveda bi bilo lažje, če bi trenirale doma, saj na domačih smučiščih enostavno čutiš vse bolj domače. Mi pa nimamo takih terenov, kot v Italiji in Avstriji na primer. Lahko bi pa več izkoristili Podkoren, vendar so tam treningi možni le od 7. do 9. ure, kar je premal. Nimač časa, da se umiriš v naredni vse, kar potrebuješ na treningu. Največkrat zato treniramo na Kronplatzu z Italijankami ali pa na prizorišču svetovnega pokala pred tekmmi.

Ste najmlajša članica slovenske ekipe za svetovni pokal. Kako mlajše tekmovalke naslovljate na Shiffrinovo, ki je pri 20 letih osvojila skorajda vse lovorike?

Je talent, zame je to ena izmed tekmovalk z najboljšimi občutki. Vsi pa se že sprašujemo, kdaj bo morda prišel čas, ko ji ne bo šlo vse kot po olju. (vs)

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786350

faks 040 7786339

sport@primorski.eu

Danes A-liga

RIM - Danes bo na vrsti 29. krog nogometne A-lige. Že ob 12.30 se bo sta pomerili Roma in Napoli, ob 21.00 pa bo na vrsti še zadnja tekma Juventus - Empoli. Ostali ob 15.00: Atalanta - Torino, Cagliari - Lazio, Genoa - Udinese, Verona - Cesena, Inter - Parma, Palermo - Milan, Sassuolo - Chievo, Fiorentina - Sampdoria (ob 18.30).

Konec kariere

PEKING - Kitajski olimpijski prvak leta 2004 v teku na 110 metrov z ovirami Liu Xiang je napovedal konec športne poti. Uradno bo to napovedal v torek.

Svetovni rekord

BRIANÇON - Italijanski smučar Simone Origone je na pobočju Chabrieres nad Varsom v Franciji popravil svoj svetovni rekord v hitrostnem smučanju. Origoneju so namerili natanko 252,632 km/h

Prvič Indijec

LOS ANGELES - Sacramento Kings, ki mu v ligi NBA v letošnji sezoni ne gre najbolje, je podpisal desetdnevno pogodbo s Simonom Bhullarjem. S tem je Bhullar postal prvi Indijec v NBA.

EVROLIGA - Žalgiris - Crvena Zvezda 76:70, CSKA - Olympiacos 76:70, Efes - EA7 Armani Milano 86:78 (Milano se ni uvrstil v play-off)

Kristoff zmagovalec

LA PANNE - Norvežan Alexander Kristoff je po treh etapnih zmagah in tretjem mestu na današnjem sklepnem kronometru dobil kolegarsko dirko De Panne v Belgiji. Kronometer je zmagal Bradley Wiggins.

ROKOMET

Tržačani na pragu finala za prvaka

Tržački rokometni prvoligaš Pallamano Trieste bi si lahko že drevi zagotovil pravico do igranja dodatnih tekem za uvrstitev v polfinale končnice za naslov prvaka. V predzadnjem krogu druge faze bo igral v Pressanu (ob 19.00), z zmago pa bi si že zagotovil končno drugo mesto za nepremagljivim Boznom. Ta je v četrtek tekmo predzadnjega kroga že odigral in po pričakovanjih s 35:30 odpravil Cassano Magnago. Če bodo Tržačani danes izgubili, bodo zadnjo priložnost imeli prihodnjo sredo doma proti Boznu. A bo tam zelo težko zmagati.

Vrstni red je zdaj takšen: Bozen 24, Pallamano TS 9, Cassano Magnago in Pressano 6. **Danes:** Pressano - Pallamano TS - Bozen (20.30), sobota, 11. aprila: Cassano Magnago - Pressano.

KOŠARKA - Košarkarji Pallacanestro Trieste 2004 pa bodo danes gostovali v Mantovi (ob 20.30), ki ima le dve točki manj. Z zmago bi se Tržačani utrdili na 8. mestu, ki vodi v končnico.

Jadralca Čupe na 42. mestu

PALMA DE MALLORCA - Jadralca Čupe Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti sta nastope na regati v Palma de Mallorca zaključila na 42. mestu. Zadnji dan regat v srebrni skupini sta osvojila 2. in 4. mesto in tako potrdili drugo mesto v srebrni skupini.

KOŠARKA - Danes predzadnjič v PalaRubini ob 20.30

Jadran Franco proti Bergamu brez Diviacha

ODBOJKA - U19 Deželni finale bo organiziralo ŠZ Olympia

Čeprav novica še nima uradnega pčata, je že znano, da bo Športno združenje Olympia v nedeljo, 3. maja organiziralo deželni odbokarski finalni četverboj za mladince do 19 let. Finalna faza bo v goriški dvorani Mirka Špacapania na Drevoredi 20. septembra, eno jutranjeno polfinalno tekmo pa bodo najbrž igrali v Štandrežu.

Čeprav manjka do konca rednega dela še en krog tekem, je že znano, da bodo na finalu poleg Olympie nastopile še ekipe Puličnica, Friulana, Cervignano in Aurora Volley iz Vidma. Slednja bo tudi nasprotnik Goričanov v utrjanem polfinalu. Olympia, ki je lani v precej podobno zasedbi nastopila na državnem finalu in tam osvojila skoraj senzacionalno 6. mesto, je letos na deželnih ravnih še nemagana in je edini favorit za zmago. Držvni finale bo letos od 4. do 7. junija v kraju Abano Terme (Padova).

Za mesto v deželnem finalu se v okviru goriškega projekta potegujeta tudi ekipod 17 in do 15 let.

ZENSKA B2-LIGA - Ekipa Tallmassons, ki nastopa v ženski B2-ligi in prikateri igra tudi Goričanka Mateja Zavadlav, bo danes v Latisani igrala finale za pokal Italije. V polfinalu je včeraj s 3:0 premagala ekipo Monselice iz Padove, danes pa se bo v finalu pomerila z ekipo San Vitale iz Vicenze. Zavadlavova včeraj ni vstopila na igrišče.

Obvestila

SK DEVIN v sodelovanju z ZSŠDI vabi na 1. Pomladni pohod po stezi Mirka Škarbarja iz Praprota v Repen v nedeljo 12. aprila 2015. Zbirališče in odhod ob 8.30 do 10.00 v Praproto pred avtobusno postajo. Poskrbljeno bo za povratni prevoz iz Repna. Pohod je primeren za vse in hoje je za približno 4 ure.

ATLETIKA - Luka Kafol

Preizkusil se bo na krajših progah

»Tek ni bil na visoki kakovostni ravni. Vseeno je lepo zmagati,« je nedeljsko zmago na tržaški tekaški rekreativni prireditvi 2. Faro Vittoria Light Race ocenil tržaški tekač Luka Kafol (letnik 1982), član društva Trieste Atletica. Njegov čas na prireditvi, ki je bila uvodna v pričakovanju maratona in polmaratona Bavisele 2015 (3. maja), je bil 34:03,75. Na progi, ki se je iz Barkovelj vila do Miramarskega gradu in nazaj ter v reber do svetilnika, je nastopilo okrog sto tekačev. Kafol je bil skoraj za minuto in pol hitrejši od Riccarda Iančerja. V ženski konkurenči je zmagala Daniela Da Forno (39:19,70). Kafol - zaposlen je v odvetniški pisarni, njegov trener pa je Roberto Furlanic - trenira vsak dan. »Januarja in februarja sem v glavnem tekmova v krosu. V deželnem prvenstvu sem osvojil absolutno 11. mesto. Marca pa smo z našim klubom tekmovali tudi na državnem prvenstvu v Fiuggiju,« je začetek letosne sezone opisal Kafol, ki je bil med ustanovitelji kluba Atletica Trieste (zdržali so se trije klubi: Marathon, Amici del Tram de Opcina, ki je bil prvi Kafolov klub, ter Atletica Trieste). »V našem klubu skrbim tudi za organizacijo. Na sežanskem Malem kraškem maratonu sem bil namreč odgovoren za del proge od Bazovice do Trebč, tako imenovani italijanski del,« je dejal Kafol, ki se je sam opredelil kot renski rekreativec: »Sam tudi tekmujem in veliko tre-

niram. Velika večina članov našega društva pa so čisti rekreativci. Skupno nas je nad 300. Okrog 15 odstotkov pa je agonističnih atletov. Med njimi je recimo tudi član državne reprezentance Patrick Nasti. Imamo pa še mnogo drugih športnikov, ki se uveljavljajo tudi na državni ravni.« Luka Kafol, ki je lani slaval zmago v svoji kategoriji na vseh enajstih tehnik Trofeje tržaške pokrajine (letos ne bo nastopil), se bo letos osredotočil na krajše proge: »Že 12. aprila bom tekel na razdalji 10 tisoč metrov na atletske staze. V Trevisu bo namreč na sporedu deželno prvenstvo. Nastopil bom tudi v disciplini 3000 m zapreke, ki mi je zelo všeč. Rad skrčem čez zapreko in pristanem v vodi. Morda so mi skoki pisani na kožo še iz obdobja, ko sem igrал pri Boru košarko,« je še dodal Kafol.

V Bazovici start

15. Trofeje Pokrajine Trst

S pondeljkom prvo preizkušnjo v Bazovici (Trofeja No Stop Viaggi, 12,5 km, start ob 9.30) se bo dvignil zastor nad 15. Trofejo Pokrajine Trst. Skupno bo letos devet tekov. Zadnji bo 18. oktobra pri Boljuncu. Druga preizkušnja bo 26. aprila v Miljah (12. Mujalonga). Za več informacij obiščite spletno stran www.trofeo-run.com.

Marco Diviach si je spet pretegnil mišico in predčasno zaključil sezono

FOTODAM@N

MIRA GRGIČ Tek in tenis, predvsem pa gore

V glavnem hribi. Oprostite: gore. Pa tudi tek in tenis. Padričarka Mira Grgić (letnik 1959), ki sicer stanuje v Gorici, najraje hodi. Izbira pa kar zahodne ture. V svoji planinski karijeri je članica Planinske družine Benečija in goriškega SPDG osvojila dva petisočaka: kavkaški Elbrus, armenski (sicer v Turčiji) Ararat. Vrha Klimandžara in Mont Blanca pa ni videla, saj jo je izdala višinska bolezni. »Tega ne kontroliš oziroma treniraš. Višinska bolezni zagrabljuje tudi najboljše gornike, saj je velikokrat odvisna od dnevnega počutja,« pravi Mira, ki je med drugim bila tudi na vrhu Gran Paradisa. »Gore me sprostijo. Tam ni stresa, čeprav je hoja večkrat naporna.« Grgičeva se je na lanski vzpon na Ararat pripravljala na domačih Krnu in Matajurju.

NOGOMET - Mladinci Kras zasluženo zmagal

Dro - Kras 1:2 (0:2)

Strelec: Caselli v 11. in 32. minutu
Kras: Gregori, De Leo, Tawgui, Bosković, Pojani, Costa, Vascotto (Gersinich), Faccin, Caselli (Kocman), Sgorbissa, Petrucci. Trener: Pahor.

Mladinci Krasa so v 29. krogu zasluženo premagali predzadnjevršeni Dro. Tekmo so začeli odločno in s Casellijem prvič zatresli mreže že v 11. minutu. Caselli je namreč dobro prestregel visok streln Petruccija in premagal vratarja. Kras je pobudo imel še v nadaljevanju prvega dela: v protinapadu je Caselli odbito žogo vratarja spet brčnil v gol. Tudi v drugem polčasu je imel vajeti igre v svojih rokah Kras: ker se je Dro trudil, da bi izenačil, si je z dobro obrambo priigral tudi več lahkih protinapadov, ki pa so bili neuspešni.

Ostali izidi: Belluno - Montebelluna 3:1, Padova - Sacilese 3:5, Giorgione - Ripa 1:3, Mezzocorona - Tamai 3:1, Mori S. Stefano - Fontanafredda 7:1, Triestina - Union Pro 2:6. **Prihodnji krog:** Kras - Padova, 11. 4. **Vrstni red:** Padova 58, Giorgione 51, Mezzocorona 48, Sacilese 46, Ripa 43, Mori 35, Montebelluna 34, Tamai 31, Union Pro, Fontanafredda in Triestina 30, Kras 27, Dro 14, Belluno 13.

Mira igra enkrat tedensko tenis pri padriški Gaji, katere je tudi članica. Večkrat tudi teče. »Izbiram gozdne poti v okolici Padrič oziroma Gorice. Tečem na Globojner ali pa na Kokoš. Na Goriškem pa grem rada na Sabotin.« Njena prva športna ljubezen pa je odbojka. Bila je ena izmed naših najboljih podajalk. Mira je namreč veliko let igrala pri Slogi ter združeni ekipi Meblo v B-ligi. Eno sezono tudi pri tržaški Omi.

Kateri pa so Mirini letosni cilji? »Nimam jih. Letos bom počivala (smeh). Resnici na ljubo skušam biti vedno pripravljena na nove izzive, ki jih določam sproti. POMEMBNO je, da se ne dolgočasim in da se s športom sproščam. To je najbolj pomembno.«

POGOVOR S ŠTEFANOM CIGOJEM OB NJEGOVI OSEMDESETLETNICI

»V življenju so me vedno spremljala naključja in sreča«

Lep življenjski jubilej je te dni proslavil Solkanec Štefan Cigoj, slovenski in jugoslovanski politik ter diplomat. V enem samem članku je težko povzeti življenjepis nekoga, ki je v osmih desetletjih nabral toliko življenjskih in poklicnih izkušenj. Javnosti je poznan predvsem po funkcijah jugoslovenskega generalnega konzula v Trstu med letoma 1978 in 1982, kmalu zatem je postal jugoslovanski veleposlanik v Vatikanu, po osamosvojitvi Slovenije pa še slovenski generalni konzul v Črni gori. »V življenju so me vedno spremljala naključja in sreča,« komentira Cigoj niz imenovanj na tako pomembne funkcije, ki so mu omogočile, da se je večkrat znašel v središču dogajanja v politično zelo zanimivih in mestoma tudi turbulentnih časih.

Obdobje diplomata je začel kot svetnik za politična vprašanja pri jugoslovanskem veleposlaništvu v Rimu, kjer je namesto običajnega štiriletnega mandata ostal pet let. Ko bi namreč po štirih letih moral domov, se je zgodil umor Alda Mora, tedenjega italijanskega predsednika vlade. »Napad na njegovo spremstvo se je zgodil celo v bližini hiše, v kateri sem stanoval. Stvari so se v Italiji s tem dogodkom tudi politično zapletle in takoj sem tam ostal še dodatno leto,« se spominja Cigoj. A usoda je znova poskrbela za presenečenje. »Ko sem imel že pripravljene kovčke za odhod domov, sem iz Beograda prejel telegram - naj pridem čim prej, ker sem imenovan za generalnega konzula v Trstu ...«

Po učiteljišču v politiko

Mladi Štefan Cigoj se je bil sprva izšolal za učitelja. Poklic bi mu bil pisan na kožo, pravi, spomini na učiteljišče v Tolminu pa so še posebej topli. Zato obžaluje nekatere oznake, da je bila to politična šola, ki da je pripravljala ljudi za učitelje na vasi, kjer bodo propagirali socializem in komunizem. Cigoj je učiteljski poklic opravljal le osem mesecev na osnovni šoli na Dobrovem. Na svojo žalost je delovno mesto moral zaradi vpoklica k služenju vojaškega roka zapustiti še pred koncem šolskega leta.

Ko se je vrnil iz vojske, si je želel nadaljevati s študijem, zato se je vpisal na Visoko politično šolo v Ljubljani, kjer je diplomiral na temo Nekateri družbeno-politični problemi Goriške.

Po študiju ga je prva služba zanesla na okrajin komite ZKS v Koper, a je ves čas vedel, da se bo vrnil v Novo Gorico. »Točno tako se je tudi zgodilo,« pripoveduje Cigoj. Naključje in sreča, kot pravi, sta takrat prvič posigli v njegovo kariero. »Na goriškem komiteetu Zveze komunistov Slovenije je prišlo do nekaterih velikih kadrivskih težav. Takrat so zamenjali sekretarja tega organa. V Kopru so medali v avto, odpeljali v Novo Gorico ter me istega popoldneva izvolili na tisto mesto. V Koper sem se vrnil samo še po kovčke. Prelomica je bila, ko sem bil leta 1969 na neposrednih volitvah izvoljen za zveznega poslanca v družbeno političnem zboru iz zvezne skupščine tedanje koprske volilne enote, ki je obsegala vso Primorsko. Tam se je začela resna politična kariera. Kot član dveh odborov za notranjo in zunanj politiko sem si nabral veliko mednarodnih izkušenj.«

Štefan Cigoj je dober poznavalec razmer v zamejstvu, kjer je bil več let generalni konzul

Srečno tržaško obdobje

Znanje, ki si ga je tedaj pridobil, mu je še kako prav prišlo pri opravljanju kasnejših funkcij. Po imenovanju za generalnega konzula v Trstu, se je znašel v središču dogajanja med Slovenijo, Hrvaško in Italijo. Samo leto prej so bili namreč ratificirani Osimske sporazume. »Tržaško obdobje je bilo zame velika sreča. Tedanji odnosi v Trstu pa so bili zaostreni zaradi nekaterih določil Osimskeh sporazumov. Dogajale so se velike stvari,« pravi Cigoj in se nasmehne ob spominu na droben dogodek z enega od tržaških trgov, ki pa dobro povzema tedanje čase: »Ob neki priložnosti me je tedanji tržaški župan Cecovini prijel pod pazduhu, rekoč: 'Če bi bil tu sedaj kakšen fotograf, vam ne bi bilo lahko.' Odvrnil sem mu z besedami: 'Nasprotno, vi ne boste potenci prišli skozi, če vidijo, da ste z jugoslovanskim generalnim konzulom tukaj na trgu.' Oba sva se smejala.«

»Slovenska manjšina je bila v tistem času v neverjetnem vzponu, dobita je velik zagon, bila je v veliki renesansi. Uspehi so bili na področju šolstva, kulture, vse je cvetelo. Bil sem zelen ponosen tudi na Benečijo, ki je oživel. Vrstile so se otvoritve tovarn, zaposlitve, vračali so se migranti iz prve vojne. Da ne govorimo o maloobmenju prometu, ki je šel v zvezde. Na avtonomnem računu po obeh sporazumih - tržaškem in videmškem, smo imeli toliko denarja, da ga nismo upseli porabiti, kar je bilo zame nerazumljivo. Vsak konec tedna je bilo v Trstu 100.000 naših ljudi, ki so prihajali po kavo in kavbojke, tisti račun pa je pokal po šivih. Predlogi, da bi za tisti denar kupovali surovo kavo in jo izvažali v Jugoslavijo, ki bi jo prazila, ljudem pa bi prihranili pot, šikaniranje, so v Jugoslaviji naleteli na gluhu ušesa, denarja pa tudi niso hoteli koristiti. Kar mi ni šlo v račun. Jugoslovanska politika tržaške situacije ni znala izkoristiti v svoj prid,« je kritičen Cigoj.

Razdeljena manjšina

Na konzulatu so zelo gojili stike z vsemi predstavniki manjšine. »Žal mi je bilo, deloma sem uspel, deloma ne, pri tem, da bi ublažili to delitev na leve in desne. Razumel sem se z vsemi, doživel sem tudi pohvale, da so se z novim generalnim konzulom odprala vrata v domovino, to nezaupanje pa

je ostalo. Po moji presoji po krivdi obeh strani.«

Pa še z nečim želi Cigoj obračunati: »Ponosen sem na svoje dejanje, ki sem ga storil po nalogu iz Beograda: materi Pinka Tomažiča, Emi, sem podelil visoko državno odlikovanje. To je bilo zame pomembno čustveno dejanje, ki me ni zapustilo do današnjih dni. S tem v zvezi pa se oglašajo nekateri, ki se podpisujejo kot goriški oziroma primorski panterji. Sprašujejo se, kako lahko Cigoj spi ponoc, ker je samo eni materi podelil odlikovanje in ne drugim. To, kar trdijo, je smešno. Sam bi ga podelil vsem materam, če bi lahko ... Pa te zadnje polemike okrog Tomažiča, ki da ni bil komunist, ki da ni videl revolucije, ki da je bil navaden narodnjak ... Tomažič je še zadnji heroj, kateremu nekateri poskušajo spremeni bistvo njegove žrtve,« poudarja Cigoj.

Komunist v Vatikanu

Kot kaže, so njegova tržaška leta po vrhnitvi v domovino v Ljubljani cenili. »Nekega dne, saj se je dogajalo že kot ena vrsta pravljice, me počlijejo in pravijo, da se v kratkem vrača ambasadør iz Rima, iz Vatikana. Ker je bila takrat na vrsti Slovenija, so kandidata iskali med slovenskimi funkcionarji,« se spominja Cigoj. V Beogradu so menda vsa predlagana imena zavrnili, eden od visokih funkcionarjev, ki je Cigoja poznal, pa je dejal: »Če Cigoj pristane, bo takoj ob 10. uri na seji predsedstva sprejet.« In tako se je tudi zgodilo. Sledile so dvo-mesečne priprave na prevzem funkcije jugoslovenskega veleposlanika v državi Vatikan. »To je bilo veliko izkustvo in tudi vprašanje, kako bo to šlo: takšen prepričan komunist (sicer krščen, obhajan in birman) gre naenkrat v Vatikan. Ko sem se predstavil, sem po nasvetu Gorčanca monsignorja Baudža takoj povedal, da sem agnostik. In res nisem nikoli imel nobenih težav, nikoli od mene niso pričakovali niti zahtevali kakšnega klečanja ali klanjanja. Bilo je sicer čudno, da v Vatikan na takšno mesto prihaja nekdo, ki ni vernik, a je Vatikan glede tega širok,« poudarja so-governor.

Spominov iz vatikanskega obdobja je veliko, večina je dobrih, nekateri puščajo tudi grenak priokus. »Ob neki priložnosti sem pomagal organizirati veliko razstavo glinastih ikon 12 stoletja iz Makedonije, ki so

jih takrat odkrili zakopane na nekem griču. V tistem času je potekal prvi resen kontakt med katoliško cerkvijo in pravoslavnimi cerkvami. Glede liturgije so že prišli skupaj z nekaterimi predlogi, ki bi bili enotni. Ta razstava v Vatikanu pa je podrla to srečanje - Srbi, pa tudi Grki so pobrali šila in kopita in odšli domov, sklicujoč se na to, da jih je Vatikan izdal, ker je priredil lažno razstavo makedonskih ikon, ki niso makedonski. Zaradi tega je nastal velik politični problem. Ker je ambasada delala na tem, smo bili tudi mi krivi ... Posledic pa le ni bilo, in sicer zato, ker je na plakatu o razstavi pisalo, da so to ikone iz Makedonije in ne makedonske ikone. Tako smo se rešili. Vseeno pa se je porušilo nekaj, kar so spravljali desetletja skupaj. Zaradi ene razstave ...« še danes ne more verjeti Cigoj, ki se je v Vatikanu sicer zelo dobro razumel z večino slovenskih duhovnikov, še posebej s Francem Rodetom.

Lepi spomini na papeža

V Vatikanu pa se je klub temu srečal s težavo: »Kot predstavnik rezima, ki naj bi bil proti cerkvi, nisem smel stopiti v tamkajšnji Slovenski dom - Slovenicum. Čeprav so tja na razne simpozije in sprejemne hodili ljudje različnih nazorov - tudi komunisti. Razen tega je bilo v Vatikanu zelo v redu. Zlasti pogovori s tedanjim papežem Janezom Pavlom II.« Že na prvem uradnem pogovoru z njim, po predaji poverilnih pisem, je zaradi skupnih slovenskih korenin Cigoj začutil posebno afiniteto med njim in papežem. Beseda je nanesla tudi na gorje, ki ga je fašizem naredil slovenskim narodom, in takrat je Cigoj omenil tudi primer Lojzeta Bratuža, ki ga papež poprej ni poznal. Usoda tega slovenskega poveljodstva ga je zelo zanimala in ko je papež izvedel, kaže je umrl, je bil vidno ganjen.

Tudi ko se je Cigoj ob koncu štiriletnega mandata poslavljal, je imel priložnost spregovoriti s papežem, ki je bil zelo zaskrbljen nad dejstvom, da Jugoslavija razpadla. »Sam je Jugoslavijo zagovarjal, ko pa je slišal o gorečem Sarajevu, se je v njem nekaj prelomilo,« se spominja Cigoj, ki je po osamosvojitvi Slovenije opravljal še funkcijo slovenskega generalnega konzula v Črni gori. Upokojil se je leta 2002.

Na vprašanje, ali bi, ozirajoč se na prehodeno osemdesetletno pot, karkoli spremenil v svojem življenju, Štefan Cigoj odgovarja: »Spremenil ne bi ničesar. Obžalujem le, da nisem napisal kakšnega posebnega teksta - ne samo spominov, tudi izkušenj, znanja ... Preveč strogo sem upošteval navodilo, da se v diplomaciji ne sme delati nobenih zapiskov, da ne bi prišli v roke 'neprijatelju'. Predstavljajte si, da smo v mojih časih še tipkali na pisalne stroje, list, na katerega smo tipkali, pa je moral biti podložen še z dvema listoma, da se ja ne bi kaj odtnilo na gumijasti valj ...«

Ko ga izzovemo, da ima še priložnost, da kaj napiše, odvrne: »Prav-zaprav nimam časa. Sem član predsedstva Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije in predsednik komisije za mednarodne odnose, kjer sem precej aktivен. Hm, bojam se, da ne bo nič s kakšnim resnejšim pi-sanjem,« na pol resno zaključi.

Katja Munih

Romantični zvoki

KOPER- Na koncertni dvorani Glasbene šole v Kopru bo v sredo, 8. aprila, ob 19. uri koncert z naslovom Romantični zvoki, na katerem se bosta predstavili priznani domači glasbenici: flautista Alenka Zupan in harfistka Ursula Aščić. Namen nastopajočih je, da občinstvo na koncertu prebudi vse čute ter doživi zvoke flavte in harfe kar se da polno. Zato sta ob izbranem programu v koncert vključili projekcijo slik in modrih misli ter dodatne elemente, ki bodo vzbudili vseobsegajoče doživljanje zvokov flavte in harfe. Gre za posebno izvedbo koncerta, na katerega so vabljeni glasbeni sladokusci. (OK)

Delavnica z Darjo Rojec

SEŽANA- Univerza za trete življenjsko obdobje Kras organizira v sredo, 8. aprila, od 16. do 18. ure v Sežani delavnico z Darjo Rojec. Udeleženci se bodo seznanili z macerati, eteričnimi olji, kremami in mazili, pripravili pa mazilo za boleče noge in žile, zdravilno kremo za obraz ter repelent - naravno sredstvo, ki odganja komarje, klope, obade in druge žuželke.. Prijava do 3. aprila sprejemajo na e-naslov: nadja.mislej-bozic@guest.arnes.si. (OK)

Skupina za samopomoč

Tudi v Sežani deluje že tri mesece skupina za samopomoč in pomoč s številnimi kodami v skladu z učenjem dr. Grigorija Petroviča Grabavuja. Delovanje skupine oz. posameznikov zajema vsa področja našega življenja, le da si moramo za delo in znanje vzeti čas zase. Zlasti so aktualna področja zdravje, delo, razni cilji, naloge idr. Pri delu uporabljajo različne tehnike- tehnologije nove zavesti. Delo s številnimi nizi je enostavno, tega pa se lahko tudi vsak nauči.

Ruski akademik Grigorij Petrovič Grabavuj je večkratni doktor matematike, fizike, aplikativne mehanike in medicine. Učenje akademika Grabavuja je usmerjeno na vseobče odrešenje in usklajen razvoj vseh nas. Njegovo delo je bilo predvsem usmerjeno na preprečevanje globalnih katastrof. S svojo jasnovidnostjo in konkretnimi smernicami je zaustavil mnoge katastrofe jedrskih central.

Kljub kratkemu času delovanja pa so nekateri člani skupine že uspeli doseči določene premetke v svojem življenju. Skupina za samopomoč in pomoč Številčne kode deluje ob pondeljkih od 17. do 18.30 ure na Ljudski univerzi v Sežani. (OK)

Komunikacijski vodič

SEŽANA- Kosovelov dom Sežana prireja v sodelovanju z družbo Kaspr delavnice z naslovom »Komunikacijski vodič za vidno delovanje«, ki so namenjena društviom in drugim nevladnim organizacijam. Delavnice bodo potekale dva torka in sicer 7. in 14. aprila s pričetkom ob 16. uri v Veliki dvorani Kosovelovega doma v Sežani. Na delavnicah z naslovom Komunikacijski vodič za vidno delovanje bodo udeleženci v dveh srečanjih obnovili osnove javnega nastopanja, tehnike priprave na nastop, tehnike premagovanja treme. Pripravljali bodo vabilo, sporočila za javnost in svetovali in se naučili, kako komunicirati z mediji. Zainteresirani najdejo prijavnike na spletni strani: <http://www.kaspr.si/>. (OK)

RAI3bis**SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Utrijevangelija **20.55** Sprehodi, sledi Čezmejna
 Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik, vreme in šport **7.05** Parlamento Settegiorni **8.25** Show: UnoMattina in famiglia **10.30** Buongiorno benessere – Tutti i colori della salute **11.05** Linea Verde Orizzonti **12.00** Talent show: La prova del cuoco **14.00** Easy Driver **14.30** Linea Bianca **16.10** Nad.: Legami **17.15** A Sua immagine **17.45** Passaggio a Nord-Ovest **18.50** Kviz: L'Eredità **20.35** Igra: Affari tuo (v. F. Insinna) **21.15** Stasera... Laura! Ho creduto in un sogno **23.45** Film: Senza arte né parte (kom., It., '11)

RAI2

6.00 I fatti vostri **6.30** Nautilus **7.00** Nan: Due uomini e mezzo **7.40** Serija: Lassie **8.30** Signori del vino **9.00** Sulla Via di Damasco **9.30** Parlamento Punto Europa **10.00** Dok.: Il sesto senso **10.45** Cronache animali **11.30** Show: Mezzogiorno in famiglia **13.00** 20.30 Dnevnik **13.30** Dribbling **14.00** Quelli che aspettano **15.30** Quelli che il calcio **17.10** Stadio Sprint **18.10** 90° minuto **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.05** Serija: Castle **21.50** Serija: Elementary **22.40** La domenica sportiva

RAI3

7.10 Film: Darò un milione (kom.) **8.25** Film: Gli eroi del doppio gioco (kom.) **10.10** Nad.: Doc Martin **10.55** Figu – Album di persone notevoli **11.00** 12.25, 14.45 Rubrike **12.00** 14.00, 18.55, 23.20 Dnevnik, vreme in šport **14.55** Film: Spruzza, sparisci e spara (kom.) **16.30** Presa diretta **18.00** Player **18.05** Per un pugno di libri **20.00** Blob

20.05 Film: Oliver & Company (anim., '88) **21.15** Scala Mercalli **23.40** Un giorno in pretura

RAI4

14.10 Film: Star Trek V – Ultima frontiera (zf, '89, i. W. Shatner) **16.15** 17.05 Xena **17.00** Novice **17.50** Warehouse **19.15** Rai Player **19.20** Marvel's Agents of S.H.I.E.L.D. **20.10** Doctor Who **21.10** Film: Arsenio Lupin (pust.)

23.15 Film: L'onore delle armi (noir)

RAI5

14.00 20.25 Rai Player **14.05** Le Alpi viste dal cielo **15.05** Viaggio al centro del pianeta **16.10** Cinque buoni motivi **16.15** L'arte secondo Dario Fo **17.05** Ples **18.20** Novice **18.25** Dok. film: Leonard Cohen – I'm Your Man **20.15** Scaramouche **20.35** Claudio Strinati – Diego Velasquez e Guido Reni **21.15** Gledališče: La classe morta **22.50** Prima della prima **23.20** David Letterman Show

RAI MOVIE

13.35 17.25 Rai Player **13.45** Film: Io & Annie (kom., '77, r. i. W. Allen) **15.25** Film: Jack (kom., '96, r. i. Williams) **17.20** Novice **17.35** Film: Tutto quella notte (kom., '87)

19.25 Film: Boris – Il film (kom., '11) **21.15** Film: Hatari! (pust., '62, i. J. Wayne) **23.55** Film: I giustizieri del West (western, '75)

RAI PREMIUM

13.40 Nad.: Commesse **15.25** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.30** Nad.: Orgoglio **17.20** Novice **17.25** Auto ritratti **18.20** Rai Player **18.30** Serija: Un caso di coscienza **20.20** Serija: Il capitano **21.15** Nad.: Attenti a quei tre **23.05** Nad.: Donna detective

RETE4

7.20 Film: Finché c'è guerra c'è speranza (dram.) **9.45** Donnaventura **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** 16.10 Ieri e oggi in Tv **12.05** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Nessuno mi può giudicare **16.50** Film: Poirot – Fermate il boia (krim.) **19.35** Serija: The Mentalist **20.30** Film: Il re dei re (zgod., '61)

23.50 Film: Highlander – Scontro finale (akc., '00)

CANALES

6.00 8.00, 13.00, 19.55 Dnevnik in vreme **7.55** Prometne informacije **8.45** Il forma – Dimensione benessere **10.15** Supercinema **11.00** Forum **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Amici **16.00** 19.00 Nad.: Il segreto **16.30** Verissimo **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.40** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indecenza **21.10** Film: Una moglie bellissima (kom., It., '07) **23.20** Film: Entrapment (akc., '99, i. S. Connery, C. Zeta-Jones)

ITALIA1

7.00 18.05, 19.00 Risanke **10.25** Film: La guerra dei bottoni (pust.) **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Šport **14.00** Film: Superman II (fant.) **16.35** Film: Beverly Hills Chihuahua (pust.)

19.30 Film: Jurassic Park III (pust., '01) **21.10** Film: Il cacciatore di giganti (fant., '13) **23.15** Film: Evolution (zf, '01)

IRIS

12.45 Film: Fuga da Absolom (zf, '94) **14.45** Film: Corvo rosso non avrai il mio scalpo (western, '72) **16.45** Adesso cinema **17.15** Film: Vero come la finzione (kom., '06, i. W. Ferrell) **20.55** Film: Johnny Steccino (kom., '91, r. i. R. Benigni) **23.45** Film: Scusate il ritardo (kom., It., '83)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00 Dnevnik **7.50** 19.55 Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **12.15** 20.30 Otto e mezzo **12.55** Magazine Sette **14.00** Kronika **14.35** Serija: Jack Frost **16.15** Film: Jesse Stone – Passaggio nella notte (det.) **18.15** Film: Jesse Stone – Nessun rimorso (det.) **21.10** Serija: Josephine, ange gardien

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** 12.00, 19.00 Chef per un giorno **9.10** 11.00, 17.40 I menù di Benedetta **10.05** Cuochi e fiamme **14.00** Nad.: Grey's Anatomy **18.55** Dnevnik **21.10** Nad.: Sex and the City **22.55** Serija: Providence

RADIO IN TV SPORED**TELEQUATTRO**

6.30 Le ricette di Giorgia **7.00** 7.30 Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Il portolano **11.00** Rotocalco Adnkronos **11.15** Ring **13.15** 17.55, 19.00, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Voci in piazza **18.00** 21.00 Qui studio a voi studio **19.05** Tg Confartigianato **20.00** La parola del Signore **23.30** Trieste in diretta

LAEFFE

12.55 Il guru delle prelibatezze **13.55** 17.45 Racconti dalle città di mare **16.00** Film: Liam (dram.) **18.45** Il cuoco vagabondo **20.00** Storia segreta di un capolavoro **22.00** Film: Scoprendo Forrester (dram., '00, r. G. Van Sant)

CIELO

14.00 15.15 MasterChef USA **15.00** Novice **16.15** Cucine da incubo **17.15** Stop & Gol **18.30** Italia's Got Talent **20.00** Frank Matano – Planet's Got Talent **20.15** Top 20 Funniest **21.10** Film: Giorni felici a Clichy (dram.) **23.05** Dok.: I segreti del burlesque

DMAX

13.20 Come è fatto il cibo **14.10** 22.55 Come andrà a finire? **15.05** Chi ti ha dato la patente? **15.55** Magic Camera **16.50** Catavissimi amici **17.45** Acquari in famiglia **18.35** Affare fatto! **19.30** Rimozione forzata **20.20** Banco dei pugni **21.10** World's Top 5

22.00 Man vs. Expert **23.45** Top Gear **23.50** Film: Highlander – Scontro finale (akc., '00)

SLOVENIJA1

6.05 Kultura **6.15** Odmevi **7.00** 18.40 Risanke in otroške serije **8.55** Kviz: Male si ve celice **9.40** Nad.: V boju s časom **10.10** Infodrom **10.25** Dok. serij: Kdo si pa ti? **11.00** Dok. film: Nevidni **11.55** Tednik **13.00** 17.00, 18.55, 23.05 Poročila, šport in vreme **13.25** Na vrhu **13.55** O živalih in ljudeh **14.25** Nad.: Paradiz **15.25** Potopisi: Vodni krog spodnje Save **15.55** Dok. serija: Osmani proti kristjanom **17.20** Sobotno popoldne **18.35** Ozare **19.25** Utrip **20.00** Ne se hecat **21.30** Film: Pesem za Marion (dram., '12) **23.35** Nad.: Scott in Bayley

SLOVENIJA2

7.50 Dobro jutro **9.55** Na lepše **10.25** City Folk **10.55** Polnočni klub **12.05** Dok. portret: Vodnar **13.30** Gimnastika: SP, prenos **17.00** Film: Peter in Pavel, 1. del **18.35** Dok. film: Iskalca **20.00** Nogomet: državno prvenstvo, Rudar – Koper, prenos **21.50** Aritmija **22.50** Film: Obujeni prvak (dram.) **0.40** Odd.: Bleščica

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV – Deželne vesti **14.20** Eronovice **14.40** Bonben **15.40** Potopisi **16.10** Webolution **16.40** Iz arhiva po vaših željah **17.25** 23.30 Aktualno **18.00** O živalih in ljudeh **18.25** Village Folk **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes – Svet **19.40** Jutri je nedelja **19.50** Glasba zdaj **20.00** Nogomet: državno prvenstvo, Rudar – Koper **22.15** Vrt sanj **23.00** Dok.: Capraia

POP TV

6.55 Risanke in otroške serije **10.20** Serija: Posel mojega življenja **11.15** Serija: Beverly Hills 90210 **12.25** Znan obraz ima svoj glas **15.10** Film: Preludij poljubu (rom., '92, i. M. Ryan, A. Baldwin) **17.15** Film: Družinska preizkušnja (kom., '11) **18.55** Vreme in novice **20.00** Odd.: Popolna poroka **22.05** Film: Pijevanje življenje (pust., '12, r. A. Lee)

KANAL A

6.55 Risanke **8.00** 18.40 Serija: Naša mala klinika **8.50** 15.25 Serija: Puščica **9.40** ŠKL – šport mladih **10.10** Serija: Šola za prva

IRIS Sobota, 4. aprila
Iris, ob 21. uri

Johnny Stecchino

Italija 1991
Režija: Roberto Benigni
Igra: Roberto Benigni, Nicoletta Braschi in Paolo Bonacelli

Dante je simpatični šofer mestnega šolabusa s katerim dan za dnem rutinsko pelje skupino telesno prizadetih otrok. V njegovem navidez nezanimivem življenju se na lepem pojavi skrivnostna Maria s katero preživi cel dan. Tako nato pa za njo izgubi vsako sled. Temnolasta osvajalka ga nekaj časa kasneje ponovno poišče in ga povabi v Palermo. Dante seveda ne ve, da je Maria poročena z njegovim dvojnikom, znamenim krajevnim mafijašem...

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLZINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.40 in zatone ob 19.36
Dolzina dneva 12.56

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 19.44 in zatone ob 7.06

BIOPROGOZOZA
Večji del dneva vreme večini ljudi ne bo povzročalo težav, proti večeru pa se bo ponovno krepila vremenska obremenitev in spanje občutljivih ljudi in noč bo moteno. Priporočamo večjo previdnost.

Nad srednjo Evropo in našimi kraji je šibko območje visokega zračnega tlaka. S severozahodnim višinskim vetrom doteka nad naše kraje suh in prehodno tudi nekoliko toplejši zrak.

Po vsej deželi bo oblačno s popoldanskih rahlimi padavinami. Meja sneženja bo nad približno 800 m; zvečer se bo meja spustila na 600 m.

Danes bo pretežno oblačno, popoldne se bodo od zahoda začele pojavljati manjše padavine. Najnižje jutranje temperature bodo od -2 do 4, najvišje dnevnne od 5 do 11 stopinj C.

Po vsej deželi bo prevladovala spremenljiva oblačnost z možnostjo popoldanskej jasnine. Po nižinah bo pihala zmerna, ob morju močna burja. V višjih legah bo pihal močan severovzhodnik.

V noči se bo meja sneženja spustila do nadmorske višine okoli 500 m. Do jutra bodo padavine ponehalne, popoldne se bo delno zjasnilo. Pihal bo severovzhodni veter, na Primorskem zmerna burja. Hladno bo.

PLIMOVANJE

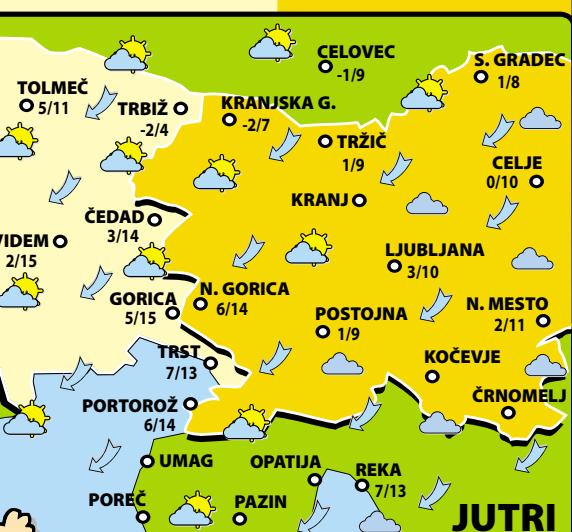
Danes: ob 3.59 najnižje -43 cm, ob 9.45 najvišje 35 cm, ob 15.49 najnižje -38 cm, ob 21.40 najvišje 50 cm.
Jutri: ob 4.23 najnižje -46 cm, ob 10.14 najvišje 34 cm, ob 16.13 najnižje -35 cm, ob 22.05 najvišje 51 cm.

MORJE

Morje je rahlo razgibanlo, temperatura morja 11 stopinj C.

SNEŽNE RAZMERE

Kanin - Na Žlebeh ... 230	Piancavallo 50
Vogel 90	Forni di Sopra 110
Kranjska Gora 100	Zoncolan 100
Kravec 110	Trbiž 120
Cerkno 60	Osojščica 60
Rogla 90	Mokrine 40

JUTRI

David Bowie napisal gasbo za muzikal Lazarus

NEW YORK - Britanski rocker David Bowie, ki slovi po drznosti in eksperimentiranju, je napisal novo glasbo in priredil stare skladbe za muzikal Lazarus. Muzikal je navdihnil film The Man Who Fell on Earth (Mož, ki je padel na Zemljo), v katerem je Bowie tudi zaigral v glavni vlogi. Premierno bo izveden proti koncu leta v gledališču New York Theatre Workshop. Film Mož, ki je padel na Zemljo je režiji Nicolasa Roega iz leta 1976 je nastal po istoimenski knjigi avtorja Walterja Tevisa iz leta 1963. Bowie je v filmu nastopil v glavnih vlogih vesoljca, ki pride na Zemljo, da bi našel vodo za svoj izsušeni planet. Bowie je že dolgo navdušen nad vesoljem in znanstveno fantastiko, o čemer pričata tudi skladbi Life on Mars? in Space Oddity.

Po več kot dveh mesecih rešili pogrešanega brodolomca

MIAMI - Američan, ki so ga po nesreči na morju pred več kot dve ma mesecema razglasili za pogrešanega, je preživel 66 dni na razbitini svoje jadrnice, rešila pa ga je ladja, ki je priplula mimo, je sporočila ameriška obalna straža. 37-letni Luis Jordan je pojasnil, da je preživel zato, ker je jedel ribe, ki jih je ujel z golimi rokami, in pil deževnico. 37-letnik, ki ni imel veliko izkušenj z jadranjem, je z jadrnico odšel ribarit. Iz še neznanega razloga ga je odneslo na odprto morje, kjer je doživel brodolom. Moškega na razbitini jadrnice je okoli 322 kilometrov pred obalo Severne Karoline opazila posadka tankerja Houston Express in ga rešila.

NOVOST (od 9. 4. 2015)

Open Air

igralnica na prostem

- salon tudi za kadilce
- čudovit razgled
- 4 igralne mize
- 88 igralnih avtomatov
- bar

www.hit.si

Graça responsabilmente. 18+

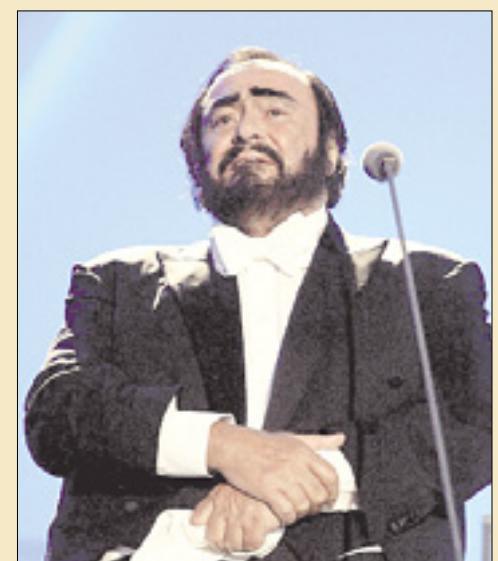
RIM - 20. oktobra v njegovi rojstni Modeni

Riccardo Mutti načrtuje koncert ob 80-letnici Luciana Pavarotti

RIM - Italijanski dirigent Riccardo Mutti načrtuje koncert ob 80-letnici rojstva tenorista Luciana Pavarotti. Ta bo 20. oktobra v pevčevem rojstnem mestu Modeni, pod Muttičevim dirigentskim taktirko ga bo izvedel orkester mladih glasbenikov Luigi Cherubini, ki ga je Mutti ustavnil leta 2004. Pavarotti je leta 2007 umrl za rakom na trebušni slinavki. Na koncertu bodo nastopili tudi pevci Accademie Pavarotti. Osmo obletnico Pavarottijeve smrti bodo v Modeni 6. septembra obeležili s koncertom na Piazza Grande, na katerem bodo nastopili številni priznani umetniki.

Poleg tega bodo v Modeni v kratkem odprli Pavarottijev muzej. Muzej ki je nastal v sodelovanju tenoristove vdove Nicolette Mantovani in Fundacije Luciana Pavarotti, so uredili v nekdanjem pevčevem domovanju Casa Rossa. Razstava se ne bo osredotočala le na pevčevi umetniški kariero, ampak bo s pomočjo slik, filmov in zvočnih posnetkov pokazala tudi njegovo zasebno življenje.

Pavarotti se je rodil 12. oktobra 1935. Najprej je poučeval, leta 1961 pa se je dokončno posvetil petju. Prodor mu je uspel leta 1964, ko je v Covent Gardenu v Londonu vskočil namesto obolelega Giuseppeja Di Stefana. Leta 1966 je sledil debut v milanski Scali, dve leti kasneje v newyorskem Metu. Svetovno slavo si je Pavarotti prislužil tudi z nastopi treh tenorjev, s Placidom Domingom in Josejem Carrerasom. Na leto je imel do sto koncertov, na katerih je nastopal z največjimi opernimi divami, kot so Montserrat Caballe, Kiri Te Kanawa, Joan Sutherland, Ileana Cotrubas. Nastopal pa je tudi, zlasti v humanitarne namene, v duethih s pevki, kot so Sting, Joe Cocker in Mariah Carey.

Luciano Pavarotti

ARHIV

Picassova slika pred dražbo razstavljena v Honkongu

HONGKONG - V Hongkongu so pred dražbo, na kateri se zanjo nadejajo iztržiti rekorden znesek, na ogled postavili sliko španskega umetnika Pabla Picassa Alžirke (Les Femmes d'Alger). Sliko bo avkijska hiša Christie's na dražbo v New Yorku dala maja, zanjo pa se nadaja iztržiti najmanj 140 milijonov dolarjev. Slika iz leta 1955, na kateri je Picasso upodobil ženske v haremu, je zadnja v seriji 15 slik in je hommage francoskemu slikarju iz 19. stoletja Eugenu Delacroixu.

Navdihnila jo je istoimenska Delacroixova slika, obenem je s svojim stilom poklon Picasso prijatelju in tekmcu Henriju Matissu, ki je umrl le pet tednov prej, preden je Picasso začel ustvarjati omenjeno serijo. Slika je razstavljena v hongkonški podružnici avkijske hiše, v tem mesecu pa jo bodo razstavili še v Londonu.